Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
CUMARTESİ 15 ARALIK 1979
500 KURUŞ

DEMİREL'İ BEKLEYEN 10 SORUN: 1-ANARŞİ

Demirel hükümetinin önündeki karar:

Terör odaklarına mı yönelinecek, özgürlüklere mi?

4. SAYFAMIZDA

DEVLETİ BÖYLE YAĞMALADILAR

ANTBİRLİK ESKİ GENEL MÜDÜRÜ, DEVLET KASASINI MHP'YE AÇTI

Sağkaya, Hergün gazetesine bir ayda 150 bin liralık ilan verdi

- **Abdurrahman Sağkaya'nın Hergün'e verdiği paraların toplamı bilinmiyor**
- **Antbirlik'in yeni yöneticileri, Sağkaya zamanında verilen ilanların 148 bin liralık kısmını ödemeyince, konu mahkemelik oldu**

HABER MERKEZİ

ANTBİRLİK Eski Genel Müdürü MHP'li Abdurrahman Sağkaya'nın, Hergün gazetesine yüzbinlerce liralık ilan verdiği açığa çıktı. MHP'lilerin Milliyetçi Cephe hükümetinde yaptıkları devlet yağmasının bir parçası olan bu olay, Hergün gazetesinin anarşi olaylarına katılmış çeşitli kişilerle olar. ilişkisini de aydınlattı.

Sağkaya'nın Hergün gazetesine 14 Ocak 1978 tarihinden, 11 Şubata kadar 27 gün içinde sağladığı imkanları kapsayan belgeye göre, sadece bu sürede devletin 150 bin lirası MHP organına verildi. Antbirlik eski Genel Müdürünün, bu görevde bulunduğu sürenin toplamında sağladığı çıkarların ve Hergün'e verilen ilanların toplam tutarı henüz bilinmiyor. Sadece 27 günlük tutarı kapsayan belge, Hergün gazetesinin ortalama her gün 5 bin lira aldığını ortaya koyuyor.

Abdurrahman Sağkaya'nın Antbirlik Genel Müdürlüğüne geldikten sonra Hergün gazetesine bol miktarda "Ağam yağı" ilanı verdiği biliniyor. Çoğu zaman iki günde bir çıkan ve günlüğü 10 bin lira olan bu ilanların 148 bin liralık kısmının parası, eşitlik ilkesine uyulmaması ve yasaların çiğnenmesi nedeniyle, Antbirlik'in daha sonraki yöneticileri tarafından ödenmedi. Antalya 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin tutanaklarına göre, Hergün gazetesi 2 Mart 1978 tarihinde ödenmeyen reklam bedelleri konusunda Antbirlik'e bir

(Devamı Sa.7, Sü./'de)

Sağkaya, 31 seksiyon müdürlüğünü Hergün'e abone yapmış

"HERGÜN" GÜNDE ORTALAMA 5 BİN LİRA ALMIŞ

GAZETECİLİK A. Ş.
Mimar Mehmetağa Caddesi 36
Sultanahmet - İstanbul

İstanbul, 14.12.1978
Telefon : 28 75 95 (5 Hat)

Sayın : Antbirlik Antalya Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Genel Müdürlüğü ANTALYA

Fatura No. 0025

İlân Numaramız	Müşteri İlân Numarası	İLÂNIN ADI	Yayınlandığı Tarih	Santim Toplamı	Santim Fiatı Lira	Kr.	Tutar Lira
103		Ağam Yağları	14.1.978	100	100	-	10.000
137		" "	16.1.978	100	100	-	10.000
149		" "	18.1.978	100	100	-	10.000
171		" "	20.1.978	100	100	-	10.000
204		" "	22.1.978	100	100	-	10.000
234		" "	24.1.978	100	100	-	10.000
251		" "	26.1.978	100	100	-	10.000
278		" "	28.1.978	100	100	-	10.000
			7.2.978	100	100	-	10.000
439		" "	11.2.978	100	100	-	10.000
							148000

// Yüzkırksekizbin o/o TL

Hergün gazetesinin, Antbirlik Genel Müdürlüğüne yolladığı reklam bedeli fotokopisi. Toplam 148 bin lirayı içeren bu fatura, MHP organı tarafından Antalya'da görülmekte olan davaya gönderilerek bedelinin ödenmesi istendi.

KARİKATÜRİST KADROSUNDA İŞE ALINAN KOMANDO

Antbirlik Genel Müdürlüğüne
ANTALYA

$\overset{1961}{1959}$ doğum[...]u olup Erzincanlıyım. Bazı dergilerde Karikatürist olarak çalış[...]m. Askerlikle ilişkim yoktur.

Müdürlüğünüzün Basın ve Halkla ilişkiler Müdürlüğü emrinde münhal bulunan bir göreve atanmamın yapılması için emir ve adelerinize arz ederim. 25.10.1977

Saygılarımla,

Ömer TANLAK

Davadan dönen komando Ömer Tanlak'ın, terör eylemlerine katılmak için gittiği Antalya'da örgütün üslendiği Antbirlik Genel Müdürlüğüne girmek için verdiği anlaşmalı dilekçe.

Erbakan'ın hükümete 5 aylık vade biçmesi üzerine

CHP, MSP ile koalisyon kurma planı yapıyor

- *CHP Genel Yönetim Kurulu, pazartesi günü toplanarak örgütsel meseleleri görüşecek*
- *Muhalefetin etkili olduğu örgütlerinin teshı tartışılıyor*

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Merkezi marttan sonra hükümet olacakmış gibi hazırlanıyor. CHP'nin, hükümet olma ihtimalini, bütçe görüşmelerinin sonucuna ve MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın AP hükümetine tanıdığı sürenin nisan ayında sona ermesine bağladığı bildirildi. Erbakan AP hükümetinin güvenoyu aldığı 12 Kasım günü, bir açıklama yaparak, yeni hükümete 5 aylık bir süre tanıdıklarını, bu süre içinde anarşi son bulmazsa, pahalılık, yokluk giderilmezse ve vadedilen diğer sözler yerine getirilmezse, hükümete sağladığı desteği çekeceğini söylemişti.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in, tanınan süre sonunda hiç bir sorunun çözülemeyeceğini hesaplayarak, MSP'nin hükümeti desteklemekten vazgeçeceğini ve o zaman CHP-MSP koalisyonunun mümkün olabileceğini düşündüğü belirtildi.

Öte yandan Ecevit, dünkü basın toplantısında, bir soru üzerine, AP-CHP koalisyonuna ilişkin olarak, "İleride sorunlar nasıl çözüm olasılıklarını gündeme getirir, şimdiden bir şey söyleyemem. Böyle si-

(Devamı Sa.7. Sü.3'de)

Erkmen, Yunanistan Dışişleri Bakanı Rallis ile görüştü

"Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunların çözümü için barışçı yol tek çıkar yoldur"

- Erkmen, AET Komisyon Başkanı ile de bir görüşme yaptı

HADİ ULUENGİN VE NİYAZİ TERZİ
BRÜKSEL'DEN BİLDİRİYOR

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen dün Yunanistan Dışişleri Bakanı Yorgo Rallis ile yarım saat kadar süren bir görüşme yaptı. NATO Genel Sekreteri Luns'un örgüt merkezindeki odasında yapılan görüşmeye,

(Devamı, Sa. 7, Sü. 8'de)

CHP Genel Başkanı, hükümetin ekonomi politikasını eleştirdi

Ecevit, NATO'nun aldığı karardan kaygı duyuyor

- ***Ecevit, ekonomik dertlerin kaynağının Adalet Partisinin gerek iktidarda, gerekse muhalefette izlediği tutum olduğunu söyledi***

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün de Demirel hükümetinin bir aydır

(Devamı sa. 7, Sü. 4'da)

"Şenol Güler'in yaralanması" davasına devam edildi

Müdahil avukat: "Somuncuoğlu suç işlemeye azmettirmekten cezalandırılmalı"

ANKARA (ÖZEL)

"Şenol Güler'in yaralanması" davasında savunmasını okuyan müdahil avukat Şükrü Günel, Sadi Somuncuoğlunun Şenol Güler'in yaralanması için Yaşar Güven'i suç işlemeye azmettirmekten dolayı cezalandırılmasını istedi.

Müdahil avukat Şükrü Günel, önceki günkü duruşmada okuduğu savunmasında, bütün olguların Mehmet Uçar'ın jandarmada verdiği ifadenin doğruluğunu gösterdiğini belirterek, "Olaydan hemen sonra Mehmet Uçar iş elbiselerini bile çıkarmadan bazı arkadaşları ile birlikte işyerinden kaçmıştır. Kaçan kişilerin dolaplarında yapılan aramada sopa, cop bu-

(Devamı Sa.7'sü 4'de)

TEKZİP

MHP'NİN TAŞINMAZ MALI YOKTU Kİ TÜRKEŞ'E DEVRETSİN

Aydınlık gazetesinin 31/7/1[...] tarihli nüshasının 1. sahifesinde, mar-

(Devamı sa. 7, sü.2'de)

itiraf

Komandoların kadın sorunundaki parolası: "Kızım neden hâlâ oynaştasın Sen de fatihler doğuracak yaştasın" / 8. sayfada

Kıbrıs Fatihi "solcular"

Oral Çalışlar

Kıbrıs sorunu, iç ve dış politikamızı en çok etkileyen müzmin baş ağrımızdır. Aradan geçen beş yıl, olaya daha sağlıklı bakabilmemizi sağlayacak derslerle doludur. Artık fetih günlerinin baş döndürücü sevinci, yerini gerçeğe terk etmiştir. Uluslararası toplantıların sert uyarıları ve aleyhimize kalkan eller, yalnızlığımızın sürekliliğini kanıtlamıştır.

Yalnız dost yitirmemiz değil, içine yuvarlandığımız siyasi ve iktisadi buhran da bu sorunu acil olarak çözmemizi gerektiriyor. Kıbrıs'ta adil bir çözüm bulunması dillerden düşmeyen bir temenni haline gelmiştir. Güzel sözlerin yerini somut girişimlerin alması nasıl mümkün olacaktır? İşbaşına gelen Demirel hüküme-

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

4 Amerikalıdan Jim Clark olay yerinde hayatını kaybetti. (Fotoğraf: THA)

4 Amerikalı öldürüldü

- Öldürülen Amerikalıların biri assubay üçü de sivil
- Biri kız olan 5 saldırgandan biri yaralı olarak kaçtı.

İSTANBUL (THA)

ÇAKMAKLI Üssü'nde görevli üçü sivil biri assubay dört Amerikalı bu akşam Florya Şenlikköy'de oturdukları evin önünde pusu kuran kimlikleri belirsiz kişiler tarafından otomatik silahlarla vurularak öldürüldüler.

Edinilen bilgiye göre, Birinci Ordu Komutanlığının denetimi altında bulunan DET-67 Çakmaklı Ortak Askeri Üssünde, görevli biri assubay dört Amerikalı, Kamil adlı Türk şoförün kullandığı askeri minibüs ile saat 17.30 sıralarında kiracı olarak oturdukları Florya Şenlikköy Okul Sokakta bulunan evin önüne geldiler. Bu arada, Amerikalı görevlilerin pansiyon olarak kullandıkları evin yakınında otopark olarak kullanılan bir arsada duvar arkasına gizlenmiş Anadol

(Devamı sa. 7, sü. 5'de)

Apocular, Pazarcık'ta otomatik tüfeklerle bir köyü bastı

Yazısı 5. sayfada

İSTANBUL BELEDİYESİNİN KASASI BOŞ!..

Görev başında ikinci yılını tamamlaması nedeniyle düzenlediği basın toplantısında, hükümetlerin belediyeler üzerindeki baskılarından dert yanan Kotil, Belediye Başkan Yardımcısı Erol Ünal'la (Fotoğraf: AYDINLIK)

Kotil, 150 milyon lira bulamazsa Belediye çalışanları ücretlerini alamayacak

ABDULLAH KURTAY

İSTANBUL Belediye Başkanı Aytekin Kotil göreve gelişinin ikinci yılının dolması nedeniyle düzenlediği basın toplantısında çeşitli konularda bilgi verdi.

Belediye Başkanı Aytekin Kotil, şu anda belediye kasasında 25 kuruş bile bulunmadığını, Ocak ayı başında personel giderleri için,

(Devamı sa. 7, sü.2'de)

DAHA GÜÇLÜ DAHA GÜNCEL AYDINLIK

Şölende canlı Karagöz Hacivat oyunu ilgi ile izlendi

EMİNÖNÜ HALKININ GAZETEMİZE DESTEĞİ 126.420 LİRA

- **Ayrıca 40.000 liralık senet, 3000 liralık PTT alındısı, 1 küpe, 1 yüzük, 1 kolye ve 1 çakmak da yapılan yardımlar arasında**

BU para Kumkapı'da tüpgaz kuyruğunda sahte solun saldırısına uğrayan yiğit bacılarımızdan.

—Bu mürekkep kokuları içinde çalışan basın emekçilerinden.

—Gedikpaşalı kunduracılardan, plastik işçilerinden, Süleymaniyeli işçilerden.

—Okulunda faşist ve sahte solcu zorbalara karşı demokrasi mücadelesi veren gencin okul harçlığın-

(Devamı Sa.7. Sü.3'de)

NİMET ARZIK

Niye Ajda Pekkan?

Ajda Pekkan, doğaya dönen yeni ve çok güzel yüzüyle, küçük ekranda izleyicilere, paten kayan Türkçesiyle seslendi:

– Memleketimi temsil edeceğim için çok heyecanlıyım.

Şantöz, kendini, vücutça, davranışça, sesçe doğanın olanak verdiği kadar yetiştirmiştir. Ajda Pekkan'a ancak sempatimiz olabilir.

Birkaç noktanın üstünde durmak istiyoruz. Bu seçim neye benzer biliyor musunuz? Büyük yazarlarımızın dilleri bir karış çıkmış, peşinden kovaladıkları Nobel ödülü için Kültür Bakanlığının, roman ısmarlamasına. Çok rica ederim ukala ukala baş sallamalarıyla direnmeyin

Bence büyük milli duyguları küçük günlük işlere karıştırmak son derece sakıncalı ve ilkel bir tutum: Eurovision'da sonuncu olursak birinciliği beklerken nedense, adeta milli matem ilan ediyoruz.

Eurovision beste yarışması nedir?

Ticari bir amaçla, dev plak şirketlerinin, birbirleriyle çarpışmasıdır.

Hızlı temponun çabuk eskittiği güncel müziği yenilemektir.

Sonunda, işe propaganda da karışır. Neye karışmıyor ki?

Ama ilk amaç sadece ticaridir.

Kazanan şirket maddi bakımdan çok yararlı çıkar.

Bir nokta daha: Yeni yeni parçalarla, plak şirketleri yeni yeni şarkıcılar, gruplar sunarlar dünyaya, daha televizyonun yıpratılmasına uğramamış.

Bizdeki son seçim, Eurovision yarışması için, ister jürili ister jürisiz danışıklı döğüşüklü ve mutsuz bir seçimdir.

Ajda Pekkan'ın Türk hafif müziğindeki yeri ve önemi nedir ki?

Yıllardır hafif müzik sahnesinde ismi geçer. Ekranlar Avrupaileşmiş görüntüsünü yansıtır. Gazeteler, çarşaf çarşaf yazılar döktürürler, "Paris'i hoplattı, Eyfel Kulesini zıplattı" diye.

Oysa en önemli başarılarından biri, 'aygın baygın' şarkıcı Enrico Macias'ın yanında, tamamlayıcı şantöz olarak sahneye çıkmış olmasıdır. Üstüme üstüme gelmeyin.

Bir şey görüyorum: Televizyon, bizi gerçekten temsil edecek olan, nice özürlü de olsa, kişileri titizlikle kenara bırakmaktadır. Her birine halk tutsa bile, bir kulp takmıştır.

İlk Eurovision yarışmamıza "Seninle Bir Dakika" ile katılmamızı anımsıyorum. Cem İpekçi'nin zamanıydı. Kendilerine göre görgülü, bana göre kabuksal, toplumdan başka türlü uzak altın çocuklar yönetimde egemendi. Öksüz bestenin, öksüz kılıklı şantözü, sondan birinci olunca, neredeyse, uluslararası jüriyi, düelloya davet edeceklerdi.

Biliyorsunuz düello kişizade işidir.

Gelelim besteci seçimine

O ne öyle? Ek besteciler, kök besteciler, asil besteciler, asil olmayan besteciler, yedek besteciler bir de "besteci olmayan besteciler". Televizyon, ısmarlama ders kitapları örneği, kendi saptadığı birkaç besteciye beste ısmarladı. Bunlar kötü olmayabilir.

Peki televizyonun bilmediği, henüz adları duyulmamış besteciler Türkiye'de hiç mi yoktur? Hiç mi çıkmayacak? Televizyonun elindeki elek hangi elek.

– Ununu elemişler, eleklerini asmışlar, tuzu kuruların eleği. Piyasada ismi duyulmamışların yanında, ismi duyulmuşlar da var. Bunları es geçmek için hangi ölçütü kullandılar.

Hadi be siz de!

Böyle bir seçim, "güdümlü sanat"ın daniskasıdır.

Ajda Pekkan'ın seçilmesi hiç bir yeni değer meydana çıkarmamak niyetidir. Oysa, müzik dünyası harekettir. Değişimdir. İki üç isim üzerinde, ille bunlar Türk hafif müziğini temsil ediyorlar diye kabız kabız feyinmek, stop ettirmektir müzik dünyasını...

Gene Cem dönemine göz atalım. Hataları çoktu. Sevapları da vardı. Yöneticiler genç oldukları için, cazgırlaşmamışlardı. Birtakım isimleri ittiler hafif müzik dünyasına: Binboğasıydı, Cici Kızlarıydı.. ve böylece.

Eurovision yarışmasına her katıldığımızda, bu yolu tıkadılar, sanat dünyasına, ucu mandallı burunlarını sokan, önlerindeki masaya benzemeye başlayan bürokratlar.

* * *

Demindenberi, eski gazetelerde zarif Ajda Pekkan'ın tam teşekkür sözlerini arıyordum: Buldum! Buldum!

Halka teşekkür ediyor...

Halk çoook uzakta. . .jüriye teşekkür etsin! Halk bir zamanlar Binboğa'yı seçmişti!..

Zülfü Livaneli ve Timur Selçuk

Zülfü Livaneli ve Timur Selçuk'un söz düellosunu Cumhuriyet gazetesinde okumuştum. Binbir iş arasında, çok zaman aktı. Diyeceğimi gecikmeyle diyorum, içimdeydi hep!

Zülfü Livaneli'nin birkaç bestesi, TRT'nin yüksek denetleme kurulunun barajına çarpmış. O da sitemlenmiş. çok az zamanda silme TRT'ci olmuş besteci ve şarkıcı görünüşlü yumuşacık Timur Selçuk yanıt veriyor.

Çok yüksekten atıyor Timur Selçuk, durmadan bilimsel sözcüğünü, ısıtıp soğutup, ortalara sürerek. Bazen bu sözcüğü, "nesnel" yerine kullanıyor. Bazen "bilinç" yerine kullanıyor. Bazen de yerinde.

Belli ki kafasında azıcık kavram karışıklığı var.

Timur Selçuk'un yazısı, bilimsellik kesmesine karşın, hatırsız gönülsüz, küçük hırçınlıklarla dolu bir yazı: Oysa, "didişmelere kişisel liklere onur kırıcılığa" çatarak girişiyor. Farkında olmadan bütün bunları kendisi kusursuz yapıyor.

Önce Nazım Hikmet'e bir övgü buhurdanı sallıyor. Sonra Livaneli'ye dönüyor. Özet olarak diyor ki: Biz, bestelediğin Nazım Hikmet'e okey dedik. Senin müziğine okey demedik. Okey dediğimiz zamanlar olduysa da bu seni teşvik içindi. İki denetim vardır: Biri söz, biri saz için!..

Sonra işte, bilimselliğe girişiyor. Bestecinin ve şarkıcının, ne menem yiğit olması gerektiğini uzun anlatıyor. Eğitimin kaç ömür sürmesi gerektiğini öğretiyor: Bu süre, onaltı yılmış bestecilikte. Zülfü Livaneli yanıtında bu eğitim süresinden geçmemiş müzisyen isimleri sıralıyor. Bir tek Mozart'ı söylese yeter ve artardı. Mozart ilk kompozisyonunu beş, altı yaşlarında yarattığına göre, ana rahmine düşmeden, müzik eğitimine başlaması gerekirdi.

Bu demek değildir ki eğitimin önemi yok...

Yalnız kendilerini eğitilmiş sananları gördükçe yok diyesim geliyor, eğer eğitim, bunca hatırsızlık gönülsüzlük, tepedenlik aşılıyorsa...

Böyle çekişmelerden nefret ederim. Diyeceğim başka. Ekrana çıkmak için bir ömür törpülemek gerekiyorsa, o bumçiki çikiler, güm çiki çikiler nasıl çıkıyor. Kalça kalça ses yerine gözlere "aryalar" yatırarak?..

O kereste kereste, sessiz nefessiz kişiler, "Aşkının bana yeter" diye nasıl kulak zarlarımızı örseleyebiliyor. O sırada denetim kurulu uykuya mı yatmıştı?

Bir sonuca vardım. Potansiyeli olmayan, bir şey vadetmiyene yeşil ışık, kolay yakılır. Ciddiye alınmayana da!

TRT'den, altı aydan beri, denetimden red veya kabul alan besteler ve şarkıcılarının listesini istedik, kararların nedenleriyle birlikte, vermediler.

Verselerdi belki saygıdeğer denetim kurulunun, ölçütlerini anlardık, biz eğitimsizler!..

Burada gizlilik niye?

Her şeyin dışında, Timur Selçuk'un küçük hırçınlıklarla dolu yazısı gönlümü karıştırdı.

Sonra bunca Türk müzisyeni arasında, babasını örnek vermesini de (ki babasına uzak olduğum halde hayranım), soğuttu içimi büsbütün.

Timur Selçuk'un kendi sesi ve kendi besteleri hakkında fikri nedir? Ya sizinki sevgili okurlarım?

FİKİR MEYDANI

HALK BİLİMİ ÜZERİNE

Oyunlarımızı öğrenmeye ve sahnelemeye çalışırken köklü bir araştırma yapmalı, başlıktan çarığa kadar aslına uygun olmasına titizlik göstermeliyiz

Anadolu'nun dağlarından, nehirlerinden, çiçeklerinden, üretim ilişkilerinden kaynaklanan folklorumuzu; değerini bilmeyenlere, uygun olmayan ortamlarda sergilemek yarar sağlamaz

Serdar Şahinkaya
Siyasal Bilimler Fakültesi öğrencisi

ANADOLUMUZ yüzyıllar boyu gelip geçmiş nice uygarlıkların otağı olmuş, bu uygarlıkların Doğu ve Batı ülkelerine aktarılmasında bir köprü görevi üstlenmiştir. Bu etkileşimden zengin bir kültür doğmuştur. İşte biz bu kültür birikiminin sadece bir bölümü olan halk bilimi ürünlerimizi, bu dalda çalışan kuruluşlar ve çeşitli anlayışlarla ilgili düşüncelerimizi söyleyeceğiz.

Halk bilimi deyince; halk oyunları, özgün halk müziği, yörelerin özgün giysi ve çalgıları, töreleri, elsanatları, efsaneleri, ilenmeleri, kocakarı ilaçları ve benzeri birçok konuyu içerir.

Yabancı ülkelerin ve feodalizmin baskısının Türkiye halkına getirdiği yıkımlar ulusal kültürümüzü etkilemektedir. Türkülerimiz, oyunlarımız ve düğünlerimiz, kişinin kendisini, yaşadığı toplumun özelliklerini başkalarına, başka toplumlara anlatmasıdır. Öte yandan bir de geçmişten gelen gerici, mistik kültür kalıntıları da vardır. İşte biz bu kültür oluşumlarının arasından, haksızlıklara baş eğmeyen, yiğit ve özgün taraflarını yeğleyecek, gerici, mistik yanlarını reddedeceğiz.

Bu ayrımı eylemsel olarak gerçekleştirebilmek için de, bıkmadan usanmadan çalışmak, halkımıza özgü güzellikleri toplayıp devşirmemiz gerek. Yukarıda saydığımız şeyleri kitlelerden alıp geliştirmeli, devrimin sanat ve kültür cephesini oluşturmada çaba göstermeliyiz

Oyunlarımızı öğrenmeye ve sahnelemeye çalışırken köklü bir araştırma yapmalı, başlıktan çarığa kadar aslına uygun olmasına titizlik göstermeliyiz. Bunların yanında çağdaş teknolojinin olanaklarından (ses, görüntü, ışık) yararlanmalı, ulusal renk ve karakterlere sadık kalınmalıdır.

Halk oyunlarımız genellikle üretim ilişkilerinden, doğal etkenlerden, yöresel niteliklerden, hayvan ilişkilerinin etkisinden, kişi adlarından, sayılardan, dinsel etkilerden, halkımızın kıvrak zekasıyla yaptığı benzetme ve yorumlarla üretilmiştir.

TRT arşivlerini dolduran binlerce sözlü ve sözsüz oyun havaları vardır. Fakat geniş bir araştırma yapıp işi istatistikî verilere döktük mü, bilinen oyun sayısının arşivlerdeki oyun havalarından çok az olduğu görülmektedir. Aradaki bu farkı kapatmak, halk oyunları ile uğraşanların derleme ve araştırma çalışmalarına ağırlık vermeleriyle olur.

Yeni oyunlarımızın ortaya çıkıp sergilenmesi halk bilimine, dolayısıyla da ulusal kültürümüze bir katkıdır. Türkiye'de, bu dalda çalışmaları olan kişileri, elde ettiği ürünleri sergilemenin yanında, unutulmuşları da ortaya çıkarmaya çağırıyoruz.

Bugün ülkemizde halk bilimi ile uğraşan beşyüzü aşkın kuruluş vardır, ancak bunların çoğu folklor çalışması, folklor gösterileri mi yapıyor? Ne gezer. Üzülerek belirtmeliyiz ki, bu kuruluşların çoğu lüks otellerin salonlarında, barlarında içkisini yudumlayanlara binbir türlü aşağılanmalara katlanarak gösteri yapmaktadırlar! Ekonomik olarak imkansızlıklar içinde olan, üye aidatları ile çalışmalarını sürdürüp, çalgı ve giysi giderlerini karşılamak için bu tür yerlerde gösteri yapmak zorunda kalanlar, böyle gösteriler almamalı, kendi bünyeleri içinde bağış ve aidat sistemini geliştirmeli, kuruluş olarak kendi bünyelerinde gösteriler düzenlemelidirler.

Anadolu'nun dağlarından, nehirlerinden, çiçeklerinden ve üretim ilişkilerinden kaynaklanan folklorumuzu, değerini bilmeyenlere, uygun olmayan ortamlarda sergilemek yarar sağlamaz. Yarınlarda, halk kültürüyle gelişen oğullar ve kızlar, halkın değerlerini bilenler, bu ödevimizi yapmadığımızdan ötürü bizi suçlayabilirler.

Bir de ayağı Türkiye toprağına basmayan, kendi localarında uşaklık siyaseti geliştirenlerin kurdukları veya zorbalıkla yönetimlerini aldıkları kuruluşlar vardır. Yüzlerinde sosyalizm maskesi olan bunlar, halk oyunları grubunun özgün giysilerini çıkartıp, "işçi tulumu" giydiriyorlar ve sözde "devrimci" halk oyunları ekibi yaratıyorlar. Bu anlayış, yanlışlığı yanında, halk oyunlarımızın yozlaşmasını da getirir. Devrimci halk oyunları ekibi olmaz; devrimcilerin görev aldığı halk oyunları ekibi olur. Çünkü halk oyunlarımız halkımızın bağrından doğmuştur. Halkımız devrimcidir. Sahte solcuların dediği gibi bu ağa figürüdür, bu şeyh figürüdür, bu da emekçi figürüdür, diye parçalanıp reddedilemez. Çünkü oyunlarımız halkımızın güzel geleneklerini taşımakta, birlik, beraberlik ve özgürlük isteklerini dile getirmektedir.

Bir ömür boyu bitmez tükenmez bir sabırla ilmik çalan Anadolu kadınının ak ellerinin ve göz nurunun ürünü olan bahar gibi yanı yöresi tomur tutmuş renk renk giysilerimiz, türkülerimiz ve oyunlarımız insan sevgisini yansıtır. Kanı kanla yuma yoktur geleneğimizde. Savaşlar verilir, acılar çekilir, destanlar dizilir bu çekilmişlerin üzerine. Tüm bunların ardından dostluklar, kardeşlikler yeşerir.

İşte tüm bu güzelliklerimizi, halkımızın birlik, barış ve özgürlük mücadelesinin hizmetine sunmak için halk kültürümüzü araştırma, açığa çıkartma ve sergilemede seferber olmalıyız.

OLAYLAR/SORUNLAR/GÖRÜŞLER

ÇELTİK ÜRETİCİLERİ GÜÇ DURUMDA

Fikri Yalın
TİKP Edirne İl yöneticisi

MERİÇ ve Ergene nehirleri etrafında serpilmiş irili ufaklı elli kadar köyün geleneksel ürünü çeltiktir. Uzunköprü ve Meriç kazalarına bağlı olan bu köylerin sulanabilen topraklarında yetişir bu ana besin maddesi.

Çeltik balık gibidir, ekilişinden hasat zamanına dek su içinde kalır. Çok uğraşı ve özen isteyen bir üründür. En ufak bir dikkatsizlik, suyun zamanında verilmemesi, gübre ve ilaç oranının az veya çokluğu üretimi etkiler. Bu nedenle üreticiler, pirince kendi canı gibi bakar ve korurlar. Üretim girdileri açısından en pahalı olan ürünlerden biridir. Bir kilo çeltiğin son duruma göre 14-15 liraya mal olduğu söyleniyor. Tüm bu masraf ve eziyetlere, başka bir ürün yetişmeyen bu topraklardan geçimini sağlayabilmek için katlanılır.

Yaz geldiği zaman tüm köylüler ovadadır, çoluğu çocuğu bıkmadan, usanmadan çalışır. Bu yıl çeltiğe ilk kez taban fiyatı uygulandı Köylülerin direnmesi sonucu, ilkin düşük tutulan fiyat, sonradan 21 liraya çıkarıldı. Köylülerce bu durum genellikle olumlu karşılandı. Her yıl satılması büyük bir sorun olan bu ürün, sonbaharın yağışlı soğuk günlerinde, üstelik akaryakıtın yokluğunda dayanılacak gibi değildi. Bu yılgınlık nedeniyle "az da olsa o tüccardan bu tüccara taşınmaktansa hiç olmazsa yerimiz belli olur" diyorlardı. Fakat hasat mevsimi geldiğinde yine aynı sorunlarla yüzyüzeydiler. İlkin çuval sorunu çıktı karşılarına. Toprak Mahsulleri Ofisinden çuval alınması gerekiyordu. "Birliğin" bir çalışması olmadığı için üreticiler kendi başlarına çözümleme yoluna gidiyorlardı bu sorunu. Çuval alabilmek için defalarca gitmek gerekiyordu Uzunköprü'ye. Bugün git haftaya gel, günlerce sürüyordu. Herkes borçlu; bir an önce çözümlemek gerekiyordu bu sorunu.

Ardından çuval alımından para istendi, çuval başına 200 lira istiyorlardı. Diyelim yüz çuval gerekiyor, 20 bin lirayı peşin olara vereceksin, yoksa çuval alamıyorsun... Sattıktan sonra veririm gibi gerekçeler kesinlikle kabul edilmiyor.

Köylü bu hayat pahalılığında nereden bulsun bu kadar parayı? Çaresizlik içinde kıvrananlar başka bir çözüm aradılar. Oradan buradan denkleştirdikleri kendi malı olan çuvallara koyarak götürmeyi denediler. O zaman da yetkililerce başka bir öneri getirildi: Getirilen çuvallar hibe olarak kalacak, geriye alınmayacak! Köylü üretici perişandı! Her şeyde bir engel çıkıyordu karşısına. Diyelim çuval meselesini çözümledi, zor zahmet mazot da bularak malını Toprak Mahsulleri Ofisine, alım yerine götürdü; orada da iş hemen bitmiyor, günlerce kuyrukta bekliyorsun malını satabilmek için. 'Bazı zaman bir hafta traktör arabaları üzerinde yatıyoruz" diyor üreticiler. Ve ekliyorlar: "Şayet Meriç ilçesine ayrılan 25 milyon liralık ödenekle Meriç'te ödeme yapılsaydı, birikim bu kadar olmayacaktı. Bizler de kendi kazamızda malımızı satma olanağı bulabilecektik." Hala akıl erdiremiyorlar bu 25 milyon liranın niye Uzunköprü'ye aktarıldığına? Bu işin içinde bir oyun var diyorlar...

Diyelim Toprak Mahsulleri Ofisine vermiyorsun. Malını borsaya çıkardın. Bu kez meselenin ayrı bir trajedisi başlıyor. Tüccar malını yok fiyatına alabilmek için türlü bahane arıyor. "Yok efendim dün yazdırdın, bugün getirdin, bugün fiyatlar düştü. Şu fiyata vereceksen verirsin yoksa almam. Yok malın çok kuru, kırılabilir. Rutubetli, randımanı düşük' gibi sudan sebeplerle üretici, güç dudumda bırakılıyor. Tartı sorunu ise ayrı bir dert!.. Bir köylü "Biz biliriz 8 tenekelik çuvalın yaklaşık ne kadar geleceğini, senelerdir sırtımızda taşıyoruz, yoksa kilolar mı değişti? Tüccara verip tarttırdığımızda beklediğimizin çok altında çıkıyor. Çuval ağırlıkları ve bu durumu denetleyecek bir şeyimiz yok, ne yapalım borçluyuz, kabullenmek zorunda kalıyoruz" diyor.

Malını teslim eden üreticiye artık aylarca parasını almak için beklemek kalıyor. "Bilhassa tüccara satmak büyük bir sorun" diyorlar. Para almak için defalarca ayaklarına gidiyoruz ve alamıyoruz.

İşte tabağımıza koyup iştahla yediğimiz bu ??n gi ak ana besin maddesinin kara yazısı !...

ÖZÜR

Yazarımız Lütfü Oflaz'ın rahatsızlığı devam ettiğinden Salı gününe kadar yazısını yayınlayamayacağız.

Okurlarımızdan özür dileriz.

BULMACA

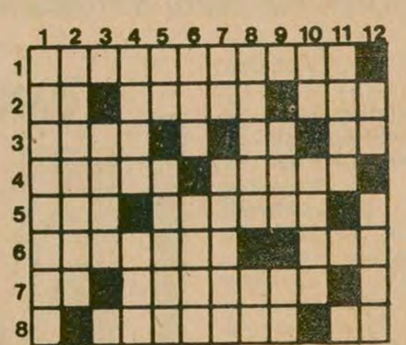

SOLDAN SAĞA: 1) Ezanda ilk söz. 2) Bir bağlaç-Bir ölünün arkasından üzüntülü günler yaşayan kimse-Bir emir. 3) Osmanlı Devletinde Meclis-Soru takısı-Çıplak kadın fotoğrafı ya da resmi. 4) Küçükbaş hayvan türüne verilen ad-Kesme aleti. 5) Başına bir harf gelirse, kalan, yaşayan anlamında eski bir söz olur-Eylemsizlik. 6) Yapılmış maddeler (eski dil)-Bir meyva. 7) İnsana alışkın bir hayvan-Bir besin maddesi. 8) Altın, yakut, elmas gibi değerli taşları işleyen, alım satımını yapan kimse-Bağlamaya yarar nesne.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Akademiyle ilgili. 2) Bir kimseye karşı bir işi yapma konusunda yaratılan güven duygusu. 3) Halk tabakası, aşağı tabaka anlamında. 4) Bir yanı sırlanmış cam-Yat anlamında emir. 5) Tersi, bir acı karşısında söylenen söz-Tersi, hayvanları bağlamakta kullanılır. 6) ABD-Cehennem. 7) Kişinin iş yapma organı-Karadeniz'de Sovyetler'e ait bir liman kenti. 8) Tahıllara musallat olan bir haşere-Tersi kimya da Krom'un simgesi. 9) İç kısma-Tükürme anlamına gelir bir söz. 10) Müzikte 'dur' işareti-Fırlatma. 11) Nesneleri birbirinden ayırmaya yarayan niteliklerden biri. 12) Osmanlıcada bir bağlaç-Eziyet, acı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

NATO Konseyi Kış Dönemi Toplantıları sona erdi

FÜZELER YERLEŞTİRİLDİ, SIRA ŞİMDİ MOSKOVA İLE GÖRÜŞMEYE GELDİ

● NATO bahar dönemi toplantıları Ankara'da yapılacak

● NATO Konseyi ortak bildirisi Türkiye, Yunanistan ve Portekiz'e yardım edilmesini istiyor

BRÜKSEL

10-14 Aralık tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de yapılan NATO Bakanlar Konseyi dün bir ortak bildirinin yayınlanmasıyla sona erdi. Örgütün Genel Sekreteri Joseph Luns'un basına sunduğu Ortak Bildiriye göre, NATO'nun bahar dönemi toplantısı Ankara'da yapılacak.

İttifak üyesi 14 ülkenin dışişleri, 13 ülkenin de savunma bakanlarının katıldığı toplantıda, orta menzilli Amerikan füzelerinin B. Avrupa topraklarına yerleştirilmesi konusunun yanı sıra vakit geçirmeden Sovyetler Birliği ile silahsızlanma görüşmelerinin başlaması değerlendirildi.

Ortak bildiride, NATO'nun 1980 yılında Madrid'de yapılacak olan "Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansına" ve yumuşama sürecinin gelişmesine büyük önem verdiği kaydedildi.

NATO Bakanlar Konseyi ayrıca, Fransız Devlet Başkanı Giscard d'Estaing'in 'Avrupa'da Nükleer Silahsızlanma Konferansı' önerisini benimsediğini de ortak bildiride kaydetti.

Ortak bildiriyi basına sunan Joseph Luns, SALT-2 anlaşmasının bir an önce onaylanarak uygulamaya geçirilmesini istedi ve böylece Avrupa'da silahsızlanmayı ele alacak olan SALT-3 görüşmelerinin başlayabileceğini sözlerine ekledi.

18 maddelik ortak bildirinin bir bölümünde de Orta Doğu konusuna değinilerek "Filistin dahil bütün tarafların katılarak adil ve topyekün bir barış için çaba harcanması" istendi.

TÜRKİYE, YUNANİSTAN VE PORTEKİZ'E YARDIM

NATO Bakanlar Konseyinin ortak bildirisinde de açık olarak ülke isimleri belirtilmeden "İttifakın ekonomik ve mali güçlükler içinde bulunan ülkelerine acil ve somut yardım yapılması çabalarına hız verilmesi" istendi. Söz konusu üç ülkenin Türkiye, Yunanistan ve Portekiz olduğunu kaydeden gözlemciler, ortak bildirinin "Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunların barışçı yollardan çözümlenmesini destekleyici" tutumuna da dikkat çekiyorlar.

Türkiye Dışişleri Bakanı Erkmen ise, konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, Türkiye'de enflasyonla mücadele edildiğini hatırlatarak, Almanya dışındaki ülkelerin yardım vaatlerini yerine getirmemiş olmasından yakındı.

NATO kararının yankıları

NATO Bakanlar Konseyinin, Sovyet SS-20 füzeleri ve Backfire bombardıman uçaklarına karşı orta menzilli Cruise ve Pershing-2 füzelerini Batı Avrupa ülkelerine yerleştirmeye karar alması çeşitli tepkiler doğurdu. Karar Batı kamuoyunda olumlu karşılanırken, Doğu Bloku ülkeleri karşı çıktılar.

TÜRKİYE

Tabii Senatör ve emekli General Haydar Tunçkanat, NATO kararının, Sovyetlerin Avrupa Kıtasında bulunan askeri ve füze gücüne karşı alındığını ifade ederek,

"ABD ileri karakollarını takviye etmektedir. Şurası gerçektir ki, Varşova Paktının elinde bulunan askeri güç NATO'nunkinden çok fazladır. Onun için Sovyetlerin bir miktar güç çekmesi bir anlam taşımaz. Yine fark Sovyetlerin lehinedir" dedi.

CHP Senatörü ve Hava Kuvvetleri eski Komutanı Muhsin Batur, THA'ya yaptığı açıklamada, "Alınan karar iki süper devlet arasında yürütülmesine çalışılan silahsızlanma görüşmelerini olumsuz yönde etkileyecektir" dedi.

FEDERAL ALMANYA

Federal Almanya Parlamentosunda dört gündür süren 1980 bütçe görüşmelerinin bitiminden sonra söz alan hükümet ve parti temsilcileri Brüksel'de alınan NATO kararlarını desteklediklerini açıkladılar. İlk konuşmayı yapan Federal Almanya Dışişleri Bakanı ve Hür Demokrat Parti (FDP) Başkanı Hans Dietrich Gencher, Brüksel'deki toplantı hakkında bilgi vererek alınan karar üzerine hükümetin resmi tavrını açıkladı.

İNGİLTERE

Ingiliz kamuoyunda karar olumlu olarak karşılanırken, ünlü silah dergisi "Janes" dergisinde yazılan bir yazıda, NATO'nun, Doğu Avrupa'da olağan dışı bir askeri harekatı saptayabilecek "robot uçaklarla" donatılması istendi.

"Janes" Başyazarı John Taylor da, NATO'nun yeniden donatılmasında teknolojik gelişmelerin en iyi bir şekilde kullanılması gerektiğini ifade etti.

FRANSA

Fransa Dışişleri Bakanı Jean François-Poncet, NATO Bakanlar Konseyi toplantısına katıldığı Brüksel'den ayrılmadan önce karardan memnun olduklarını söyledi.

Poncet ayrıca, silahsızlanma konferansı düzenlenmesi konusunda Fransa'nın önerisinin kabul edilmesini olumlu karşıladıklarını söyledi.

Bu arada Fransız Komünist Partisi, bir çağrı yayınlayarak, tüm halkın, füzelerin Avrupa'ya yerleştirilmesine karşı çıkmasını istedi.

* * *

YUGOSLAVYA

Yugoslavya hükümet sözcüsü Mikro Kalezic, hükümetin, silahlanma yarışını destekleyecek her harekete karşı olduğunu belirtti.

ROMANYA

Romanya basını, NATO kararından söz etmeden, sadece bazı ülkelerde Avrupa'ya yerleştirilecek orta menzilli füzelere karşı gösterilere yer verdi.

* * *

SOVYETLER BİRLİĞİ

Sovyetler Birliği NATO kararının silahlanma yarışını kızıştıracağını ve "detant"a bir darbe olacağını ileri sürdü.

Resmi TASS da NATO Bakanlar Konseyi sonunda yayınlanan ortak bildirinin "gerçeğe aykırı olduğunu" iddia etti.

NATO silahlı kuvvetlerinin giderek arttığını ileri süren TASS, NATO'nun SSCB'nin önerdiği silahsızlanma görüşmelerini tümüyle başka bir temele dayandırdığını söyledi. TASS böylece, NATO'nun Varşova Paktına göre daha avantajlı bir durumda kalmasını sağlayan koşulların da yapılmasını istediğini iddialarına ekledi.

MACARİSTAN

Budapeşte'de yayınlanan "Esti Hirlap" gazetesi, Amerika'nın NATO toplantısında ağırlığını koyduğunu ve isteklerini kabul ettirdiğini yazdı.

DEMOKRATİK ALMANYA

Demokratik Almanya Cumhuriyeti Devlet Başkanı Erich Honnecker, NATO'nun kararını eleştirerek, Avrupa'da güvenlik konulu bir konferans düzenlenmesi önerisini yineledi. Honecker, "sosyalist" ülkelerin güvenliğini garanti etmek için önerisinin doğrulandığını söyleyerek, "NATO, Varşova Paktı üzerinde elde etmeyi amaçladığı üstünlüğe kavuşamayacaktır" dedi.

Gerillaların mücadelesi sürüyor
Afgan rejiminin 36 yetkilisi öldürüldü

İSLAMABAD

Afganistan'da Müslüman gerillalar Kabil'in kuzeyinde Bamşir bölgesinde Sovyet danışmanlarının denetimindeki bir askeri üsse karşı saldırılarını yoğunlaştırırken, başkent Kabil'de iktidardaki 'Afganistan Demokratik Halk Partisinin' üst dereceli 36 yöneticisinin öldürüldüğü bildirildi. Öldürülenler arasında bir piyade tümeni komutanı ve çeşitli bakanlıklarda görev yapan yetkililerin bulunduğu öğrenildi.

Öte yandan Batı Almanya'da yapılan bir açıklamada, "Bütün örgütlerin bir araya gelerek insanlık ve din dışı Kabil rejiminin yıkılması amacıyla mücadelenin daha da güçlendirilmesi" istendi. Almanya'da toplanan çeşitli Afgan örgütlerinin temsilcileri "Hür Dünyanın da" desteğini isteyerek Rus emperyalizmine karşı mücadelenin önemine dikkat çektiler.

Bu arada ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Tom Reston da Rusya'nın Afganistan'a 800 kişilik yeni bir askeri birlik gönderdiğini açıkladı. "Afganistan'daki Sovyet danışmanları çoğu zaman savaşçılardan ayırdedilememektedir" şeklinde konuşan Reston, ABD'nin bu konuda endişelerini sürdürdüğünü ve konuyu Sovyet temsilcileri ile görüştüğünü açıklamalarına ekledi.

Tedhişçi Çakal, Habbaş'ın örgütü hesabına çalışıyor

BEYRUT (AA-AP)

Uluslararası tedhiş örgütlerinin beyni olarak ün salan İlich Ramirez Sanchez (Carlos), Beyrut'ta cuma günü yayınlanan bir dergiye bazı açıklamalarda bulundu.

"El Vatan El Arabi" dergisinde yayınlanan bir söyleşiye göre, Çakal takma adıyla tanınan tedhişçi, 1975 yılında Paris'te ve 1976 yılında Viyana'da yapılan baskınları anlattı ve bu eylemleri, Habbaş'ın liderliğindeki Filistin Halk Kurtuluş Cephesi adına gerçekleştirdiğini söyledi.

Çakal, bu iki eylemin dışında gerçekleştirdiği tedhiş hareketleri konusunda da çeşitli itiraflarda bulundu.

Çakal, halen İnterpol ve bir çok ülkenin polisi tarafından aranıyor.

ABD, İran'a yaptırım uygulaması için BM'ye başvuruyor

ABD'li yöneticiler, Tahran'daki rehinelerin kurtarılması amacıyla şimdi de BM Güvenlik Konseyine, İran'a yaptırım uygulanması için başvuracaklar.

WASHİNGTON/TAHRAN

ABD'nin gelecek hafta içinde BM'den, İran'a ekonomik yaptırımlar uygulamasını isteyeceği bildirildi. Sovyetler Birliği bu konudaki karar tasarısını veto edeceğini bildirdi. Homeyni de bunun gülünç olacağını söyledi.

Tahran ABD Elçiliğini işgalleri altında bulunduran öğrenciler, Homeyni'nin talimatına uyarak, rehineleri uluslararası tarafsız bir heyetin ziyaretine müsaade edeceklerini açıkladılar.

* * *

ABD, Tahran Elçiliğindeki rehinelerin serbest bırakılması için diplomatik girişimlerine bir yenisini daha ekledi. Washington kaynakları, ABD'nin, gelecek hafta içinde İran'a ekonomik yaptırım uygulanması için BM Güvenlik Konseyine başvuracağını bildirdiler.

Brüksel'de NATO toplantısına katılan yüksek düzeyde bir ABD yetkilisi, "Buradaki temaslarımızda çeşitli seçenekleri gözden geçirdik ve bu tutumumuza hemen hemen tüm dünyada destek bulduk" dedi.

Yetkili, BM Güvenlik Konseyinin ABD'nin isteği doğrultusunda karar almaması halinde başka uluslararası yolları deneyeceklerini belirtti.

Rusya veto edecek

Sovyetler Birliği İran'a ekonomik ambargo konmasını içeren bir karar tasarısını veto edeceğini bildirdi.

BM'deki Sovyet temsilcilerinin, ülkelerinin tutumunu açıkça ortaya koymamakla birlikte, karar tasarı hakkında ne düşündüklerinin anlaşıldığı BM gözlemcileri tarafından ifade edildi.

Bu arada Norveç Temsilcisi Oleg Algard gazetecilerin aynı konudaki bir sorusunu, "Sanıyorum aleyhte oy kullanırız" şeklinde yanıtladı.

Homeyni'nin tepkisi

İranlı dini lider Ayetullah Homeyni, ABD'nin İran'a yaptırım uygulanması konusunda girişimde bulunacağı haberleri üzerine, Başkan Carter'ın böyle bir girişime başvurarak gülünç duruma düşeceğini söyledi.

Homeyni Kum'da yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"ABD Başkanı Carter, rehineler sorununu dallandırıp budaklandırarak gelecek yılki başkanlık seçimlerini kazanmak istiyor. İran'a yaptırım uygulanması girişimiyle gülünç duruma düşeceği açıktır. Müslüman dünya bizim yanımızda. Petrol de bizim elimizde. Bizimle bu durumda nasıl mücadele edeceklerini doğrusu merak ediyorum."

Carter'in açıklaması

Öte yandan Başkan Carter, Amerikalı 50 rehinenin durumuyla ilgili olarak, "İran'ın tutumunda bir yumuşama var" dedi.

İran'ın devrik Şahın geri verilmesindeki tüm umutlarını yitirmese bile önemli ölçüde umut kaybına uğradığını söyleyen Carter, "Herhalde şantaj yoluyla herhangi bir şeyin elde edilemeyeceği anlatılmış oldu" dedi. Carter rehinelerin "sonsuza dek" tutulmasına izin vermeyeceklerini söyleyerek, "Bu sözlerim askeri müdahaleye başvuracağımız anlamına gelmemelidir. Rehinelere bir zarar gelmediği sürece kan dökülmesini önlemek için elimden geleni yapacağım" dedi.

Rehineleri ziyaret

Ayetullah Homeyni'nin, Amerikalı rehinelerin, tarafsız uluslararası bir heyet tarafından ziyaret edilmesi için yaptığı çağrıyı kabul eden işgalci öğrenciler, rehineler ziyaretçilere göstereceklerini açıkladılar.

Öte yandan Homeyni'nin, çağrısı üzerine, kurulacak tarafsız heyet için Tahran'da çalışmalara başlandı. Heyetin, Tahran'daki büyükelçilerden oluşacağı anlaşılıyor.

L'EXPRESS'in İran değerlendirmesi: "RUSLARIN OYUNU"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Batı basını İran olaylarına başından beri büyük önem verdi. Son zamanlarda da "İslam dünyası" birçok gazete ve derginin en fazla sayfasını kaplayan konu oldu. Batı Avrupa; Orta Doğudaki gelişmeleri özellikle petrol gereksinimler açısından ele alırken, bölgede oynanan oyunlar konusunda da sık sık Moskova'nın tutumuna dikkat çekiyor. Ancak bu arada, Batı Avrupadaki bazı çevrelerin zaman zaman, bir Üçüncü Dünya düşmanlığına kapıldığını ve "Batının kutsal değerleri, uygarlığı" propagandasına yöneldikleri de oldu.

Fransa'da yayınlanan haftalık "L'Express" dergisi yazarlarından Jean-François Revel ve Branko Lazitch, "Rusların Oyunu" başlıklı bir yazıda, İran'daki gelişmeleri değerlendiriyorlar. Haftalık Fransız dergisinin 8 Aralık tarihli sayısında yayınlanan bu makalenin, önemli bölümlerini aşağıda sunuyoruz (Arabaşlıklar tarafımızdan konulmuştur):

SSCB'nin, ABD'nin güçlüklerini ve Avrupanın zaaflarını yoğunlaştırmak için Orta Doğudaki patlamaya hazır durumu kullanmaya çalışmamasını düşünmek mantıksızlık olur. Batının can damarı olan petrol bölgelerinde kargaşalık yaratmak ve sonra buraları denetlemek Sovyetler için ne büyük bir oyundur! Üstelik Avrupanın yavaş yavaş kaydığı stratejik güçsüzlük durumuna ek olarak Rusya'dan gelen baskı ve yatıştırma yöntemlerinin uygulandığı bir dönemde bu oyunun önemi daha da artıyor.

İran İslam Devrimi gerçeğini inkar etmek ve bu olayı sadece Sovyet Makyavelizmine bağlamak aşırılık olur. Ancak, Sovyetler'in İran devrimini sömürmesini inkar etmek de yine aşırılık olur. Üstelik Moskova sadece İran'da değil, Suudi Arabistan'da ve Körfez ülkelerinde de bir dizi faaliyet sürdürmektedir.

TUDEH'İN MANEVRASI

Tudeh, İran'daki devrimci buhranın ilk başlarında, baskıya uğramış ve bölünmüş militanları, Doğu Almanya'ya sığınmış istenmeyen yöneticileri ile gelişmeleri etkileyemediği gibi, Homeyni olgusunu kavramakta da güçlük çekiyordu. Daha sonra 1979 Ocak ayının ortasında Nureddin Kianuri yeni Genel Sekreter olarak partinin başına getirildi.

Bu tarihten sonra verilen emir açık ve kesindi: "Ayetullah Homeyni yanlısı gibi görünerek hareketin içine ne olursa olsun sızmak! "Komünist Partisi bu doğrultuda hareket ederek 22 Ocakta İslam Devrim Konseyinin kuruluşunu onaylıyor. 30 Martta da İslam Cumhuriyeti için yapılan referanduma "evet" diyordu. Bunun karşılığı olarak Tudeh yöneticileri İran'a dönüyor ve 100 binden fazla satan Parti resmi yayın organı "Merdum" (Kitleler) haftada üç gün serbestçe yayınlanmaya başlıyordu.

Bu yasallığa dönüş dört ay sonra bir engelle karşılaşıyor, 20 Ağustos günü İslam Mahkemeleri Savcısı gazeteyi yasaklıyor ve Partinin bürolarını kapatıyordu. Ancak bu ceza uzun süreli olmadı. İslam Devrim Konseyi ekim başında gazeteye yeniden yayın izini verdi. kasım ayında da Tudehliler artık Devrimin önde gelenleri pozuna bürünüyorlardı.

MOSKOVA—TUDEH SIKI BAĞLARI

Tabi kargaşa dünyasında ihmal edilebilir bir gelişme bunlar. Aslında önemli olan komünistlerin stratejisidir. Tudeh'in Moskova ile olan sıkı bağlarına bakarsak, Tudeh'in izlediği siyasetin Kremlin tarafından onaylandığını görebiliriz. Tudeh'in Merkez Komitesi tarafından 30 Nisanda yayınlanan ve "İran'da devrim ve karşı-devrimci güçler" başlıklı bildiride ulaşılması gereken hedefler ayrıntılı bir şekilde şöyle sıralanıyor!

* Halkın silahlı gruplarını, Devrim Muhafızlarını güçlendirmek".

* Devrimci Mahkemeleri kararlı bir şekilde desteklemek".

* "CENTO'dan çıkmak"

* "ABD ile imzalanmış olan ikili askeri anlaşmaları feshetmek"

* "Dr, Bazergan başkanlığındaki geçici hükümetin uzlaşmacı ve teslimiyetçi siyasetini teşhir etmek".

Bütün bu hedeflere son altı ay içinde ulaşıldığını kabul etmek zorundayız. Ancak bu hedeflere Tudeh'in kendisi ulaşmadı. Tudeh, Homeyni'nin katettiği mesafeye bakınca herhalde "Bu adam bizim için çalışıyor" demekten kendini alamaz. Bu yüzden Tudeh, Homeyni ile ne pahasına olursa olsun iyi geçiniyor.

Ve belki de bir gün Tudeh'in talep ettiği gibi, Homeyni'nin imtiyazlı ve tek müttefiki olmak umudunu taşıyor, Çünkü Tudeh'in henüz gerçekleşmemiş bir talebi daha var. O da, "bir ortak program oluşturarak milli koalisyon hükümetinin teşkil edilmesi".

SESSİZLİK POLİTİKASI

Sadık Kutbzade'nin Dışişleri Bakanlığına getirilmesi bu yolda atılmış ilk adımdır ve bu durum kuşkusuz Sovyetler'i memnun etmektedir.

Tudeh ile Homeyni'nin bu birlik noktası ince bir siyasi hesabe dayanıyor: Homeyni bir gün, dışarda Sovyet desteğine ihtiyaç duyacak, içerde de Tudeh'in bugünden elinde bulundurduğu siyasi kadrolara gereksinimi olacak.

Homeyni'yi koruma tutumu Moskova'da da geçerli. Sovyet Büyükelçisi Vinogradov, Homeyni'den bir azar işitince, ve başbaşa görüşme isteği rededilince, Sovyet basınında en küçük bir ses çıkmamıştı. Kasım başında İran, SSCB ile 1921 yılında imzalanmış olan Dostluk Anlaşmasını feshettiğinde de Sovyet bakın-yayın organları yine sessiz kaldı.

MOSKOVA'NIN UMUTLARI

Uluslararası siyaset planında Homeyni devriminin yararları, Sovyetler açısından, zararlarından kat kat çoktur.

Bakû'dan yayın yapan Sovyet Radyosu (Hür İran), ABD'nin elçilik konusunda sesini yükselttiği ilk gün, Tahran halkına itidal tavsiyesinde bulunması ne mantıksızdır ne de tesadüf yapılmış bir yayındır.

Bonn, İran'a ekonomik ambargo konusunda Vance'ın önerilerini benimsemedi

FRANKFURT BÜROSU

NATO Bakanlar Konseyi toplantısı öncesi, ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, Batılılarla İran'a ambargo konması için "yıldırım görüşmeler" yaptı. Vance, Londra, Paris, Roma ve son olarak da Bonn'a uğradı.

Vance, Federal Alman Başbakanı Schmidt ve Dışişleri Bakanı Genscher ile bu konuyu görüştü. Schmidt Vance'a Tahran'da 1300 Almanın yaşadığını hatırlatarak, vatandaşlarının hayatını tehlikeye atamayacağını bildirdi.

Görüşmelerden sonra bir açıklama yapan hükümet sözcüsü federal hükümetin İran'a karşı bir ekonomik ambargoyu ya da Fedaral Almanya'daki İran mali varlığını dondurmayı düşünmediğini belirtti.

Sözcü, Tahran'daki rehineler için ABD ile daşanışma içinde olduklarını, ancak rehinelerin serbest bırakılması için nasıl bir girişimde bulunacaklarını düşüneceklerini söyledi.

Bonn hükümet çevrelerinden sızan haberlere göre Federal Almanya, rehineler konusuna pek karışmayacak, sadece ABD ile dayanışma içinde olduğunu söyleyecek.

Aynı kaynaklar Bonn'un ABD'nin isteği üzerine ekonomik ambargoya ve diğer önlemleri almaya gidemeyeceğini bildiriyorlar.

Federal Almanya, petrol ihtiyacının yüzde 9,4 gibi bir bölümünü İran'dan alıyor.

Tahran Radyosu Irak'ın İran'a saldırdığını öne sürdü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiliz BBC Radyosunun dün gece TSİ 23.00'de verdiği bir habere göre Irak Silahlı Kuvvetleri, İran'ın Güney Batı sınırına saldırdı. BBC, İslam Devriminin Sesi Radyosuna dayanarak verdiği haberde, Irak kuvvetlerinin ağır silahlarla, petrol kuyularından 120 kilometre uzaklıktaki sınır bölgelerine saldırdığı öne sürüldü.

İran Radyosunun Türkçe yayınlarına göre ise, Iraklı askeri birliklerin sınırı geçmesi üzerine bölgede kanlı çatışmalar meydana geldi. Devrim muhafızları ile Iraklı askerler arasındaki çatışmalarda çok sayıda insan öldü ve esir alındı.

Bağdat Radyosu ise konu ile ilgili haberinde Tahran yönetiminin suçlamalarının asılsız olduğunu söyledi.

BBC, olayla ilgili "Tarafsız bir kaynaktan haber alınamadığı" için, saldırı konusunda kesin bir bilginin olmadığını söyledi.

İran İslam Devriminin Sesi Radyosu, saldırı haberinin ardından yayınladığı yorumda, "Irak saldırısının bir Amerikan oyunu olduğunu" öne sürerken, Dışişleri bakanlığından bir yetkili, "Olayın büyütülmemesi gerektiğini" söyledi.

Ajanslar, İran'daki Arap azınlığın yaşadığı bu bölgede bir süreden beri süren kargaşalığı hatırlatırken, dünya petrolünün yüzde 60'ının İran-Irak sınır bölgesinden geçtiğini belirtiyor.

5 kıtadan KISA HABERLER

Vietnam 20 bin sivili öldürdü

Tayland Savunma Bakanı Prem Tinsulanound Vietnam kuvvetlerinin Güneydoğu Kamboçya'da 20 bin sivili öldürdüklerini açıkladı. Bakan, ayrıca Vietnam'ın büyük bir saldırıya hazırlandığını ve bunun sonucu olarak en az 600 bin kişinin Kamboçya'yı terketmek zorunda kalacağını belirtti.

Açıklamaya göre, Vietnam kuvvetleri Demokratik Kamboçya birliklerinin yiyecek kaynaklarını imha etmek için sivilleri takip ettiler.

Bu arada, Fransa'da bulunan Prens Sihanuk, Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estain ile Kamboçya sorununu görüştü.

Yüksek Mahkeme, ABD-Tayvan anlaşmasının sona erdirilmesini onayladı

ABD Yüksek Mahkemesi 1954'te yapılan ABD-Tayvan Savunma Anlaşmasının sona erdirilmesi için hiç bir engel bulunmadığına karar verdi. Başkan Carter için "büyük bir zafer" niteliği taşıyan karar 3'e karşı 6 oyla alındı.

Yüksek Mahkeme Senatör Barry Goldwater ve diğer Cumhuriyetçi senatörler tarafından anlaşmanın sona erdirilmesi aleyhinde açılan davanın da düşürülmesine karar verdi.

Şili'de tüm bakanlar istifa etti

Şili'de tüm bakanlar perşembe akşamı Devlet Başkanı General Agusto Pinochet'e istifalarını sundular.

Santiago'dan yapılan resmi açıklamaya göre, kabinenin istifasından birkaç saat önce General Pinochet, bakanlar listesinde büyük bir değişiklik yapılacağını açıklamıştı.

Bakanların toplu istifası, İçişleri Bakanı Sergio Fernandez tarafından "General Pinochet'e hareket özgürlüğü vermek" gerekçesiyle sunuldu.

Kanada hükümeti düştü

Kanada'da Başbakan Joe Clark'ın azınlık hükümeti, güvenoyu alamayarak düştü. Güvenoylamasına bütçe konusunda bir anlaşmaya varılamaması nedeniyle başvurulmuştu. Bütçede en çok üzerinde durulan konu, benzinden alınan verginin artırılması meselesiydi.

Başbakan Clark'ın Muhafazakar Partisi, 22 Mayısta yapılan seçimlerden sonra, Liberal Partinin 16 yıllık iktidarına son vermişti.

ABD'nin yeni Türkiye Büyükelçisi

ABD Başkanı Jimmy Carter, istifa eden Ronald Spiers'in yerine ABD'nin Türkiye Büyükelçiliği görevine James Spain'i atadığını açıkladı.

Spain, 1975'ten 1979'un ilk aylarına dek Tanzanya Büyükelçiliğinde bulundu, 1970'ten 1972'ye dek ise, ABD'nin İstanbul'daki Başkonsolosluk görevini yürütmüştü. Spain, 1972'den 1974'e dek Ankara'daki ABD Büyükelçiliğinde Başyardımcılık yapmıştı.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Enflasyon ve işçi ücretleri

Türkiye'de bugün enflasyona sebep olan şey işçi ücretleri midir?

Gerçi bu konu üzerinde epey yazıldı, çizildi, ama MESS'in getirdiği son parasal tekliften sonra, bu konunun üzerinde bir kere daha durmak gerekiyor. Çünkü MESS, bu teklifi işçilerin karşısına getirirken çok iddialı getiriyor. Dikkat ederseniz, hiç bir yerde kalkıp da, "Ne yapalım, biz ancak bu kadar verebiliriz, bizim gücümüz budur" demiyor. "Ülkenin ali menfaatleri bunu gerektiriyor","Vatan millet ve ekonomimizin kurtuluşu için böyle icabediyor" diyor. Üstelik, kendi vermekle kalmıyor, diğer işverenleri de bu tutumu örnek almaya ve "Dar şirket menfaatlerinin ötesinde" ülke menfaatlerini düşünmeye çağırıyor. Yani, işçi taleplerinin karşısına bir tezle, bir görüşle dikiliyor.

Nedir bu görüş?

"Yüksek işçi ücretleri, enflasyona sebep olmaktadır. İmzalanan yeni toplusözleşmeler, daima tüketiciyi gözönünde tutarak yapılmalı, piyasada enflasyonist baskı yaratmamalıdır. Kıstas, verimlilik artışı ölçüsünde ücret artışı olmalıdır."

Önce, "Yüksek ücret aldığı ve enflasyonist baskı yarattığı" söylenen şu kesimin büyüklüğüne ve ne yaratıp ne yaratamayacağına bir bakalım:

Resmi istatistiklere göre, 45 milyonluk Türkiye nüfusunun 14,5 milyon kadarı çalışan nüfusun ancak 1 milyon 500 bini sendikalı. 1 milyon 500 bin sendikalı işçi kitlesinin içinde, "Yüksek ücretli kesim" olarak bilinen kesim ise madencilik, metal ve petro-kimya işkolu gibi birkaç işkolunda yoğunlaşıyor. Bu işkollarında çalışan işçilerin toplamı ise sendikalı işçilerin ancak yüzde 20-25'ini oluşturuyor. Geri kalan büyük çoğunluk ise, asgari ücrete yakın ücretle çalışan işçiler...

O zaman ortaya çıkan sonuç şu: Yüksek ücretleri ile, enflasyona sebep oldukları söylenen kesim, Türkiye nüfusunun yüzde birinden azını meydana getiriyor.

Yani 45 milyonluk koskoca Türkiye'de, nüfusun yüzde birini bile oluşturmayan çok küçük bir azınlık, öyle yüksek alıyor ki, ülke ekonomisini tarumar ediyor. Enflasyon oranını yüzde 60'a fırlatıyor. Yarattığı fiyat artışları ile tüketiciyi perişan ediyor.

Böyle bir şey mümkün olabilir mi? Böylesine küçük bir azınlık, ne kadar yüksek ücret alırsa alsın, bütün ülke ekonomisini bu kadar etkileyebilir mi?

Öyleyse, sebep başkadır. Sebebi daha başka yerlerde aramak ve onu çözmek lazımdır.

Bugün, işçi sınıfı içinde sendikalı olan kesim, toplusözleşmelere yüksek ücret talepleri ile giriyor. Bu doğrudur. Ama onları buna zorlayan nedir? Daha lüks yaşamak, yatırımlar yapmak ya da tasarrufta bulunmak için mi yüksek zam istiyor bu kesim? Yoksa, mevcut hayat seviyesini korumanın kavgasını mı veriyor?

Dün yayınladığımız tabloda da açık bir şekilde ortaya çıkan şudur: Bugün, en yüksek ücret artışını sağlayan bir işçi bile, satınalma gücünü koruyamamakta, hayat seviyesini sürekli düşürmek zorunda kalmaktadır. Yani yüksek ücret taleplerinin ardında yatan şey, işçinin satınalma gücündeki düşme, bir başka deyişle, aşırı fiyat artışlarıdır. Yüksek ücret talepleri, fiyat artışlarının sebebi değil, sadece sonucudur.

Fiyat artışlarının nedenini araştırdığımızda karşımıza dikilen ise, hep aynı şey olmaktadır: Üretim düşüklüğü, düşük kapasite ile çalışma...

Üretim düşüklüğünün sebebini ise, işverenler kendi yayınları en berrak bir şekilde ortaya koymaktadırlar. İşte İstanbul Sanayi Odasının raporu karşımızdadır. Bu rapor, sanayide yüzde elliye varan düşük kapasite ile çalışmanın nedenlerini şöyle sıralamaktadır: Döviz darboğazı, enerji darlığı, hammadde yokluğu, finansman güçlüğü, vs.

Bu gerçekler gün gibi ortadayken, MESS hâlâ, "Verimlilik artışı oranında ücret artışından" bahsetmektedir. Sanki verimlilik oranının düşük olmasının suçu işçilermiş gibi göstermektedir.

Bu şartlarda işçi verimi nasıl artıracaktır? Dövizi gidip işçi mi bulacaktır? Enerjiyi işçi mi getirecektir?

Bozukluğu, işçinin ücretinde, üretim düşüklüğünü işçinin "tembelliğinde" ya da "direnişlerde" aramak, gerçekleri tersyüz etmeye çalışmak şimdiye kadar ülke ekonomisine hiç birşey kazandırmamıştır.

Bozukluğun sebebi, üretim düşüklüğündedir. Üretimi artırıcı köklü önlemler alınmadıkça, sanayinin dışa bağımlı yapısı değiştirilmedikçe, kendi kaynaklarımıza dayanan bir sanayi yaratılmadıkça, enflasyonla başetmek mümkün olmayacaktır. Bu gerçeği bir yana bırakıp işçi ücretleri üzerinde spekülasyon yapmak ise, halkı aldatmaya çalışmaktan ve vakit kaybından başka bir şey değildir.

Karayollarında çalışan personel hâlâ maaş alamadı

ELAZIĞ (ÖZEL)

Karayolları 8. Bölge ve bu bölgeye bağlı Tunceli, Malatya, Bingöl ve Adıyaman şubelerinde çalışan yaklaşık 4 binin üzerinde karayolu personeli bugüne kadar hala maaş alamadı. Eski müdürün, bu yıl alınan işçilerin "kadro şişkinliği" gerekçesiyle çıkartılması için maaşları bugüne kadar beklettiği öğrenildi.

Kış ortasında kimi arkadaşlarının yakacak odunu bile olmadığını belirten işçiler, "Kış içinde bizi fazla mağdur etmesinler. İşçilerin beş kuruş parası yok. Bakkal da ödeme yapmadığımız için veresiye vermiyor. Zaman geçirilmeden maaşlarımız ödensin" dediler.

MESS'in tekliflerine işçiler ne diyor?

Makine Takım işçileri:

"Biz evdeki çoluğumuzun çocuğumuzun rızkı için mücadele ediyoruz

● "Hayat pahalılığının işçiye maledilmesini normal düşünen bir insan kabul edemez"

Kerem Çalışkan

Çayırova'da otobüsler, minibüsler, kamyonlar Ankara asfaltı üzerinde vızır vızır gidip geliyor. Makina Takım'ın grev çadırındayız. O sırada nöbette olan arkadaşlarla sohbet ediyoruz. Konumuz MESS ve MESS'in önerileri...

Bir soru soruyoruz işçi arkadaşlara:

—Bir MESS yetkilisini konuştursalar televizyonda, "İşçi ücretleri çok yüksek" dese, "Hayat pahalılığını artıran işçi ücretleridir" dese ve MESS'in bütün söylediklerini saysa... Arkasından da sizi çıkarsalar. Siz de MESS'in bu görüşlerine karşı ne düşündüğünüzü üç cümle ile söyleyin deseler, ne dersiniz?"

Bir an susuyor işçi arkadaslar. İçlerinden biri patlıyor sonra, "Hiç bir şey demem, iner giderim. Bizim derdimiz üç cümle ile söylenecek dert olsa, çoktan söyler bitirirdik bu işi..."

Evet, MESS'e karşı mücadeleye giren binlerce maden işçisinin durumu üç cümle ile anlatılacak kadar basit değil, hele grevdekilerin...

"Bak" diyor bir işçi arkadaş, "Biz ne için grev yapıyoruz, biliyor musun? Çocuğumuz sokakta bir başka çocuğun elinde portakal görünce ağlamasın, o da aynı portakalı yiyebilsin diye yapıyoruz, yoksa patronun otomobilinde gözümüz yok! Biz sabah gelir karanlıkta kart basarız, gene kart basar çıkarız karanlıkta, olup olacağı da budur..."

"Ama hiç değilse, ailemiz, evdekiler biraz normal yaşayabilsin. Bu fabrikada iyi yemek çıkar. Öğlenleri biz yerken inanır mısın, evdekiler acaba ne yiyor bugün diye düşünürüz. Akşam eve gelince de sofrada ne bulacağımız belli değildir. Bunu düşünmeyelim, içimize dert olmasın istiyoruz."

MESS'e üye Makina Tarım işyerinde işçiler 20 yıldan beri ilk defa greve çıktılar. Grevci işçiler, "Enflasyonu körükleyen, hayat pahalılığını artıran bizzat işverenlerdir" diyorlar.

ÜCRETLER NE DÜZEYDE

Fabrikada grevden önceki ortalama ücretleri öğrenmek istiyoruz. 10-12 yıllık işçilerin ayda eline geçen net para 5 bin 500 - 6 bin lira civarında. Ya kiralar? 2-3 odalı bir evin kirası 2 bin 500 - 3 binden aşağı değil, gittikçe de yükseliyor. Yani işçinin aldığı paranın yarısı kiraya gidiyor, geriye kalanla ay sonunu getirmek zorunda.

—"Bir de asgari ücretle çalışanlar var. Aşağı yukarı fabrikanın üçte biri. Ellerine geçen para 4 bini bulmaz. Çoğu da yeni evli bu arkadaşların.

"En kötü bir pazara çıksan" diyor bir işçi arkadaş, "Öyle aylık alışveriş için de değil, gözüne takılan öteberiyi alsan, 400 liradan aşağı dönemezsin. Var hesap et..."

İşte bu hesaptan ötürü de Makina Takım'ın önünde grev çadırı duruyor şimdi. Pekiyi işveren bilmiyor mu bu durumu?

Aslında Makina Takım'ın özel bir durumu da var. Türkiye'de işçilerin deyimi ile "tek tabanca" çalışan bir fabrika. Yani kendi alanında bir tekel durumunda. "Dayanıksız tüketim malları", "matkap", "sert uç" ve "takım tezgahları" ile ilgili çeşitli araç gereci üretiyor. Pazarı geniş, mallar daha çıkmadan sahipleniyor. İşverenin işçiye ne verirse versin, kesinlikle zarar etme durumu yok.

Ama MESS var. "Prensip" diyor, "Biri alırsa öbür fabrikalar da ister" diyor, "Taviz verirsen, seni MESS'ten atarım" diye işvereni tehdit ediyor ve Makina Takım işçisinin ürettiği ürünün, harcadığı emeğin karşılığını almasını önlüyor. MESS'e karşı tepki çok yüksek işçiler arasında...

ENFLASYONU KÖRÜKLEYEN İŞVERENLERDİR

"Enflasyonu körükleyen de hayat pahalılığını artıran da işverenlerin bizzat kendisidir" diyor bir işçi, "Burada bize zam mı verdi. Diyelim bir işçinin gündeliği 300 lira arttı. O parayı tek bir matkabın fiyatına ekler. Bu fabrikada günde 1000 matkap çıkaran makineler var. Kârını daha da artırır. Hayat pahalılığını işçiye maletmek çok yanlış bir iştir. Normal düşünen bir insan bunu kabul edemez."

"Arkadaşım" diyor bir başka işçi, "Hayatta kimse kendi için pek bir şey yapmaz. Ne yaparsa başkaları için yapar. Biz de evdeki çoluk çocuğumuzun rızkı için grevdeyiz. Yazarsan böyle yaz."

Simko işçileri:

"FİYATLAR OTOMOBİLLE GİDİYOR, BİZ YAYA YARIŞIYORUZ"

● "İşverenin kârından hiç sözetmiyorlar. Varsa yoksa ücretler. Kâr meselesi ne oluyor?"

SİMKO işçileri ile bir öğlen paydosunun dar vaktinde MESS sözleşmesi üzerine konuşuyoruz. 'MESS ne diyor?'',"İşçi ücretleri yüksek midir?" "Maden işçileri bu sözleşmeden ne bekliyor?"

— "MESS göz göre göre ücretler yüksek diyor. Buna bozuluyor insan" diyor bir arkadaş. "Neresi yüksek? Etin kilosu çıktı 130 liraya. Bizim burada 6-7 yıllık bir işçinin eline ayda net 4600 lira civarında para geçer. Kira-mira. Ay sonunu zor getirirsin.

— "MESS kamuoyunu yanıltmak istiyor. İşçi ücretleri hayat pahalılığını körüklüyormuş... Bizim aldığımız para uçup gidiyor. Bir ara fiyat artışları ile ücretler yarışacak diye bir laf vardı. Fiyatlar otomobille gidiyor, biz de yaya yarışıyoruz, buna yarış denirse..."

— "İşverenlerin kar oranı korkunç düzeylere ulaştı. Bundan hiç sözetmiyorlar. Varsa yoksa ücretler. Kâr meselesi ne oluyor?"

— "MESS Başkanı da gitti hükümete girdi, daha önce işverendi, şimdi karşımıza hükümet olarak çıkacak..."

— "Özel kesimde işçi, ücretini aslanın ağzından alır, belki bir miktar kamu kesiminde yüksektir, ama onların da çok değil."

— "Bizim bir önerimiz var. Şu MESS yöneticilerinden birisi çok değil, sadece bir ay bizim aldığımız para ile geçinmeye çalışsın. Geçinebilirse, biz ücret zammı falan istemeyeceğiz..."

İşte SİMKO'lu arkadaşların söylediklerinden kısa cümleler size.

Geçen MESS sözleşmesinde greve de çıkmış olan SİMKO işçileri, artan hayat pahalılığı karşısında alacakları en iyi zammın bile geride kalacağı düşüncesindeler. Zaten bilimsel veriler de aynı gerçeği ortaya koyuyor.

İhraç edilen 3 sendika DİSK'te yeni bir aşamaya varılabileceği inancında

İSTANBUL (THA)

DİSK'ten geçtiğimiz şubat ayında ihraç edilen Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen sendikaları önceki gün ortak bir açıklama yaparak, DİSK'te iç sorunların aşılması yönünde son haftalar içinde olumlu gelişmelerin olduğunu öne sürdüler ve "DİSK'te yeni bir aşamaya varılabileceği inancı içindeyiz" dediler.

Kendilerinin sorunlarının çözümü için esnek ve ilkeli tavır aldıklarını öne süren üç sendika daha sonra şöyle dediler:

"Sorunların çözümü yolunda harcanan çabalarda eksikliklerimizin de olabileceği inancı içindeyiz.

"Sendikalarımız ortak düşmana karşı savaşımda tüm ikincil sorunların aşılabilir olduğuna inanıyor ve son haftalar içinde konfederasyonumuzda iç sorunların aşılması yolundaki olumlu gelişmelerin altını özenle çiziyorlar."

Divriği Cevher-İş Sendikası kuruldu

DİVRİĞİ (ÖZEL)

Eylül ayında yapılan kongreden sonra, Cevher-İş Sendikasını işgal eden Yeraltı Maden-İş Sendikasına karşı gelişen muhalefet hareketi yeni sendika kurma hazırlıklarını tamamladı.

Bir dizi toplantıdan sonra yeni sendikanın kurucu üyeleri tespit edildi. SendikaBaşkanlığına İsmail Akdemir, ikinci Başkanlığına Cuma Murat, Muhasipliğine Hüseyin Akdemir Sekreterliğe İbrahim Eren; Yönetim Kurulu üyeliklerine de Osman Çevik, İsmai Hoşça, Rıfat Gökçü, Selahattin Dağdeler, Ali Aslan, Battal Özel, Bahattin Söğüt getirildiler.

Kuruluş toplantısı kalabalık bir işçi topluluğuyla yapıldı. Görüştüğümüz bir kurucu şu açıklamada bulundu:

"Cevher-İş Sendikasının durumu mahkemede. Bu durum uzun sürebilir. Divriği işçisini bu sözleşmeyle bir yıl daha bekletmemek için yeni sendikayı kurduk. İşçiden aldığımız güçle yolumuza devam edeceğiz. Cevher-İş Sendikasını işgalcilerden kurtardığımız zaman tekrar eski sendikamıza katılacağız."

DEMİREL'İ BEKLEYEN 10 SORUN

Türkiye'de son yılların siyasal iktidarlarının tümünün programlarında baş köşeyi işgal eden ve adeta klasikleşmiş sayılabilecek bazı sorunlar, diğerleri içinde sivrilerek ön plana geçti. Bu meselelerin tümü de büyük ve karmaşık olduğu için, yine ancak büyük ve cesur atılımlarla çözülebilecek durumdadırlar. Ancak ne var ki, kurulan hiç bir hükümet bu tür bir "İcraat" içine giremediğinden, sorunlar ağırlaşarak varlıklarını bugüne kadar sürdürdüler.

Kuşkusuz bu sorunların büyük bir kısmı, varlıklarını daha uzun yıllar sürdürecek niteliktedir. Çünkü sorunlarından söz edilen şey sürekli hareket halindedir ve bu sorunların ortadan kalkması diye birşey olamaz. Zaten sorunların çözümü derken de kastedilen şey, bu değildir. Burada sözü edilen, bütün bu sorunlarda Türkiye'nin menfaatlerine uygun bir çizgi izleyebilmektir.

Bu yazı dizimizde, Ecevit hükümetini yıkıma götüren ve eğer, doğru bir çizgi izlemezse kaçınılmaz olarak Demirel'in azınlık hükümetini de aynı akıbete ulaştıracak olan başlıca 10 sorunu ele alacağız: Anarşi, üç darboğaz (enerji, döviz ve petrol), pahalılık, tarım, üç dış ilişki (Batı, Sovyetler Birliği ve AET) ve Kıbrıs.

1 ANARŞİ

Demirel hükümetinin önündeki karar:

Terör odaklarına mı yönelinecek, özgürlüklere mi?

● Herkes kan akmasın diyor ama kanı akıtanlar kimler? Nasıl durdurulacak? Bu sorular açık cevap bekliyor

KİMİNE göre toplumsal bir felaket, kimine göre dinmeyen yara, kimine göre de bir canavar, bir iblis... Kısa ve yaygın adıyla anarşi...

Televizyon ekranlarının, gazete manşetlerinin ve her günkü hayatımızın ayrılmaz parçası ve tartışmasız Türkiye'nin bugünkü en büyük sorunu...

Hemen hemen herkes, bu kan bitsin, cinayetler sona ersin, insanlar rahatça sokakta dolaşabilsin, kahvede oturabilsin istiyor.

Son yıllarda kurulan hükümetler de terörü ve anarşiyi sona erdirmeyi baş mesele olarak seçtiklerini kendi üsluplarıyla açıkladılar. Demirel hükümeti de böyle diyor.

Ancak yine kan akıyor, yine sokakta, kahvede insanlar vuruluyor, yine toplumun yetiştirdiği değerli insanlar anarşinin kurşunlarına hedef oluyor.

Anarşi artık sona ersin... Ama nasıl? İşte bu soruya açık ve berrak bir cevap verilemiyor.

Anarşi olayının kazandığı yeni boyutlar

1978 yılı başında geniş çevrelerin desteğiyle CHP ağırlıklı hükümetini kurduğunda Başbakan Ecevit, "anaların gözyaşlarını dindireceğiz" diyordu. Ancak 22 ay sonra istifa ederken anaların gözyaşları dinmek bir yana daha da arttı.

Bu 22 aylık süre içinde kaç yurttaşımızın anarşinin kurbanı olduğunu hesaplayabilmek mümkün değil. Ancak 2 binin üstünde olduğu kesin. Ve bu korkunç sayı her gün 3 ile 5 arasında yurttaşın yurdun şu ya da bu yayında kurşunlara hedef olmasıyla giderek kabarıyor.

Son iki yıl içinde anarşi olayı yeni boyutlara da ulaştı. Her gün birkaç yurttaşın öldürülmesinin yanısıra, siyasi gelişmelerinin yoğunlaştığı dönemlerde anarşi hızlı bir tırmanışa geçiyor ve toplumda tanınmış, saygı duyulan kişiler ardarda öldürülüyordu.

Savcı Doğan Öz, gazeteci Abdi İpekçi, Doçent Necdet Bulut, Prof. Bedri Karafakıoğlu, Doçent Bedrettin Cömert, Çukurova Üniversitesi Rektör Yardımcısı Fikret Ünsal, Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul, son hükümet döneminde de Prof. Ümit Doğanay, Prof. Cavit Orhan Tütengil ve daha birçok avukat, hakim, aydın anarşinin tırmanışının hedefi olarak öldürüldü ya da yaralandı.

Yine geçtiğimiz dönemde anarşi, birçok yurttaşı habersiz yakaladı, kitle katliamlarına yöneldi. Beş, altı ya da daha fazla yurttaşımızın duvara dizilerek kurşuna dizildikleri kahve taramaları sık sık tekrarlanır hale geldi. Bir zaman Malatya, bir zaman Sivas, bir zaman da Adana,olayların ardarda patlak verdiği, işyerlerinin tahrip edildiği, insanlarımızın öldürüldüğü, anarşinin kendine hedef seçtiği illerimiz oldu. Ve geçtiğimiz yıl bu sıralar Kahramanmaraş'ta tarihimizin en kara olaylarından biri yaşanıyor, faşist güçlerin kışkırtmalarıyla günlerce süren saldırılar sonucu evler basılıyor, analar, bacılar, bebeler de dahil onlarca yurttaşımız öldürülüyordu.

Öte yandan Kürt milliyetinden yurttaşlarımızın yaşadığı Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde ayrılıkçı hareketler eylemlerde bulundular. Moskova yanlısı güçler ülkeye sızarak çatışmalar çıkartırken, Apocular adlı bir cinayet şebekesi yöredeki bazı ağalardan ve aşiret reislerinden destek alarak kasabaları işgal etti, beğenmediği insanları ve hatta kendi içlerinden bazı kişileri katletti.

Ve Türkiye, tamamlamakta olduğumuz yılı şiddet olaylarını durdurma amacıyla önce 13 ilde ilan edilen sonra da 19 ilde genişletilen Sıkıyönetim altında geçirdi.

Anarşi odakları ve hedefleri açığa çıktı

Amaç neydi? Amaç, toplumdaki bölünmeyi artırmak, halkı umutsuzluğa, yılgınlığa itmekti. Amaç, toplumu hareketsiz, ülkeyi güçsüz bırakmaktı. İnsanlar fikirlerini açıkça ortaya seremesinler, ülkenin sorunlarını tartışmasınlar, ülkenin geleceği için birleşemesinler. Türkiye'de gelişme olmasın, birlik olmasın, huzur olmasın. Türkiye içinde yaşadığımız çalkantılı dönemde güçlü bağımsız ve özgür bir ülke olmasın. İstenen buydu.

Bu amacı güdenler kimlerdi?

Geçtiğimiz dönemde şiddet olaylarının ortaya çıkan failleri, bulgular ve savunulan görüşler terör odaklarından birinin MHP olduğunu ortaya koyuyordu. İç savaş tehditlerini durmadan tekrarlayan MHP ülkede demokrasinin kırıntısına bile tahammül edemiyor ve bir yandan militanlarını ortalığa salarak öte yandan da devlet içindeki yandaşlarından destek alarak cinayetlere, katliamlara girişiyordu. Şimdiye kadar çeşitli mahkemelerce Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen ve MHP ile yöneticilerinin şiddet olaylarıyla bağlarını ortaya koyan 10'a yakın dosya, bu partinin anarşinin ardındaki başlıca güçlerden biri olduğunu belgeleyen başka bir gelişmeydi.

Anarşinin öteki ucunda ise Sovyetler Birliği vardı. Dünya çapında hegemonya peşinde koşan bu saldırgan güç için, Orta Doğu ve Avrupa'nın ortasında bulunan Türkiye'nin mutlaka nüfuz altına alınması gerekiyordu. Bunun için Türkiye'de iç bölünme hızlanmalı, kargaşalık artmalı, ülke güçsüz düşmeliydi. Ve Moskova yanlıları bu stratejiye uygun olarak ülkede iç kargaşalığı artırıcı bir siyaset izliyor, Türkiye'yi zayıf halka ilan ediyor, savaş çağrıları yapıyorlardı. MLSPB'sinden Halkın Kurtuluşuna kadar her türlü kışkırtmaya açık irili ufaklı sahte solcu grup, esas olarak Moskova yanlısı TKP'nin yaydığı kargaşalığı artırıcı fikirleri farklı üsluplarda savunarak anarşiyi körüklüyorlardı.

Ecevit hükümetinin tecrübesi

Ecevit hükümeti döneminde anarşi olayında gelişmeler böyleyken, hükümetin tutumu ise 14 Ekim seçim sonuçlarından da anlaşıldığı gibi başarısız oldu. Neydi Ecevit hükümetini anarşi konusunda başarısız kılan? Yeni bir hükümetin kurulduğu ve anarşi konusunda düşündüğü önlemleri yürürlüğe koymaya başladığı bugünlerde, bu konuya kısaca değinmekte yarar var.

Anarşiyi önleme konusunda kendisine geniş destek verilen Ecevit hükümeti, herşeyden önce anarşinin kaynağını net bir şekilde tespit edemedi. Moskova yanlılarının "iç savaş", "zayıf halka" teorileri "tartışılabilir bir fikir" sayılırken, devlet dailerinde olsun, CHP içinde olsun birçok alanda sahte solcu gruplara tavizler verildi, hoşgörüyle bakıldı.

Anarşinin bir odağına karşı hoşgörülü bir tutum takınan Ecevit, hükümeti MHP'ye karşı da şaşılacak bir ürkeklik gösterdi. Ecevit hükümetinin sözcüleri, şiddet eylemlerinin artık bireysel suçlar olmaktan çıkıp, örgütlü suçlar haline geldiğini ve terörün arkasında suç örgütlerinin bulunduğunu söylüyorlardı, ama hükümetin tutumu hiç de buna uygun olmadı. Hükümet çeşitli suçların faili MHP yanlılarının yakalanmalarını anarşiye karşı mücadelede yeterli gördü ve bu kişilerin ardındaki suç örgütünün üzerine yürüyemeyerek hem kendine bağlanan umutları boşa çıkardı hem de anarşi odaklarına cesaret verdi.

100 gün programında neler var?

AP azınlık hükümeti bir ay kadar önce kurulduğunda ülkenin en büyük sorunu olan anarşi konusunda durum buydu. Demirel hükümetinin güvenoyu almasından sonra geçen 30 günde de durumda önemli bir değişiklik yoktur. Bu 30 gün içinde yurtsever profesörler Ümit Doğanay ve Cavit Orhan Tütengil'in de içlerinde bulunduğu 130'un üstünde yurttaşımız anarşinin kurbanı olmuştur.

Bu şartlarda Demirel hükümetinin anarşi karşısındaki tutumu ne olacaktır.

Moskova yanlıları ve öteki sahte solcu gruplar, hükümetin kuruluşuyla birlikte, "faşist hükümet" yaygaralarını yükselterek, savaş çağrılarını artırmışlardır. Öte yandan MHP, hükümeti halkın üstüne yönelterek, kendi faaliyet alanını genişletmeye çalışmaktadır. Anarşi odaklarının bugünkü ortak hedeflerinin, kutuplaşmayı ve bölünmeyi mümkün olduğunca artırarak, kargaşalığı içinden çıkılmaz bir hale getirmek olduğu görülüyor.

Hükümet programı hakkında eleştirileri cevaplarken Başbakan Demirel, anarşinin önlenmesinin artık ulusal bir sorun haline geldiğini söylüyordu. Bu tespit, şiddet olaylarını daha önceleri "adi polisive vakalar" olarak tanımlayan Demirel için olumlu bir gelişmedir kuşkusuz. Yine AP tabanının tepkisiyle Demirel'in MHP ile koalisyona yanaşmaması, hükümette de sivri isimlere yer vermemesi başka bir olumlu gelişmeyi göstermektedir.

Ancak bütün bunlarla birlikte hükümet, MHP'nin terörün bir odağı olduğunu tespite yanaşmamakta, MHP'nin bir reaksiyon partisi olduğunu söylemekle yetinmekte ve "anarşinin kökünde komünizm vardır" gibi kime yöneldiği ve ne anlama geldiği belli olmayan bir tespit yapmaktadır. Anarşiye karşı savaş açtığını ve 100 gün içinde uygulayacağı tedbirlerle bu konuda önemli gelişme sağlayacağını öne süren hükümetin, yola çıkarken terörün kaynağı konusunda net bir tespitinin olmadığı gözükmektedir.

Demirel hükümetinin anarşiyi önleme konusunda 100 Gün Programı içine aldığı önlemler ise şöyle özetlenebilir:

* Anarşi, terör, yıkıcılık ve bölücülük mücadelesinde devletin tüm kadrosu yeniden gözden geçirilecek.
* İstihbarat teşkilatı, polis, Sıkıyönetim ve idarenin ahenk içinde çalışması sağlanacak.
* Anarşiyi idare eden beyinlere, kadrolara inilmesi sağlanacak.

Anarşi belasının defedilebilmesi için Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu, Toplantı ve Gösteri Yürüşleri Kanunu, Dernekler Kanunu, Emniyet Teşkilatı Kanunu, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ve Sıkıyönetim Kanununa ilişkin yeni tasarıların yasalaştırılması sağlanacak.

* Devlet Güvenlik Mahkemeleri ve Fevkalade Hal Kanununun çıkarılması için geniş mutabakat aranacak.
* Fabrika ve işyerlerinde ekonomiyi felce uğratan kanunsuz hareketlere göz yumulmayacak.

Anarşi konusunda yukardaki önlemleri alacağını belirten hükümet uygulamaya devlet kadrolarının özellikle emniyet teşkilatının büyük bir bölümünü değiştirmekle başlamış bulunuyor. Anarşiyi devlet içinden himaye eden unsurları titiz bir şekilde ayıklamayıp, tersine genel bir değişikliğe giderek MHP yanlısı bazı kişilerin önemli görevlere getirilmesi, emniyet örgütünün anarşi karşısında etkisizleşeceği kaygılarını uyandırmaktadır.

Öte yandan, hükümetin "devleti hissettireceğiz" diyerek, anarşiyi önlemede özgürlükleri kısan yasaları çıkartmaya çalışması kaygıları artıran başka bir etken olmaktadır.

Demirel hükümetinin önündeki karar

Anarşinin herkesin nefret ettiği ve olayların gelişiminin Türkiye için gün geçtikçe daha zararlı olduğu bir ortamda başa geçen Demirel hükümeti ciddi bir kararla karşı karşıya bulunmaktadır. Terör kaynaklarını açık bir şekilde tespit ederek ve cesaretle üzerine yürüyerek toplumda anarşiye karşı seferberlik yaratacak bir tutum mu alınacaktır, yoksa anarşinin ilacı özgürlükleri kısmada, daha fazla baskı uygulamada mı aranacaktır?

Bunca yaşanan olay, anarşi odaklarının hedeflerinin özgürlüğü ortadan kaldırmak olduğunu gösteriyor. Onların amaçları insanları sokağa çıkamaz, işiyle gücüyle uğraşamaz, fikrini açıkça söyleyemez, doğru bildiği için mücadele edemez, haklı bulduğu bir dava için birleşemez hale getirmektir. Özgürlüklere karşı en büyük tehdit cinayet şebekelerinden gelmekte ve bu çeteler en çok gelişme ortamını özgürlüklere karşı baskı uygulandığı dönemlerde bulabilmektedirler. Özgürlüklere yönelen her tutum, zaten bunların en büyük düşmanı olan zorbalara cesaret verecek fakat halktan destek bulmayacak, tepki görecektir.

Eğer varlığının ve özgür yaşama hakkının teminat altına alındığına ve zorbalığa karşı açık ve cesur tutum izlendiğine inanırsa, ulusun, anarşinin üstesinden gelememesi için hiç bir neden yoktur.

Adana Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Kahramanmaraş katliamı davasında sanık avukatları mahkeme heyetinin taraflı olduğunu ileri sürerek reddini talep ettiler.

K.MARAŞ KATLİAMI DURUŞMASINDA

Sanık vekili avukatlar 'Mahkemeye güvenmiyoruz' dediler

ADANA (ÖZEL)

K. Maraş Katliamı duruşmasında sanık avukatları, Mahkeme heyetinin taraflı davrandığını öne sürerek reddini, istediler.

Sanık vekillerinden Av. Çetin Alaybeyoğlu mahkeme heyetinin tayinlerinde taraflılık ve usulsüzlük olduğunu, heyetin verdiği kararlarda taraflı davrandığını iddia etti ve kendilerinin mahkemeye güveni olmadığını söyledi. Av. Alaybeyoğlu, mehkemenin reddini ayrıca 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve yargılama Usulu Kanununun 40/2 maddesinin Anayasaya aykırı olduğu öne sürerek devanın Anayasa Mahkemesine sevkini istedi. Bu madde "savaş halinde Askeri hakimlerin reddine" sınırlamalar koymuştur.

Bunun üzerine Askeri Savcı Özcan Özkan söz alarak, Avukatın, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi bulmadığını belirtti ve şöyle dedi:

"Avukat bu maddenin Anayasanın hangi maddesine aykırı olduğunu dahi söylememiştir." Askeri Savcı Özkan, Mahkeme heyetinin taraflı davrandığı iddiasının da doğru olmadığını belirterek talebin reddine karar verilmesini istedi.

Söz alan müdahil vekili Av. Ali Kalan Askeri Savcının mütaalasına aynen katıldıklarını belirterek, Av. Çetin Alaybeyoğlu'nun Mahkeme heyeti hakkında kamuoyunda şüphe yaratmak ve mahkemeyi çalışamaz duruma getirmek amacıyla bu talepleri ileri sürdüğünü söyledi.

Mahkeme Heyeti gizli görüşme sonunda avukatların mahkemeyi red, dava dosyasının Anayasa Mahkemesine sevkitalepleri konusunda inceleme yaptıktan sonra duruşmayı 4 Ocak 1980 gününe erteledi.

Daha önce sanık ve müdahil avukatların talepleri olan soruşturmanın genişletilmesi talepleri, konusundaki kararı da 4 Ocak günü açıklayacağını belirtti.

CHP Senatörü Abay: "Komandolar, Konya ve ilçelerinde saldırılarını artırdılar"

ANKARA (ÖZEL)

Konya CHP Senatörü Mukbil Abay, Senato Genel Kurulunda dün yaptığı gündem dışı konuşmada Konya'da bir aydan beri kendilerine Ülkücü diyenlerin zulüm ve tahakküm yaptığını belirterek bunların siyasi iktidarın en hafif anlamı ile hoşgörüşünden yararlandıklarını söyledi.

Konya Merkezi ile hemen hemen her ilçenin semtlerinin faşistler tarafından parsellendiğine işaret eden Abay, bunların bir kısmının Ülkücüler tarafından kurtarılmış bölge olarak ilan edildiğini açıkladı.

Abay konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Konya'nın, Beyşehir'in Seydişehir'in, otogarları ve Akşehir ile Çumra'nın tren istasyonları da Demirel hükümetinin kurulduğu günden beri işgal altındadır.

Sağ eylemcilerin Ülkücü olduğunu kanıtlamayan herkesi dövüp bıçakladığını belirten Abay, ayrıca 8 Aralık günü Seydişehir'de CHP İlçe Örgütünün başka bir binaya taşınması sırasında komandoların yolda pusu kurarak 4 partı uyesini kurşunladığını ve bunun daha geniş çapta yapılması beklenen saldırı ve cinayetlerin bir provası olduğunu söyledi. Mukbil Abay, Çumra Lisesi ve Ticaret Lisesi öğrencilerin baskı ve tehditle okuldan uzaklaştırıldığını belirterek, saat 17.00'den sonra Çumra'nın sokaklarında "Çumra komünistlere mezar olacak. Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız" şeklinde bağırıldığını söyledi.

Koraltan, bu kez de Devlet Klasik Türk Müziği Korosunun konserlerini engelledi

ANKARA (ÖZEL)

Ankara'da ilk kez konserler verecek olan Devlet Klasik Türk Müziği Korosunun konserleri, Kültür Bakanlığınca engellendi.

Kuruluşundan bu yana ilk kez Ankaralı izleyicilerin önüne çıkacak olan Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, 23 Aralık'ta Büyük Tiyatroda çağrılı konuklara, 1-24 Aralık'ta da Küçük Tiyatroda halka, konserler verecekti.

Konser Kültür Bakanlığınca bilinmeyen bir tarihe ertelendi.

Koronun konserlerinin engellenmesinin Devlet Tiyatrolarının bilgisi dışında kararlaştırıldığı öğrenildi.

Apocular, Pazarcık'ta otomatik tüfeklerle bir köyü bastı

- Yüzleri maskeli Apocular, köylüleri meydanda toplayıp tehdit etti
- Baskın olayının başını Apocu Hüseyin Acar çekiyordu

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL)

APOCULAR Pazarcık'a bağlı Pulyanlı Köyüne otomatik tüfeklerle baskın yaparak köylüleri gece yarısı silah zoruyla meydana topladılar. Bir köylüyü dağa kaldırmak isteyen Apocular herkes bizim fikrimizi savunacak yoksa size hayat hakkı tanımayız' diye tehditler savurdular.

Önceki gece saat 21.00 sıralarında Pulyanlı Köyüne inen maskeli ve Klaşinkoflu altı Apocu ilkin Oruç adlı bir köylünün evini bısarak para istediler. Şıgo Örüm adlı bir köylünün evi de aynı şekilde basıldı. Apocular bu arada Bektaş Göksüngür adlı devrimci bir köylüyü de dağa kaldıracakları tehdidinde bulundular. Evleri basılan köylülerin Apoculara verecek paraları ve silahları olmadığını söylemeleri üzerine köylüleri meydana getiren Apocular evlere silahlı baskın düzenleyerek çoluk çocuk bütün köylüleri zorla köy meydanına topladılar.

SİLAHLARIN GÖLGESİNDE

Köylülerin ifadesine göre yüzlerinden maskelerini çıkarmayan Apocular "Bu köyde herkes bizim fikrimizi savunacak eğer başka fikir savunan olursa diğer bir gelişimizde hepinizi öldürürüz" dediler. Bu arada konuşmak isteyen köylüler silah tehdidiyle susturuldular. Köylüler, gece yarısına kadar silahların gölgesinde nutuk çeken Apocuların bu arada "TİKP Pazarcık İlçe Yöneticisi Seyfi Kurtal'ı hastaneden çıktığı an hepinizin gözüönünde öldüreceğiz" dediklerini de belirttiler. Köylüler, Apocuların, "Kaçmaya kalktığınız an 94 tane otomatik tüfek üzerinize kusar" diyerek kendilerini tehdit ettiklerini de kaydettiler.

Sık sık baskınlar düzenleyip kendilerini şikayet edenleri öldüreceklerini söyleyen Apocular köyden giderken peşlerine takılan köpeklere ateş açtılar.

Apocuların tehditlerine aldırış etmeyen köylüler durumu olduğu gibi güvenlik görevlilerine aktarıp gerekli önlemlerin alınmasını istediler. Köylüler silahlı baskın düzenleyenlerin başında bir kolu kesik olan Elbistanlı Hüseyin Acar'ın bulunduğunu açıkladılar.

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Türkiye İşçi Köylü Partisi Pazarcık İlçe Örgütü basına yaptığı açıklamada olayla ilgili olarak, "Bu, Apocuların, Partimiz taraftarlarına ve huzuru savunan köylülere yapılmış canice bir eylemdir" dedi.

TİKP Pazarcık İlçe Başkanı Hasan Gökpınar imzasıyla yapılan açıklamada daha sonra şöyle deniliyor:

"Apocular son günlerde Partimize karşı yoğun bir saldırıya giriştiler. Onlar bu saldırılarla anarşiye karşı mücadele eden Partimizi etkisiz hale getirmeyi, anarşiyi köylere de sokmayı ve köylüleri birbirine kırdırmayı amaçlamaktadırlar. Bu olay Apocuların toprakağaları tarafından beslendiğini bir kez daha göstermiştir. Ağalar Apocuları köylere saldırtarak toprak mücadelesini engellemeye çalışmaktadırlar. İlçe yöneticimiz Seyfi Kurtal'ı yeniden vurup öldüreceklerini söyleyen Apocular Seyfi'yi daha önce vuranların kendileri olduğunu açıklamış oldular. Köy baskınında emir veren durumda olan Hüseyin Acar yöneticimiz Seyfi'nin vurulmasında da aynı rolü oynamıştı. Saldırganlar en kısa zamanda yakalanıp yaptıklarının hesabı sorulmalıdır."

İzmir'de

İzmir'de ayakkabı imalatçılığı yapan Çetin Demircan adlı bir işadamı, Güzelyalı semtinde kimlikleri belirlenemeyen kişilerce özel otomobilinin içinde kurşunlanarak öldürüldü. Cinayetin kim tarafından ve ne amaçla işlendiği henüz belirlenemedi.

Manisa'da

Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi öğrencisi Levent Ser kimlikleri belirlenemeyen kişilerce öldürüldü.

Levent Ser'in sağ görüşlü olduğu ve okul dışında lahmacun satarak ş yaptığı da bildirildi. Olayla ilgili olarak dört kişi gözaltına alındı.

Salihli ilçesinde önceki gece saat 21.00 sıralarında Yavuz Erdal isimli sağ görüşlü bir genç saldırıya uğrayarak hafif yaralandı.

Alaşehir ilçesinde de saat 23.00 sıralarında CHP İlçe Yönetim Kurulu eski üyesi Tuncer Ünlü'nün evine tabanca ile yaylım ateşi açıldı. Olayda yaralanan olmadı.

Samsun'da

Samsun'un Bafra ilçesindeki evinden işyerine giderken kimliği belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralanan CHP Bafra ilçesi Gençlik Kolları eski Başkanı ve Tekel İşçisi Zeki Gök kaldırıldığı Devlet Hastanesinde kurtarılamavarak öldü.

Eskişehir'de

Eskişehir Hava İkmal ve Bakım Merkezinde işçi olarak çalışan İsmet Kartal dün sabah saat 07.15 sıralarında kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı tabanca ateşi ile vurularak öldürüldü. Kartal'ın Köprübaşında elektriklerin kesildiği anda uğradığı saldırı sırasında alnından tek kurşunla vurularak öldürüldüğü saptandı.

Zonguldak'ta

Zonguldak Cezaevinde çeşitli suçlardan hüküm giymiş bulunan 12 kişi önceki gece geç saatlerde beş numaralı koğuşun duvarını delerek kaçtılar.

Zonguldak Valisi Galip Demirel, hükümlülerin önceki gece elektrik kısıtlamasının uygulandığı 21.00-24.00 saatleri arasında kaçmış olabileceklerinin sanıldığını, kaçış olayını koğuş duvarını delerek gerçekleştirdiklerini söyledi.

Tokat'ta

Amasya ve Tokat'ta komandoların Alevi-Sünni çatışması yaratmak yolunda çabaları sürerken, Tokat'ın Zile ilçesinde de dün de bir taksi şöförü tabanca kurşunu ile öldürülmüş olarak bulundu.

Zile Cumhuriyet Savcısı Şevki Kızılçay'ın verdiği bilgiye göre, çalıntı bir arabayı bulmak amacıyla ilçenin Turhal yolu çıkışında arama yapan polis ekipleri, bir çalılık arasında 60 AV 107 plaka sayılı taksinin şöförü Bekir Vural'ın cesedini buldular.

Yapılan incelemede Vural'ın, başına tabanca ile iki el ateş edilmek suretiyle öldürüldüğü belirlendi. Bekir Vural'ın sahibi olduğu oto da cesetten 500 metre ileride bulundu.

Öte yandan yine Zile'de dün sabaha karşı biri polis memuru olmak üzere, üç kişinin evleri silahla tarandı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

Adana'da

Adana'da dün akşam saatlerinde meydana gelen iki ayrı olayda biri işçi diğeri öğrenci iki kişi öldürüldü. Bir işçi de ağır yaralandı.

İlk olay Kiremithane semtinde meydana geldi. Kimlikleri saptanamayan bir grubun silahlı saldırısına uğrayan Cumali Fedakar ile Ahmet Nohut adlı fabrika işçileri ağır biçimde yaralandı. Tıp Fakültesi Numune Hastanesine kaldırılan Cumali Fedakar kurtarılamayarak öldü. Sağlık durumunun endişe verici olduğu belirtilen Ahmet Nohut ise SSK Hastanesinde tedavi altına alındı.

Yeşilevler semtinde meydana gelen ikinci olayda, silahlı üc kişinin saldırısına uğrayan Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi Murat Çokkoyu, olay verinde öldü.

İstanbul'da

Mecidiyeköy'de Esentepe Caddesi üzerinde bulunan bir dükkana giren kimliği belirsiz iki kişi, Mehmet Akiser adlı genci tabancayla vurarak ağır yaraladılar.

Esentepe Caddesi üzerinde bulunan 23 nolu ayakkabıcı dükkanına saat 18.45 sıralarında gelen kimliği belirsiz iki kişi, dükkanda çalışan ve sol görüşlü olduğu bildirilen Mehmet Akiser'i (19) tabancayla vurdular. Mehmet Akiser, ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldı ve tedavi altına alındı. Saldırganlar olaydan sonra kaçtılar.

Ankara'da

Ankara Emniyet Müdürlüğüne bağlı ekipler dün Çinçin Bağlarındak bir eve baskın yaptı. Baskın sırasında evde dört tabanca bulundu. Evde bulunan Hüseyin Göze ve Kenan Narin gözaltına alındılar.

Sözkonusu kişilerin 22 Kasım günü Gültepe Mahallesinde devriye gezen polislere ateş ettikleri, 10 Kasım günü de Asri Mezarlık semtinde Mehmet Ali Bayta adlı şahsı öldürdükleri ileri sürülüyor.

Hüseyin Göze ve Kenan Narin'in "Kurtuluş" grubuna mensup oldukları Emniyetin açıklamasında yer aldı.

Kunta Kinte Türkiye'de

Osmanlı paşaları tarafından ataları köle olarak getirtilmiş

AKINCI KÖYLÜLERİ KÖKLERİNİ BİLMİYOR

Abbas Paşanın getirdiği kölelerin torunları şimdi Ege'de çiftçilik yapıyor

Babası Osmanlı Paşaları tarafından köle getirilmiş. Macar Mehmet lakabıyla tanınan Mustafa Bozyel, oğlu Mustafa'yla birlikte Ege'de çiftçilik yapıyor.

TELEVİZYONDA her perşembe gecesi oynayan "KÖKLER" dizisiyle ilgili Türkiye'deki zencilerin görüşlerini öğrenmek istedik. Akdeniz ve Ege yörelerinde yaşayan zencilerin bulunduğu köylerden Köyceğiz yakınındaki Akıncı'yı seçtik. Gerçekten pamuk tarlalarında omuzunda tüfeği siyah tenli insanlar dolaşıyorlardı. Nereden gelmişlerdi? Niçin Türkiye'yi seçmişlerdi? Köklerini biliyorlar mıydı?

Ilk rastladığımız Macar Mehmet lakaplı Mehmet Bozyel biraz meraklı, ama tedirgin, ne istediğimizi gözleriyle sorarak, "Ne zaman gelmişiz ben hatırlamam. Yalnız benim dedemi getirmişler buraya. Kendi isteğiyle gelmemiş. Babamın anlattığına göre Mısır'dan getirmişler" diye cevap verdi.

Konuşmanın hemen bitmesini istiyor gibiydi. Belli ki siyah - beyaz, köle tartışmasından sıkılıyordu.

Köyde hemen herkes böyle. Sorulardan sıkılıyor, lafı bile edilmesin istiyor. Dalaman'ın Belediye Başkanı örneğin, babası belki oradakilerin köklerini biliyor ama 105 yaşında olduğu için konuşamıyor.

Oysa Mısır Hidivi Abbas Paşa buralarda çiftlik kurduğunda silahşörlüğünü yapmış onun. Ama konuşamıyor.

Dalaman'daki Devlet Üretme Çiftliğinde bulduğumuz yaşlı Kırhaym Yavuz bazı bilgiler verdi. Ama öylesine zor konuşabiliyordu ki yaşlılığından, kökleri yalnız Mısır'a kadar uzandı.

Kırhaym Yavuz'un babası Abbas Paşa'nın çiftliğinde işletme müdürlüğü yapmış anlattığına göre.

Herkes Abbas Paşa'dan bahsediyor, daha gerisini bilemiyor.

Abbas Paşa araziyi Muğlalı Şevki'den 60 bin İngiliz altınına satın almış. Atatürk'le arası açılınca çiftliği Fransızlara satmış. Fransızlar da iki yıl işlettikten sonra Türklere devretmiş. Domuz Adası ve Kapıdağ Adası da paşanınmış.

Macar Mehmet "Buraya bizim dışımızda, çok köle geldi diye anlatmaya devam etti. "1325'lerde (1908) Abbas Paşa gelip burada büyük bir çiftlik kurdu. Yanında çok köle getirdi. Sonradan hükümetle anlaşamadı. Mısır'a döndü. Biz Abbas Paşadan önce gelmişiz buralara. Yani getirmişer köle olarak. Biz küçüktük pek kölelik görmedik."

KİMSEDEN HAKARET GÖRMÜYORUZ

Uzun kollarını iki yana dimdik uzatıp "yok" diyor. "Beyazlardan hiç hakaret görmedik". Yoksul Ege halkı Mısır'dan getirilmiş kardeşleriyle aynı kaderi paylaşıp, aynı ekmeği - aşı yediği için arada ayrılık gayrılık olmamış. Tabii, insan cildindeki renk farklarını istismar etmek isteyen zorbalar da çıkmış.

"Kökler" dizisini nasıl bulduğunu sorduğumuzda yine çabucak "Bir kaç kez seyrettiğini" söylüyor. Kendi isteğiyle gelmemiş, babası köle olarak getirilmiş olmanın rahatsızlığı içinde.

Macar Mehmet'in yanına, oğlu üç çocuk babası Mustafa geldi, onun yanına da oğlu.

Macar Mehmet de, oğlu da çiftçilik yapıyor. Torunu ise Akıncı İlkokulunda öğrenci.

Macar Mehmet'in oğlu Mustafa Bozyel'e soruyoruz aynı soruyu, "Bu çevrede öyle şeyler yoktur" diyor. Çocukları için ise "Bazen okulda alay ederler. ama çocuk eve gelip de söylemez" diyor.

Kunta Kinte diyorlarmış bazen Mustafa'ya. Belki de "Kökler" onda sadece acıyı hatırlattığından, sözünü bile etmek istemiyor ve Kunta Kinte denilmesine de sadece gülüyor.

BİR DAHA DÜNYAYA GELSE

Gitmek üzereyken birden soruyoruz "Mehmet amca, diyelim ki bir daha dünyaya geldin, beyaz doğmak ister miydin?

İşte burada, kafasını arkaya eğip bir kahkaha atıveriyor: "Allah bu be diyor, ister siyah ister beyaz ne farkeder!"

Macar Mehmet'in oğlu Mustafa küçük oğluyla birlikte. Üç nesil birarada. Ama köleliği ataları yaşamış bu ailenin "Kökler" dizisini seyretmeye belki de gönülleri elvermiyor.

Küçük Kunta Kinte, okulda siyah tenli öğrencilerin belki de lakabı oldu. Öylesine sevildi ki Kunta Kinte, artık beyaz tenli çocuklar da Kunta Kinte olmak istiyorlar. Macar Mehmet'in dediği gibi ister beyaz ister siyah, ne farkeder "Kunta Kinte her türlü köleliğe karşı çıkışın simgesi oldu. TV seyircilerinin gözünde.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Yeraltı ve yerüstü

Demirel bugün üniversite rektörleri, yarın da akademi başkanları ile görüşüyor.

Son günlerde değerli mensuplarını yitirmenin acısı içinde olan üniversite temsilcilerine ne diyecek?

"Başınıza gelen felaketlerden dolayı derin bir teessür içindeyiz" gibi laflarla bir teselli geçiştirmesi mi yapacak?

Yoksa, "Merak etmeyin, anarşinin işi 100 günde tamamdır. Öyle bir paket hazırladık ki, içinden çıkacaklarla anarşinin kökünde bulunan komünizmin canına okuyacağız. DGM'yi destekleyin, bu işi halledelim" deyip bilim adamlarının kabul edemeyeceği tekliflerde mi bulanacak? Ömrünü insan haklarına saygı, özgürlükleri yerleştirme çabasıyla geçirmiş üniversitenin temsilcilerine, gelin şu örgütlenme ve düşünce özgürlüklerini elbirliğiyle tepeleyelim mi diyecek?

İstanbul Üniversitesi Rektörü Haluk Alp, anarşi ile ilgili görüşlerini Cavit Orhan Tütengil'in cenazesinde açık seçik bir şekilde özetlemiştir:

"Türkiye işgal ediliyor. Vatan sadece toprak üzerinde işgal edilmez, Türkiye yeraltından işgal edilmiştir. İşgalciler fırsat ve zaman bulduklarında yerüstünden de işgallerini sürdürerek, boyutlarını genişleteceklerdir."

Bu sözlerle neyin kastedildiği gayet açık olduğu halde, bir patırtı kopartılıp, söylenenlerin önemine gölge düşürülmeye çalışıldı:

–Vay devlet dedi! Devlet işgal edilmiştir dedi! Koşun, Cumhurbaşkanına şikayet edin!

Böylece ALP'in anarşinin hedefinin ülkemizi işgal etmek olduğu yolundaki berrak tespiti gürültüye getirilmek istendi.

Sanki işgal sözkonusu olduğu zaman, ülke ile devlet arasında bir fark olurmuş gibi. Sanki ülkenin bağımsızlığı elden gittiği zaman, devletin bağımsızlığı diye bir şey kalırmış gibi. Türkiye halkı, üniversitesinin de bu patırtıya kulak asmamasını ve gerçekleri dile getirmesini bekliyor.

Haluk Alp'in konuşması bu konuda umut vermiştir.

"Suskunluğumuz, karanlık düşünceler içinde olanları ürpertsin. Üniversite günün birinde konuşursa bunun karşısında hiç bir güç duramaz."

Hocalardan beklediğimiz budur; konuşmak ve gerçekleri açıklamak. Sadece ürpertmek karanlık güçlerin hakkından gelmeye yetmiyor. Halk, üniversiteden 12 Mart dönemindeki pasifliği ve suskunluğu değil, 1968'lerdeki kararlılığı bekliyor. Kendine cesaret vermesini istiyor. Onların konuşması, Türkiye'nin iyiliğini isteyen herkesin yüreğine de su serpecek.

"Sorumlular biliyorlarsa yeraltındaki cinayet yuvalarının üzerine gitsinler. Bilmiyorlarsa cinayet şebekelerinin ortaya çıkartılması yolunda çaba harcasınlar" diyorsunuz.

Bunu Demirel'e de tekrarlamanızı bekliyoruz.

Demirel'den de bu sese kulak vermesini diliyoruz.

Çiğli suikastı sanıklarından

Fethi Gördük Van Emniyet Müdürlüğüne atandı

HABER MERKEZİ

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e yapılan Çiğli suikastının sanıklarından, o dönemin İzmir Toplum Zabıtası Müdür Muavini Fethi Gördük Van Emniyet Müdürlüğüne atandı.

Fethi Gördük, Çiğli suikastının soruşturması sırasında olayda kullanılan merminin hartucu yerine, başka bir tabancayla mermi sıkarak hartucunu göndermiş. Olaya adı karışan bütün yetkililer emekliye sevkedildiği halde, yalnız Fethi Gördük görevinde kalmış ve müdürlüğe terfi etmişti.

TRT Genel Müdürlüğüne Doğan Kasaroğlu'nun atanmasından sonra, TRT Yönetim Kurulu üyeleri Aytekin Yıldız ve Faruk Güvenç de görevlerinden alınarak, yerlerine Prof. Dr. Fahir Armaoğlu ve Doç. Dr. Mukbil Özyörük getirildiler.

Öte yandan, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğüne Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müşaviri Kaya Kuşan, PTT Genel Müdürlüğüne de Fikri Çağlar atandılar.

Basın-İlan Kurumu Genel Kurulunda da boşalan temsilciliklere Başbakanlık Müşaviri Cavit Yamaç, Bayındırlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Halil Evliya, Ticaret Bakanlığı Müşaviri Nurhan Erdoğdu, Kültür Bakanlığı Müşaviri Yavuz Bülent Bakiler ve Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Basın-Yayın Genel Müdürlüğü Müşaviri Orhan Taşan getirildiler.

KASAROGLU'NUN DEMECİ

Yeni TRT Genel Müdürü Kasaroğlu, görev başlarken verdiği demeçte, "TRT Türkiye Cumhuriyeti Anavasası, kendi kuruluş kanunu milli güvenlik esasları ile milletimizin örf ve adetlerine sadakatle bağlı kalacaktır. TRT'nin amacı toplumu bir istikamette şartlandırmak değil, gerçekleri kamuoyuna intikal ettirmektir. TRT devlet ve milletin taraflısı bir müessese olarak hizmet görecektir" dedi.

TRT'nin yayınlarda vatandaşın günlük hayatında karşılaştığı güçlükleri gizlemeyeceğini, ancak bu güçlüklerin istismarının yapılmasına izin verilmeyeceğini belirten Kasaroğlu, "TRT, karamsarlığın değil, yaşamak şevk ve heyecanının yayın aracı olacaktır" dedi.

Merkez Bankası Eski Başkanı

Sadıklar'la ilgili karar ertelendi

ANKARA (ÖZEL)

Merkez Bankası eski Başkanı Cafer Tayyar Sadıklar'ın Ecevit hükümeti aleyhine açtığı dava dün Danıştay'da karara bağlanamayarak ertelendi.

Merkez Bankası eski Başkanı Doç. Dr. Tayyar Sadıklar görevden alındıktan sonra Danıştaya başvurmuş ve kararın iptalini istemisti.

Dün toplanan Dava Daireleri Kurulu bu konuda karar almayı bir başka tarihe erteledi. Danıştay Başkanvekili ve 13. Daire Başkanı Ragıp Tartar dün davaya bir müdahale talebi olduğunu ve erteleme kararının bu nedenle alındığını açıkladı.

DÜZELTME

Dünkü gazetemizde yer alan "Site Yurdunda Kalan Öğrenciler Güvenlik Kuvvetlerince Dövüldüler." başlıklı haber satır karışmasından dolayı yanlış çıkmıştır. Güvenlik kuvvetlerince dövülen öğrenciler, sağ görüşlüler değil, devrimci öğrencilerdir.

Düzeltir, okuyucularımızdan özür dileriz.

Atatürk Kültür Merkezi ve sistemsizlik

Gülseli İnal

Kentimizin sanat etkinliklerinin çoğunun yapıldığı yer Atatürk Kültür Merkezi. Açıldığından bu yana bir yılı aşkın süredir binanın dört ayrı salonu sürekli işler halde. Atatürk Kültür Merkezi içinde altı bölüm var. Plastik sanatlar, İstanbul Devlet Tiyatrosu Senfoni Bölümü, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Sinema Dairesi, Klasik Türk Müziği bölümleri, geçen yıl 750 kadar sanat etkinliği düzenlemiş durumda.

Gerçekte binanın ilk yapılış amacı bütünüyle operaya dönük olarak düşünülmüş. Biraz Batıya özgü, Batıdaki opera binaları kalitesinde büyük bir opera binası. Yangından sonra ise daha sağlıklı bir biçimde, operanın dışında çeşitli sanat etkinliklerinin yapılacağı bir yer olarak düzenlenmiş ve onarılmış. Ancak yine de binayı ilk yapılış amacından kurtarabilme olanağı yok şimdilik. Bir opera binası oluşturma fikri kuşkusuz ki Batıya öykünmeden başka birşey değil. Toplum yapısı olarak opera türüne ilgi göstermeyen bir yapımız var. Müdürü Kaya Can şunları söylüyor konuşmamızda:

"Bu yıl da geçen seneki etkinlik ve sanat gösterilerinin sayısal olarak altına düşmek istemiyoruz Binada altı bölümün müdürleri ve bir de kültür müdürü ile birlikte oluşturduğumuz Eşgüdüm Kurulu, yapılacak olan etkinliklere birlikte karar verir. Benim görevim bu kararları bakanlığa bildirmektir."

Kendisine, binanın araç ve gereçleri konusunda yönelttiğimiz bir soruyu da şöyle yanıtlıyor:

"Binayı mümkün olduğu kadar yürütmeye çalışıyoruz. Çeşitli nedenlerle teknik personel sayısında azalma var. Şimdilik 39 kadar teknik elemanla çalışıyoruz. Elemanlarımız sözleşmeli ve kadrolu olamak üzere iki tür anlaşma içinde. Kadrolu personel 12 kişi olduğuna göre diğerleri sözleşmeli olarak çalışıyorlar... Amacım sözleşmeli personeli de kadrolu yapmak. Tabii eğer isterlerse..

"Bu kadro içinde sahne arkası amirler olduğu kadar mimarlar, mühendisler, usta ve usta yardımcıları çalışıyor. Bu yıl istifa ve askere gitme gibi konular yüzünden teknik eleman sayımızda büyük bir düşme oldu. Bakanlığın bize verdiği sınav açma ve eleman alma yetkisine dayanarak bir sınav açtık. İstediğimiz alanlarda başvuru olmadı. Ancak elli kadar eleman göreve başlamak üzere. Bizim halen çalışan 40'a yakın teknik elemanımız, donatımı bilen elemanlar tam bir özveri ile çalışıyorlar.

Atatürk Kültür Merkezinin teknik işlerini yürüten bu elemanların araç ve gereçleri tam olarak kullanması üzerine bir soru yönelttiğimizde "Yürütmeye çalışıyoruz" diyor ve şunları ekliyor Kaya Can: "Beş aylık müdürlük dönemimde edindiğim deneye göre hem sayısal olarak, hem de deney açısından hiç bir zaman kültür merkezini yürütmede tam yeterli olamıyoruz"

Can, Kültür Merkezi 6 Ekim 1978'de yeniden açıldığında 86 teknik elemanla çalışır durumdayken mart ayında bu sayının 56'ya düştüğünü ve giderek bugünkü sayıya ulaştığını söylüyor. Yine Kültür Merkezinde bulunan bütün odaların kullanılmadığını, bazılarının amaçlarının dışında kullanıldığını sözlerine ekliyor. Ancak amaçları dışında kullanılan bu odaların daha sonra fonksiyonel olabileceğini belirtiyor.

Binanın araç ve gereç harcamaları için 60-70 bin dolarlık bir dışalım gereksinimi var. Kültür Merkezinin tüm araç ve gereçleri ancak dışardan gelebilecek yedek parçalarla yürütülebilecek durumda. Kültür Bakanlığı ise bunu karşılayabilmek için ayrıca bir döviz tahsisatına gitmiş bulunuyor.

Kaya Can konuşmayı sürdürerek şöyle diyor: "Bütün kuruluşlar gibi 1050 sayılı Genel Muhasebe ve 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Yasasına bağlıyız. Oysa Kültür Merkezinde Devlet Opera ve Balesi ve Devlet Tiyatroları bu yasaya bağlı olmadan harcamalar yapıyorlar. Oysa biz böyle bir harcama yapamayız yasalar gereğince. Bu yasa bizim elimizi kolumuzu bağlayan bir yasadır. Bu yasa gereğince binada herhangi bir konuda bakım yapmak gerektiğinde ihaleye çıkarmak zorundayım. Ancak bundan sonra sözü edilen Kültür Bakanlığı döner sermaye yasası çıkarsa bir anlamda daha da kolaylaştırılabilir. Amacım sanatsal etkinliklerin aksamadan yürümesidir."

Kaya Can'ın sözlerinden anlaşıldığına göre yine karşımıza yasalar dikiliyor. Kültür Bakanlığının İstanbul'da bulunan tek Kültür Merkezini böylesine aksamalarla yürütmesi şaşırtıcı bir olgu gerçekte. Sanki birden fazla Kültür Merkezi var da biz de bunlara yetişemiyoruz.

Bu konuda Istanbul Devlet Tiyatroları Müdürü Can Gürzap'la yaptığımız konuşmada Gürzap da görüşlerini şöyle belirtiyor:

"Gerçekte bu bina sistemsizliği kabul edecek durumda değil. Mekanik ve elektronik sistemlerin hepsi bozuk. Örneğin geçenlerde bir çocuk oyununda perde açılmadı. Böyle bir binada çok sayıda yetişmiş teknik elemana gereksinme vardır. Makine kullanmadan, dekor yapımına dek bu iş uzmanlık işi. Böyle bir işin okulu olduğunu sanmıyorum. Sahne arkası çalışanların okulu yoktur. Teknik elemanların bilgisizliği yüzünden bir gevşeklik, bir boşverme havasındayız. Binayı kullanma meselesi saptırma içinde. Sahnede kullanmak üzere 240 projektörden 35 tanesinin lambası var, yanar halde. Binanın araç ve gereçleri dışa bağımlı bir durumda. Bu kargaşalıkta buranın iyi işlemesini beklemek iyiniyet olacaktır. Ancak bütün bunlarla birlikte oyunlarımıza büyük ilgi var. Biletler daha şimdiden tükenip gidiyor."

Kısaca AKM'nin işleyişine bir göz attığımızda sistemin içten içe çökmek üzere olduğunu görmek olası. Açıldığından bu yana çalışan teknik elemanın giderek azalması ise bu binayı nasıl kullandığımızı seriyor gözler önüne. Tüm iyiniyetli yaklaşımlara karşılık Atatürk Kültür Merkezinin işlememesinin tek nedeni olarak kuşkusuz ki Kültür Bakanlığının soruna Doğulu umursamazlıkla yaklaşmasını görüyoruz.

HAFTANIN FİLMLERİ

Nezih Coş

Şiddete övgü!

SONSUZ KAÇIŞ

"The Getaway" /Yönetmen: Sam Peckinpah/ Senaryo: Jim Thompson'ın romanından Walter Hill/ Görüntüler Lucien Ballard /Müzik: Quincy Jones/ Oyuncular: Steve Mc Queen, Ali Mac Graw, Sally Struthers, Al Lettieri/ Bir ABD filmi (1972)/İst. DÜNYA, KONAK, B. Köy SİNEMA 74'te.

Geçtiğimiz yıllarda "Zafer Madalyası" (The Iron Cross) ve "Konvoy" (Convoi) adlı en son filmleri gösterilen Sam Peckinpah, bu kez 1972'den kalma soygun filmi "The Getaway"i ile çıkıyor karşımıza.

"Sonsuz Kaçış" adıyla gösterilen film, Peckinpah dünyasının tipik bazı özelliklerini taşıyor yine. Peckinpah sürekli düzenle uyumsuzluk içinde, hatta yasadışı yaşayan insanları anlatır. Bunlar ya "Vahşi Belde" ve "Çöl Şeytanı"nda olduğu gibi değişen toplum koşulları karşısında tutunamayan ve yok olan başına buyruk kovboylardır; ya "Vahşi Sürücü"de olduğu gibi, günümüz Amerikasının toplumsal yaşamı içinde hâlâ varlıklarını sürdürmeye çabalayan kovboy ruhlu insanlardır; ya da "Köpekler" "Konvoy" ve bu hafta izlediğimiz "Sonsuz Kaçış"ta görülebileceği gibi bugünkü Amerikan toplumunda ortaya çıkan ve düzenle olan uyumsuzluklarını "şiddet" yoluyla ortaya koyan yeni yasadışılardır.

Peckinpah, "Köpekler" in (1971) ardından yaptığı "Sonsuz Kaçış"ta bir soyguncu çiftin, yaşamları kumar olan bir karı-kocanın serüvenini öykülüyor. Teksas'ta soygun suçundan 10 yıla mahkum olan Doc Mc Coy, 4 yıl yattıktan sonra af talebinde bulunuyor. Bu reddedilince, hapisten çıkarılması karşılığında yeni bir banka soygununun yarım payı üzerinde kirli işler gören bir politikacıyla anlaşıyor. Ve hapisten çıkarak bu soygunu gerçekleştiriyor.

Peckinpah, bundan sonrasını kendince zevkini çıkarta çıkarta anlatıyor. Kaçış, kovalama, ortaklar arasındaki çatışmalar, Peckinpah'ın sinemasıyla gerçekten de nefes nefese izlenen heyecanlı bir serüven filmi çıkartıyor ortaya. Peckinpah'ın "Sonsuz Kaçış"ı, sinemasının sağlamlığı, gerilimi, başarılı oyuncu yönetimi ile benzeri soygun filmlerinden kolayca ayırdedilebiliyor. Peckinpah kahramanlarının iç dünyasına da önem vermiş. Doc ile karısı Carol'ın 4 yıllık ayrılıktan sonra yeniden beraber oluşlarının zorluğu, araya girmiş bir başka erkeğin yarattığı soğukluk, vb. olgular film boyunca özellikle işleniyor.

Peckinpah bir modern "Bonnie ve Clyde" öyküsü anlatmak istemiş. Öte yandan geçen yüzyılın kovboylarının bireyci ideolojisini soyguncu kahramanlarına taşımış. Ancak filmde kahramanları yasadışı yola iten toplumsal nedenler ortaya konamıyor. Peckinpah, günümüzde büyük işadamlarının ve politikacıların dahi birtakım çıkar hesaplarıyla soygunlara girişebildiğini gösteriyor yalnızca. Ama bu durum Mc Coy ve karısının çılgın serüvenini haklı çıkarmaya yeterli değil tabii. Filmde seyirci Peckinpah'ın baş kahramanlarıyla özdeşleşiyor, onların başarısını bekliyor. Buna uygun olarak Peckinpah da bu çağdaş Bonnie ve Clyde'nin serüvenini,

önceki birçok filminin tersine ölümle değil, daha sonra yapacağı "Konvoy"daki gibi kurtuluşla bitiriyor. Mc Coy çifti önlerine çıkan her engeli aşıyor ve yarım milyon dolarla Meksika'ya kaçmayı başarıyorlar.

Peckinpah'ın filmi bu görünümüyle günümüz Amerika'sındaki şiddet olaylarına, cinayetlere, banka soygunlarına iyice ödün veriyor. Filmin seyirci üzerinde bu tür yasadışı serüvenlere özendirici bir etki yapması da çok doğal. Eğer "Sonsuz Kaçış" gibi konuları günümüzde geçen ve üstelik sıcak bir dille anlatılmış filmlerin de toplumda insanları suça, yasadışına yöneltici rolleri yoksa, hangi filmlerin var diye gerçekten sormak gerekir. Bu nedenle "Sonsuz Kaçış" ta Peckinpah sinemasının görsel zenginliği, bildirisindeki olumsuzluğu güçlendirmeye hizmet ediyor ancak

AKM'de gösterilecek Pabst filmlerinden "Don Kişot"tan bir sahne

AKM'de Avusturyalı yönetmen G.W. Pabst'ın filmlerinin toplu gösterisi yapılıyor

Kültür Bakanlığı Sinema Dairesine bağlı İstanbul Film Yapım ve Gösterim Merkezi, 18-21 Aralık tarihlerinde 1967'de ölen Avusturyalı yönetmen George Wilhelm Pabst'ın 7 filmini biraraya getiren bir toplu gösteri düzenliyor.

İstanbul Avusturya Kültür Ofisiyle işbirliği içinde gerçekleştirilecek toplu gösteride tanınmış yönetmen Pabst'ın 1931-55 yılları arasında çevirdiği en önemli yapıtları yer alacak. Bunlardan "Üç Kuruşluk Opera" (1931), Brecht'in aynı adlı oyununun sinema uyarlaması olarak tartışmalara yol açmış bir yapıt. Brecht, bu filmde eserinin özüne sadık kalmadığı için Pabst'ı dava etmişti. "Arkadaşlık"(1931) ise zamanında maden işçilerinin yaşamlarını ele alan ve Alman işçilerinin Fransız işçilerin hayatlarını kurtarmasını anlatmasıyla işçi sınıfının birliği ve uluslararası dayanışması temasını işleyen toplumcu bir eser olarak karşılanmıştı.

Pabst'ın 1932'de çevirdiği "Atlantide" toplu gösteride yer alan üçüncü film. Pierre Benoit'nın ünlü romanının bir uyarlaması olan bu filmde Brigitte Helm başrolü oynuyor. Pabst'ın sunulacak "Don Kişot" (1934) uyarlamasında ise başrollerde Chaliapine ve Dorville oynuyorlar. Toplu gösterinin diğer filmlerinden "Dava"(1948) Rudolf Brunngraber'in bir romanından uyarlanmış. "Bir Ruhun Gizleri" (1949) Sigmund Freud'un naklettiği bir olaydan alınmış olup ilk psikanaliz filmi olarak biliniyor. "Son Perde /Hitler'in Sonu" (1955) ise Erich Maria Remarque'ın bir film öyküsü ve Michael Musmano'nun "Ten Days to Die" adlı romanından uyarlanmış bir yapıt. Alman faşizminin 2. Dünya Savaşı sonundaki son perdesini, vb. olayları dile getiriyor. Film oynadığı günlerde basında birçok tartışmalara yol açmıştı.

Atatürk Kültür Merkezinde her gün 18.00 ve 20.00 seanslarında iki film gösterilerek gerçekleştirilecek Pabst Retrospektifi sırasında Dr Walter Fritz tarafından Pabst üzerine bir konferans da verilecek. Konferansın tarihi 18 Aralık Salı, saat 18.00'de.

Engin, Bakan Asal'ın baskısıyla kadroya alındı

ANKARA

Milli Takımlar Başantrenörü Sabri Kiraz, Batı Almanya maçına galibiyet almak için hazırlandıklarını söyledi.

B. Almanya'nın gücünden korkmadığnı belirten Kiraz kaybedecek bir şey olmadığını, kazanmak için oynayacaklarını belirtti. Kiraz şu açıklamayı yaptı:

"Bütün hesaplarımızı B. Almanya galibiyeti üzerine yapıyoruz. Gördüğünüz gibi çalışmalarımız sürüyor. Bütün hırsımızla B. Almanya maçına hazırlanıyor ve bileniyoruz. Rakibimizin büyüklüğü beni korkutmuyor. Çıkıp kazanmak için oynayacağız. Çünkü bizim kaybedecek bir şeyimiz yok. Ayağımıza gelen bu fırsatı değerlendirmek amacındayız. Türk futbolunun bulunduğu düzeyi ispatlamak zorundayız."

ENGİN TALAT ASAL'IN EMRİ İLE KADROYA ALINDI

Öte yandan Hertha Berlin'li Engin'in Bakan Asal'ın emri ile kadroya alındığı da gelen haberler arasında.

Engin'in Bolu'daki kampa zamanında gelmemesi üzerine kadrodan Kiraz tarafından çıkarılmasına kızan Bakan Talat Asal'ın. "Benim yaptığım açıklama herhalde askıda kaldı. Engin'i onlar getirmezse ben devreye gireceğimi söylemiştim" dediği de ifade ediliyor.

Federasyon yetkililerinin verdiği bilgiye göre ise. Engin'in durumu Hertha Berlin'li yöneticilerle yapılacak görüşmeden sonra belli olacak.

Kiraz B.Almanya maçına galibiyet almak için hazırlandıklarını söylüyor

Eczacıbaşı bugün Blau-Gelb ile karşılaşıyor

VİYANA

Eczacıbaşı bayan voleybol takımı, bugün Avusturya'nın Blau-Gelb takımı ile Avrupa Şampiyon Kulüpler Turnuvası ikinci tur rövanş maçı için karşı karşıya geliyor. İstanbul'da oynadığı ilk maçı zorlanarak 3-2 kazanan Eczacıbaşılı bayan voleybolcuların güçlü rakipleriye kıyasıya bir final maçı oynayacaklarını söyleyen Teknik Direktör Cengiz Göllü, "Kaybedilmiş bir şey yok. Turu geçmek için mücadele edeceğiz" dedi. Karşılaşmanın önemi nedeniyle erkek takımının İngiltere'de oynayacağı maçın kolaylığını gözönüne alarak Viyana'ya gelen erkek takımının Bulgar çalıştırıcısı Kosta Şopof da bayan voleybolcuların başında bulunacak. Saat 17.00'de başlayacak olan karşılaşmaya takımların şu 6'ları ile çıkmaları bekleniyor:

Eczacıbaşı: Aylin, Selcan, Lilia, Violet, Hülya, Arzu.

Blau-Gelb: Poldi, İnge, Monika, Marie, Edith, Andrea.

Türkiye liginde erteleme maçı...

Kayserispor-Orduspor

ANKARA

1. Türkiye liginin erteleme maçı için Kayserispor ile Orduspor bugün Ankara 19 Mayıs Stadında karşı karşıya geliyorlar. Puan cetvelinin son iki sırasını paylaşan her iki takımda mutlak iki puan amacı ile sahaya çıkacak. Karşılaşma saat 14.15'de başlayacak.

SEDAT ÜRETEN

Bir şeyler oluyor

BİR Tevfik Birkan çıktı ortaya. Engin'i aldı Almanya'ya götürdü. Ama Engin'in iyiliği için mi, yoksa birtakım hesaplar için mi? Sonra Engin kadroya giremeyince. Belçika'ya götürerek görücüye çıkardı. Beğenmediler, daha doğrusu kalitesine bakıp başlık parasını çok buldular.

Bu arada Galler maçı için Belçika'dan çağırılan Erhan bir gol atarak hem galibiyeti hem de grup finalini getirince gözler yeniden yurt dışına çevrildi. Bundan Almanya'daki Engin de nasibini aldı ve Erhan'ın gelişine öncülük (!) eden bir gazetenin yine ön plana çıkması ile Engin'in Milli Takım kadrosuna alınması kararlaştırıldı.

Erhan'ın gelişinde öncülük etmeleri güzeldi, ama o gazetenin adından yeniden söz ettirmek, reklamını yapmak amacıyla, uzun süredir ağız tadı ile bir maç oynamaktan bile uzak kalan ve yararlı olacağı tartışma götüren Engin'i de getirmek için yeniden başrole çıkması gerekmezdi. Bu birincisi. . . Bir de ikincisi var ki, o da Engin'in kişisel menecerliğini yapan Tevfik Birkan'ı dolaylı olarak Milli Takımın başına dert edip, takımın huzurunu bozmaya hakları yoktu.

Milli olmak güzel şeydir. Milli Takım kadrosuna girmek de öyle. Ama bir futbolcuyu alet ederek, daha açık bir deyişle şantaj yaparak, Milli Takım kadrosuna, hem de antrenör olarak girmek istemek, affedilecek şey değil doğrusu. Tevfik Birkan kendi adını mı ön plana çıkarmak istiyor, yoksa Milli Takımın başarılı olmasını mı? Bunu açıklamalıdır.

Buraya kadar olanlar işin bir yönü. Diğer yönüne gelince; Milli Takımın başında bir başantrenör var. Yetkiler ona verilmiş. Kadroyu seçiyor, onun istediklerini alıyorlar. Kamp yerini beğenmediği için değiştirilmesini istiyor, dediklerini hemen yerine getiriyorlar. Ama Tevfik Birkan'ın elinde oyuncak olarak kampa zamanında gelmeyen Engin'i kadrodan çıkarınca işler değişiyor. Hemen araya giriyorlar, arada ne gibi konuşmalar geçiyorsa, Engin yeniden kadroya giriyor.

Gençlik ve Spor Bakanı, milli maçı fırsat bilip dikkatleri bu noktaya toplamak istiyor. Çünkü böylelikle başarılı bir sonuç alınırsa kaymağını en iştahlı şekilde yiyerek hazmedecek. Aksi takdirde zaten gözden çıkardığı kişileri rahatlıkla harcayabilecek. Ama bu arada, Avrupa Uluslar Kupasında grup finali oynama şansını eline geçirmiş olan Milli Takımın huzuru bozulmuş, birtakım karanlık oyunlara alet edilen Engin harcanmış, kamuoyunda olumsuz etki yapmaması için görevden alınması milli maç sonrasına bırakılmış olan Cemal Saltık maşa gibi kullanılmış, kimsenin umurunda değil. Herkes bir oyun oynuyor. ama o da kurallarına uygun değil. ..

Basketbol liginde önemli maç

Tofaş SAS-Karşıyaka

Türkiye deplasmanlı basketbol liginde iddialı iki takım Tofaş SAS ile Karşıyaka bugün Bursa'da karşı karşıya geliyorlar. Namağlup Tofaş ile ilk mağlubiyetini geçen hafta Eczacıbaşı'ndan alan Karşıyaka'nın mücadelesinin oldukça çekişmeli geçmesi bekleniyor. Karşılaşma Atatürk Spor Salonunda saat 16.00'da başlayacak. Diğer müsabakaların programı ise şöyle:

İstanbul, Anadolu Spor Sitesi:

16.00 Fenerbahçe - Ziraat FSK,

17.30 Eczacıbaşı - İ.T.Ü.

19.00 Beşiktaş- Kolejliler,

Ankara, Atatürk Spor Sarayı:

13.00 Mülkiyeliler-M. T. A. (2. Lig).

11.30 MKE Ankaragücü-Schweppes (2. Lig),

16.00 Şekerspor - Taç spor.

Geçen hafta ilk mağlubiyetini alan Karşıyaka, Tofaş karşısında zorlu bir maç çıkaracak. Resimde Karşıyakalı oyuncular bir mola sırasında.

Emir büyük yerden

Bakan Talat Asal'ın emri üzerine Hertha Berlin'li Engin Milli Takıma alınmış.

— Kiraz hoca sen büyüksün. ama görüyorsun ki senden büyükleri de var. . .

ÇÖCE

İzmir'de en fazla dalda faaliyet gösteren kulüp

İzmirspor yüzmede de faaliyet göstermeye başlıyor

İZMİR (AA)

İzmirspor'un yüzme dalı çalışmalarına bugün Atatürk Kapalı Yüzme Havuzunda başlayacağı bildiriliyor.

Kulüp basın sözcülüğünden yapılan açıklamaya göre, halen futbol, voleybol, basketbol, güreş, boks, hentbol ve masa tenisinden sonra sekizinci dal olarak seçilen yüzme bölümü ile spor dallarında en çok çalışan kulüp durumuna yükseldiği belirtiliyor. Açıklamada yüzme şubesi ile ilgili olarak şu bilgiler veriliyor:

"İzmirspor spor okulu çalışmalarına yüzme dalı da eklenmiş bulunmaktadır. Bu amaçla 15 Aralık Cumartesi (bugün) Atatürk Kapalı Yüzme Havuzunda saat 10.00'da antrenör Orhan Mengi gözetiminde seçmeler yapılacak. Yeni kurulacak kadro ile en geç ocak ayı içinde program içinde çalışmalara başlanacak ve önümüzdeki sezon da yüzme yarışlarında sesini duyuracak."

FİFA HAKEM LİSTESİ YENİDEN BELİRLENDİ

ANKARA

Futbol Federasyonu Merkez Hakem Komitesi yaptığı toplantıda FİFA listesini yeniden belirledi. Bunu bir yazı ile UEFA'ya bildirdi. Ayrıca Ertuğrul Dilek'in hakemliği bırakma istemi kabul edildi ve yerine Cumhur Demir alındı.

Yeniden belirlenen ve UEFA'ya bildirilen listedeki isimler şöyle:

1- Hilmi Ok, 2- Nihat Özbirgül, 3- Talat Tokat, 4- İhsan Türe, 5- Cumhur Demir, 6- Erkan Göksel, 7- Yılmaz Önen

UEFA'ya ismi bildirilen Erkan Göksel

Kafile başkanlığını Saltık yapacak

ANKARA

22 Aralık'ta Gelsenkirchen'de B.Almanya ile karşılaşacak olan A Milli Futbol takımımızın kafile başkanlığını Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık yapacak.

24 kişiden oluşan kafilemiz 19 Aralık'ta İstanbul'a gidecek. 20 Aralık günü sabah 9.45'te Türk Hava Yolları uçağı ile Frankfurt üzerinden Düsseldorf'a geçecek.

Kafilede ayrıca Başantrenör Sabri Kiraz Antrenör Erkan Kural, yönetici Ekrem Amaç, Doktor İbrahim Ceylan ile Masör Mehmet Yenice de bulunacak.

Günün programı

Deplasmanlı Valeybol Liginde bugün iki karşılaşma var. Günün programı şöyle:

İstanbul Anadolu Spor Sitesi:

13.30 Taçspor-Oyak Reno

Adana Karataş Spor Salonu:

13.30 Güney Sanayi Muhafızgücü

Necdet'in kaza geçirmesine

Seba "Bu olay normal karşılanamaz" dedi

İSTANBUL(THA)

Beşiktaş Genel Kaptanı Süleyman Seba, trafik kazası geçiren Necdet için "Bu olay normal karşılanamaz" dedi.

Seba sözlerine devamla "Allah korusun başlarına daha büyük şeyler gelebilir. Her şeye rağmen Necdet'in izinli olmasına rağmen böyle bir rizikoya girmesi normal değildir. Herkes sorumluluğunu bilmelidir." dedi.

Beşiktaşlı Necdet'in trafik kazası geçirmesi, yönetimin tepkilerine yol açtı.

Eminönülülerin...

(Baştarafı 1. sayfada)

dan. Yine ailesinin yolladığı 3 bin liralık PTT alındısı.

—Otel işçilerinin fazla mesai parası, memurların kömür paraları.

—13 yaşındaki kız kardeşimizin küpesi, minik kardeşimizin 10 lirası.

—''Siz 150 bin lira toplayın ben de 50 bin lira vereceğim'' diyen esnaf arkadaş şu anda 40 bin liralık senet veriyor.

—''Param yok, yuzüğümü veriyorum'' diyen bacımızdan.

...Herkes adeta birbiriyle yarış ediyordu. Yarım saat önce bomboş olan tepsi şimdi 5, 10, 20 50, 100, 500, 1000 liralarla dolmuştu. Paralar sayılmaya başlandı. 125 bin 420 lira. Ayrıca 40 bin liralık senet, 3 bin liralık PTT alındısı, 1 küpe, 1 yüzük, 1 kolye, 1 çakmak. O anda bir emekçi yerinden kalktı ve elindeki parayı uzatırken ''Ben, demin verdiğim 500 lirayı az buluyor, 1000 lira daha veriyorum'' diyordu, TIKP Eminönü ilçesinin 9 Aralık Pazar günü düzenlediği ''Aydınlık Şöleni''nde. Şölen, faşist katillerce öldürülen Prof. Tütengil'in anısına yapılan 1 dakikalık saygı duruşuyla başladı. İstiklal Marşımıza yapılan saygısızlığı hicveden Karagöz oyunundan sonra, ozan Nedret, Hüseyin ve Zinnur halk türküleri okudular. İlçe Başkanı ve gazetemiz temsilcisi birer konuşma yaparak gazetemizin çıkışını, çalışmalarını ve 25 milyonluk kampanyayı anlattılar. Aydınlık'ın Barış, Birlik, Özgürlük mücadelesinin meşalesi olduğunu belirttiler. Halk oyunları ekibinin oynadığı Van yöresi oyunlarından sonra, koro okuduğu üç güzel türkü ile şölene renk kattı.

Şölen koronun ve izleyicilerin birlikte söylediği ''Koş Saflara'' marşı ile biterken, herkesin gözünde Aydınlık'a destek olmanın mutluluğu okunuyordu.

Kotil...

(Baştarafı 1. sayfada)

yaklaşık 150 milyona gereksinme olduğunu belirterek, özetle şunları söyledi:

''Belediyemizin gelirini artırmak için sürekli bir uğraş vermekteyiz. Gelirimiz 1973 yılında 600 milyon, 1979'da ise 900 milyon lira artmıştır. Buna karşın, personel maaş ve ücretlerindeki artış, 1978 yılında 1,3 milyar, 1979 yılında ise 1,1 milyar lira olmuştur. Görülüyor ki gelir artışının iki mislinden fazla gider, yalnız maaş ve ücretlere yansımaktadır.

Personel maaşlarını daha yeni ödedik. Ankara'dan gelen 52 milyon liraya kendi gelirimizi de ekleyerek, Aralık ayı ücretlerini ödedik. 26 Aralık'ta yan ödemeler ödenecek, yine ocak ayı için 90 milyon liraya ihtiyacımız var. Ardından yine yan ödeme ve ikramiyeler geliyor. Şu anda kasa sıfırda ve bu parayı nasıl, nereden bulacağımızı ben de bilmiyorum.

Kotil, yalnız İstanbul Belediyesinin değil, tüm kent belediyelerinin parasızlık çekmesinin ''Merkezi Yönetim''den kaynaklandığını öne sürerek belediyelerin devlete el açmak zorunluluğundan kurtarılması yolundaki görüşünü de yineledi ve;

''Sayın Cumhurbaşkanını Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosunu ve Hükümetini bir kez daha, boğulma noktasına gelen belediyeleri kurtarmaya çağırıyoruz'' dedi.

Belediye Başkanı Aytekin Kotil, daha sonra iş başına geldiklerinden bu yana belediyenin yaptıkları ve önümüzdeki iki yıl içinde yapacakları konusunda da bilgiler verdi. Kotil, özellikle kent yaşayanlarını daha rahat ettirmek için çaba sarfettiklerini ve bunun için de kent ulaşımı, su elektrik ve yeşil saha sorunlarının bir çoğunu çözdüklerini belirterek, önümüzdeki günlerde Aksaray-Taksim arası tercihli otobüs yolunun hizmete gireceğini şubat başına kadar 300 körüklü otobüsün daha geleceğini söyledi.

TELEVİZYON

17.00 HABERLER
17.05 FLİPPER
17.30 ÇOCUK VE ÇAĞI
18.00 KÜÇÜK EV

Dizi filmin ''Kasaba Ölüm Sessizliğinde!'' adlı bölümün ikinci yarısı ekrana gelecek.

19.10 KAPTAN ONEDIN
19.55 TAŞ DEVRİ
20.20 ENERJİNİN FATURASI
20.30 HABERLER
21.15 İBİŞ' İN RÜYASI
21.55 SOLİSTLER GEÇİDİ
22.55 SAN FRANSİSKO SOKAKLARI

Dizinin ''Sahte Kartallar'' adlı bölümü yayınlanacak.

23.40 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış	17.02 Dilek Kutusu
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları	17.50 Hafif Müzik
06.02 Günaydın	19.00 HABERLER
07.30 HABERLER	20.15 Çocuklarımız ve Biz
09.02 Çocuk Saati	20.35 Fasıl
10.01 Arkası Yarın	21.02 Türk Hafif Müziği
10.21 Oyun Havaları	21.17 Şarkılar
10.30 Hafta Sonu (2)	21.30 Dinleyici İstekleri
13.00 HABERLER	22.02 Hafif Müzik
13.15 Hafif Müzik	23.00 HABERLER
16.05 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu	23.10 Cumartesiden Pazara
16.40 Tangolar	00.55 Günün Haberlerinden Özetler
17.00 Kısa Haberler	01.00 Kapanış
	01.05 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış	15.50 Türküler Geçidi
08.02 Gün Başlıyor	16.20 Arkası Yarın
09.00 Türküler Geçidi	16.40 Hafif Müzik
09.20 Gönül Telimizi Titretenler	17.30 Yurttan Sesler
09.40 Atatürk Yolunda	18.00 Beş Çizgiden
09.55 Ömer Şan'dan Türküler	18.45 Türküler
10,10 Türk Hafif Müziği	19.00 HABERLER
11.00 Türkiye Tarihi	19.30 Hafif Müzik
11.25 Hüsamettin Şubaşı'dan Türküler	19.45 Beraber Şarkılar
11.45 Küçük Konser	20.30 Haftanın Ülkesi
12.45 Can Etili'den Türküler	21.00 Müzik Söyleşileri
13.00 HABERLER	21.30 Erkekler Faslı
	22.30 Hafif Müzik
	23.00 Caz Sevenler İçin
	23.30 HABERLER
	23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış	17.03 İngilizce Haberler
07.02 Güne Başlarken	17.06 Fransızca Haberler
08.00 Sabah Konseri	18.00 Gençler İçin
09.00 Türkçe Haberler	19.00 Plak Dolabından
09.03 Merhaba	20.00 Dünden Bugünden
10.00 Müzik Stüdyosu	21.00 Günümüzde Caz
11.00 Öğleye Doğru	22.00 Türkçe Haberler
12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz	22.03 İngilizce Haberler
13.00 Müzik Köşesi	22.06 Fransızca Haberler
13.45 Müzik Bahçesinden	22.09 Gecenin Getirdikleri
16.00 Anıların Müziği	23.00 Cumartesi Konseri
	01.00 Kapanış

TGS Genel Başkanı Kurtböke, anarşiye karşı önerilen önlemlerin endişe verici olduğunu söyledi

ANKARA (AA)

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Genel Başkanı Oktay Kurtböke, anarşi ve teröre karşı alınacağı belirtilen önlemlerin ülke demokrasisinin geleceği açısından endişe verici bir nitelik taşıdığını belirterek, önlem olarak ileri sürülen görüşlerin Türkiye'yi yönetenlerin geleneksel yanılgılarını da sergilediğini bildirdi.

Kurtböke, TGS Genel Yönetim Kurulu toplantısında şöyle konuştu:

''Eylem ile düşünü eşanlamlı sayan bu yanılgı, sorunu çözümlemediği gibi tırmanma sürecini de artırmaktadır. İlk aşamada yapılması gereken anarşi ve terörü toplumdan soyutlamaktır. Önlem olarak ülkemizde zaten kısıtlı olan düşün özgürlüğünü daha da kısmayı öne sürmek, çağdış bir uygulamayı yasalaştırmaktan başka bir şey değildir. Bu, çözüm yerine yeni sorunlar getirecektir.''

CHP'li Şimşek, Demirel'in sıkıyönetim hakimleri konusundaki görüşünü sordu

ANKARA (AA)

İçel CHP Milletvekili Süleyman Şimşek, Başbakan Süleyman Demirel'e yönelttiği bir sözlü soru önergesinde, bazı çevrelerin Sıkıyönetimin savcı ve hakimlerine karşı amansız bir saldırıya geçtiğini belirterek, hükümetin bu konudaki görüşünü sordu.

Şimşek, bu tür saldırılarla yüksek yargı organlarının kararlarına gölge düşürmek ve yargı organlarını baskı altında tutmanın amaçlandığını belirterek, Demirel'in bu tür davranışlara seyirci kalmasının sakıncalı olacağını kaydetti.

Müdahil...

(Baştarafı 1. sayfada)

lunmuştur. Bu tutanaklarla sabittir.

''Ayrıca Mehmet Uçar'la birlikte aynı atölyede çalışan Veli Uysal isimli işçi Ahşap Elemanları Başmühendisliğine verdiği yazılı dilekçede aynen şu ifadeyi kullanmıştır: '2.4.1979 günü atölyede beraber çalıştığım Mehmet Uçar, fabrikada cinayet çıkacak diye, benimle konuştu ve hadiseden sonra ortadan kayboldu.''

Avukat Günel, ayrıca, yaralama olayının, adi bir vaka gibi gösterilmeye çalışıldığını söyleyerek, suçun azmettirenlerin üstüne kalmasının önlenmek istendiğini belirtti.

AZMETTİREN SOMUNCUOĞLU

Terörün, doğru teşhisle, kaynağa inilerek ve gerçek suçlular cezalandırılarak önlenebileceğini belirten avukat Günel, daha sonra şunları söyledi:

''Hükümet düşecektir. Siz bize yardımcı olun, kim olursa olsun fabrikanızda bir solcuyu vurun'' diye suç işleme fikir ve kararını Yaşar Güven'e, yani azmettirilene telkin eden kişi gerçek suçludur.''

Günel sonuç olarak, ''Sadi Sonuncuoğlu hakkında suçun bütün unsurları oluştuğundan, 'başkalarını cürüm ve kabahat işlemeye azmettiren' kişi sıfatı ile Türk Ceza Yasasının 64/2. maddesi gereğince, cezalandırılmasını istediklerini söyledi. Yaşar Güven'in mahkemede savunmasız bırakıldığına işaret eden Günel, TCK'nın 448/62. maddeleri ile 6136 sayılı yasanın 13. maddesi gereğince cezalandırılmasını ancak tüm yasal indirim haklarından yararlandırılmasını istediklerini belirtti.

Tekzip...

(Baştarafı 1. sayfada)

şette verilen haberde ''MHP taşınmaz mallarını Türkeş'e devretti'' şeklinde bir haber çıkmıştır. Bu haber sayesinde biz de mensubu olduğumuz Partinin ''taşınmaz malları (!)'' olduğunu öğrendik. Demek ki, bize söylememişler. Haberde yer alan diğer yorum faslı da, yani MHP'nin kapatılma hazırlıkları, kapatılan malların hazineye devri vb. bu haber üzerine inşa edildiği için ciddiye alınamaz.

Herkes Aydınlık'ı ciddi bir gazete sanıyor veya öyle görmek istiyor, ama biz sadece bizimle ilgili yayınları dolayısıyla ne kadar ciddi olduğunun en canlı şahidiyiz.

Yaşar Okuyan
Milliyetçi Hareket Partisi
Gn. Sek. Yardımcısı

CHP, MSP...

(Baştarafı 1. sayfada)

yaset izleyen bir hükümetin ömrünün uzun olacağına ihtimal vermiyorum. Çünkü böyle bir hükümetin uzun süreli olması, ülke ve rejim çıkarları ile çelişir'' dedi.

BAKANLIKLAR BİLE PAYLAŞILDI

CHP'nin üç ay sonra hükümet olma ihtimalini kuvvetli görmesi nedeniyle bakanlıkların bile paylaşıldığı öğrenildi. Bakanlıkların tespitinin yanısıra, her bakanlığın kadrosunun da oluşturulmaya başlandığı söyleniyor.

Bu arada CHP Genel Yönetim Kurulu pazartesi günü toplanarak örgütsel meseleleri görüşecek. Ancak, hükümet olma ihtimalinin parti içi tasfiyeleri bir süre erteleyeceği sanılıyor.

FESİHLER TARTIŞILIYOR

Kurultaydan bu yana beklenen fesihler konusunda Genel Merkez için de farklı görüşlerin bulunduğu belirtildi. CHP Genel Yönetim Kurulu içinde bir grup, Genel Merkeze muhalefet eden illerin başta İstanbul olmak üzere hemen feshedilmesini savunurken, bir başka grup ise, marttan sonra kurulması muhtemel CHP-MSP koalisyonu düşünülerek, fesihlere girişmemeyi savunuyor.

Genel Başkan Bülent Ecevit'in ise ne düşündüğü farklı farklı yansıtılıyor. Fesih taraftarları, Genel Başkanın da aynı kanıda olduğunu söylerken, karşı taraf aksini ifade ediyor.

Bu arada fesihcilerin fesih işlemlerinin bir an önce yapılmasını istediği belirtilirken, İstanbul İl Örgütünün listesinin hazırlandığı da söyleniyor.

Kıbrıs Fatihi "solcular"

(Baştarafı 1. sayfada)

ti bu soruya vakit geçirmeden cevap bulmak zorundadır.

Demirel'in, son basın toplantısında, bağımsız devlet kurma girişimine karşı çıkan sözlerinin, aklıselime dönüş konusunda bir başlangıç olmasını diliyoruz. Çünkü Denktaş yönetiminin ''17. bağımsız Türk devleti''ni kurmaya hazırlandığını belirten haberler son günlerde yoğunluk kazanmıştı. Birçok büyük gazetenin yangına körükle gidercesine, düşünülen devletin bayrağını basmaları da işin ciddiyetini artırmıştı. AP yanlısı Son Havadis gazetesi bile, bayrağı büyük tantanalarla ilan etmişti.

Böyle bir girişimin dünyanın sert tepkilerine neden olacağı bellidir. Ülkemizin tehlikeli bir kumara sokulmasına yol açacak niyetler bir an önce durdurulmalıdır.

Gel gör ki, böylesine tehlikeli bir kumarı teşvik edenlerin içinde kendisine solcu diyen yazarlar da var. İlhan Selçuk, başımıza bunca bela açan 1974 harekatını ''Kabrıs'ta 1974'te açılan ulusal cephe'' olarak adlandırmaktadır. Aynı yazıda Yunanistan'ın istilacı emellerinden de söz edilmekte ve bütün bunlar bilimsel sosyalizm cilasıyla parlatılmaktadır.

Bilimsel sosyalizmde başka ülkelerin içişlerine karışmak ne zamandan beri ''ulusal''dır ve haklı görülmektedir? Marksizm, hangi tarihten beri bütün dünyanın tepkisine yol açan eylemleri benimsemektedir? İlhan Selçuk'un fikirleri, Denktaşların şoven politikasıyla tam bir benzerlik göstermekte, fakat dünya halklarının bağımsızlık ve özgürlüklerine saygıya büyük önem veren Marksizmle taban tabana zıttır.

Fetihçilik emperyalistlere özgü bir eylem biçimidir. Başka ülkelerin içişlerine karışan küçük devletler de en gerici emperyalistlere dayanmak zorundadırlar. Sovyetlere yakınlıklarıyla tanınanların, fetihçilerle aynı safa düşmesi de bunu kanıtlamaktadır.

4 Amerikalı...

(Baştarafı 1. sayfada)

marka bir otomobilin beklediği görüldü. Amerikalı görevlileri evlerine getiren servis aracı sokağa girdiği sırada, Anadol marka otomobilde bulunan biri kız otomatik silahlı beş kişiden dördü, otomobilden inerek servis aracına doğru yürüdüler.

Amerikalı görevlileri getiren servis aracı, Okul sokakta bulunan 12/2 nolu evin önünde durduğu sırada, kimlikleri belirlenemeyen otomatik silahlı dört kişiden biri, aracın kapısını açtı ve İngilizce ''Stand up (ayağa kalkın)'' diye bağırdı. Servis aracında bulunan dört Amerikalı görevli araçtan inerlerken, diğer bir saldırganın da yine İngilizce ''Ellerinizi havaya kaldırın'' diye bağırdığı duyuldu. Silahlı dört saldırgan, araçtan indirdikleri dört Amerikalı görevlinin üzerine silahlarındaki mermileri boşalttılar. Bu sırada, Amerikalı görevlilerin oturdukları evin en üst katından emekli subay olduğu bildirilen bir kişi de av tüfeği ile saldırganların üzerine ateş açtı. Saldırganlardan biri vurularak yere düştü. Ancak diğer üç silahlı militan tarafından kaldırılarak duvar arkasında bekleyen Anadol marka otomobile götürüldü.

Silahlı dört saldırgan tarafından vurulan Çakmaklı Üssünde Boeing uçak şirketinin bir yan firması olan Boing Services'de görevli Teksaslı mühendis Jim Clark (63) derhal öldü, Teksaslı garaj amiri Elmor Cooper, firmanın Çakmaklı Üssü Muhasebe Müdürü Robert French ve assubay James Smith ağır şekilde yaralandılar. Yaralılardan Elmor Cooper ile Robert French Cerrahpaşa, assubay James Smith ise Nişantaşı Amerikan hastanesine kaldırılırlarken, yolda öldüler.

Saldırganlar ise olaydan sonra geldikleri mavi renkli Anadol marka otomobile binerek kaçtılar.

Öte yandan, servis aracının Türk şoförü, saldırı sırasında şöför mahallinin bulunduğu kapıdan çıkarak kaçmayı başardı. Saldırı sırasında öldürülen assubay James Smith'in ise kaçmak isterken öldürüldüğü belirlendi.

Sağkaya,...

(Baştarafı 1. sayfada)

yazı gönderdi. Birlik yöneticileri ise, 17 Nisan 1978 tarihli bir yazıyla durumu bakanlığa bildirdiler.

Hergün gazetesi 978/473 sayılı dosyada devam eden mahkemede reklam bedellerinin ''Hergün Gazetecilik A.Ş.'' adına İş Bankası İstanbul-Türbe Şubesi 1991 nolu hesaba havale olarak çıkarılmasını istedi.

Abdurrahman Sağkaya'nın Antbirlik'te, Hergün'e sağladığı çıkarlar arasında 31 adet Seksiyon Müdürlüğünü gazeteye abone etmek de var.

KARİKATÜRİST KOMANDO

Abdurrahman Sağkaya'nın gazetemizde itirafları yayınlanan eski komando Ömer Tanlak'ı işe alması olayını aydınlatan belge de açığa çıktı. Ömer Tanlak'ın ''karikatürist'' olarak işe alınma isteğini içeren dilekçeye, Sağkaya'nın kendi imzasıyla ''kabul parafı'' koyduğu belgelendi. Tanlak'ın karikatürle yakından uzaktan bir ilgisi olmadığı halde, böyle bir dilekçenin yazılması ve bunun Sağkaya'nın imzasıyla yürürlüğe konması, Antbirlik Eski Genel Müdürü'nün komandolarla ilişkisini ve Antalya'daki terör olaylarıyla bağlantısını açıkça ortaya koyuyor. Böylece, Sağkaya'nın cinayet emri verdiği ve eylemleri yönettiği şeklinde ''İtiraf'' dizimizde yer alan açıklamalara yeni bir kanıt daha eklendi.

Son görevi Sosyal Güvenlik Bakanlığında müşavirlik olan Sağkaya'nın, halen aylık iznini kullanarak işyerinden ayrıldığı biliniyor. Antbirlik eski Genel Müdürünün eylemlerinin açığa çıkmasından sonra doğan durumdan endişelendiği sanılıyor.

ECEVİT'İ CEVAPLAYAN AP İZMİR İL BAŞKANI YORGANCIOĞLU: "MHP'Yİ VE BAŞBUĞU TUTMAMIZ SÖZ KONUSU OLAMAZ"

● Türkeş, "Ecevit haddini bilsin" dedi

İZMİR (ÖZEL) ADALET Partisi İzmir İl Başkanı ve Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Hayrettin Yorgancıoğlu, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in, ''Hükümet, MHP ile CHP arasında bir tercih yapmalıdır'' şeklindeki sözleri üzerine gazetecilere verdiği demeçte, terörün ancak hep beraber olunduğunda önlenebileceğini, MHP'yi tutmanın sözkonusu olamayacağını da belirtti.

Terör olarak ne sağı ne solu tasvip edemeyeceklerini belirten Yorgancıoğlu şunları söyledi:

''MHP'yi de, MSP'yi de yaratanlar Halk Partililerdir. Bunları milletin başına musallat edip bizi bölmek için yıllardır MSP'yi güçlendirenler bugün yine bunlardan yakınıyorlar. Ben hayret ediyorum.

Kaldı ki, biz bugün açık söylüyoruz. Bizim MHP'yi tutmamız, Başbuğu, Türkeş'i tutmamız sözkonusu olamaz. Terör olarak ne sağı, ne solu tasvip etmeyiz. Her ikisinin de karşısındayız. Terör ancak hep beraber olduğumuz zaman önlenebilir.''

Yorgancıoğlu hükümetin son atamaları üzerine de şu görüşü savundu:

''Tayin edilenler arasında özel olarak MHP'lilerin tercih edilmesi gibi bir tutum sözkonusu değildir. Hepsi vatandaştır. Tayinlerde MHP'lilere görev verildiği gibi, CHP'lilere de görev verilmektedir. Özel bir ayırım düşünülmemelidir.''

TÜRKEŞ'İN BASIN TOPLANTISI

Öte yandan MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, dün düzenlediği basın toplantısında, Ecevit'e sert bir şekilde çatarak, ''Ecevit gerçek dışı iddialarla AP ile MHP'yi birbirine düşürmeyi ve neticede hükümeti yıkmayı veya kendi hüküm ve nüfuzu altına almayı hedef almıştır. Ama eminim ki, ne AP ne de MHP bu oyuna gelmeyecektir'' dedi.

Türkeş, Demirel hükümetinin şimdiye kadarki icraatı ile ilgili görüşünü soran bir gazeteciye, hükümet hakkında hüküm vermek için zamanın henüz erken olduğunu söyleyerek, kendisine 2 ay süre tanınmasını istedi.

Tedbirler paketi ile ilgili olarak AP ile MHP arasında gizli bir görüşme yapılmadığını söyleyen Türkeş, ''Ecevit'in sağcı dediği milliyetçileri suçlu gösterme ve ezme politikasına bugünkü hükümeti de sürüklemek isteğini öne sürerek, ''Ecevit haddini bilmelidir'' dedi.

"Türkiye ile...

(Baştarafı 1. sayfada)

her iki tarafın Dışişleri Bakanlıkları Genel Sekreterleri ve NATO nezdindeki Daimi Temsilcileri de katıldı.

''Görüşme arzusunun daha önce ve karşılıklı olarak her iki taraftan gelmiş olduğunu'' belirten Erkmen, bu ilk görüşmede ''Türkiye ile Yunanistan'ın iki komşu ülke olarak sorunlarını barışçı yollardan ve görüşmelerle çözmelerinin tek çıkar yol olduğu'' konusunda anlaştıklarını'' açıkladı. Yunanistan Dışişleri Bakanı ile yaptığı görüşmeden sonra gazetecilere bir açıklama yapan Erkmen, görüşmenin gündemsiz yapıldığını ve ''Bir iyi niyet buluşması'' olduğunu söyledi. Görüşme sırasında esas olarak iki ülke arasındaki sorunların çözümü sırasında benimsenecek olan yöntemi tartıştıklarını belirten Erkmen, ''Daha önce de süren ve olumlu yanları da olan Genel Sekreterler seviyesindeki ilişkilerin sürdürülmesini kararlaştırdık'' dedi. Edindiğimiz bilgiye göre, iki ülkenin Dışişleri bakanları ocak ayının sonunda yeniden biraraya gelecekler. Ancak buluşmanın kesin tarihi ve yeri konusunda henüz bir açıklama yapılmadı.

Erkmen ile görüştükten sonra da gazetecilere bir açıklama yapan Yunanistan Dışişleri Bakanı Rallis de Ankara ile Atina arasındaki sorunların çözümlenmesi gerektiğini söyledi.

NATO çevreleri Erkmen-Rallis görüşmesini memnunlukla karşılarken, Genel Sekreterin okuduğu rapor ve ortak bildiri doğrultusunda Türkiye ve Yunanistan'a gerekli yardımın yapılması halinde Ankara ile Atina arasındaki anlaşmazlıkların daha da kolay bir şekilde çözüm bulacağını belirtiyorlar.

ERKMEN, JENKİNS

Daha önce de tahmin edildiği gibi, Dışişleri Bakanı Erkmen, Rallis ile yaptığı görüşmeden sonra, Avrupa Ekonomik Topluluğu Komisyon Başkanı Roy Jenkins ile bir görüşme yaptı. Türkiye-AET ilişkilerinin ele alındığı görüşme konusunda gazetecilere bir açıklama yapan Erkmen, hükümetin AET ile olan ilişkiler konusunu bir an önce gündeme getirip yeni bir değerlendirme yapmak istediğini söyledi. ''İlişkilerin dondurulmuş olmasından memnun değiliz'' şeklinde konuşan Erkmen, ''AET ile olan ilişkilerimizdeki sorunları çözmek istiyoruz'' dedi.

Brüksel'deki AET merkezine yakın çevreler, Demirel hükümetinin Ecevit'in 'dondurma politikasına' karşı çıktığını hatırlatarak yeni hükümetin AET'ye yeni bir önlem paketi sunacağını belirtiyorlar. Ancak Demirel hükümetinin, ilişkileri 5 yıl donduran tutuma karşı çıkmakla birlikte, AET'ye tam üye olmak için yeni bir başvuruda bulunmayacağı tahmin ediliyor.

29 gün yanan Romen tankeri, önceki gece söndü. Tankerde hâlâ petrol bulunduğu belirtildi.

Romen tankerindeki yangın söndü

İSTANBUL (ÖZEL)

Haydarpaşa açıklarında 15 Kasımdan bu yana yanmakta olan Romen tankerinin dıştan tümüyle söndüğü açıklandı. Konuyla ilgili olarak bilirkişi heyetinin çalışmalarına başladığı bildirildi. Yangının önceki gece söndüğü öğrenildi.

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi yetkilileri, yangının dıştan tamamıyla söndüğünü ancak, bilirkişi heyetinin raporlarının alınmadan kesin bir sonuç verilemeyeceğini belirttiler.

Ecevit, NATO...

(Baştarafı 1. sayfada)

izlediği ekonomik politikasına ilişkin partisinin görüşlerini açıkladı. Ecevit, dertlerin asıl kaynağının Demirel yönetimindeki Adalet Partisinin gerek iktidar, gerekse muhalefet dönemlerinde izlediği tutum olduğunu öne sürdü. Ecevit bir soru üzerine Avrupa'ya orta menzilli füze yerleştirilmesine ilişkin görüşlerini açıklarken şöyle konuştu:

''Sayın Demirel, daha önce NATO toplantısında Türkiye'yi ilgilendiren bir konu olmadığını söylemişti. Bunu yadırgadım. Ayrıntıya girmeyi doğru bulmamakla birlikte, füze yerleştirme ile ilgili olarak şu kaygıyı taşıyorum. Doğu ile Batı, NATO ile Varşova Paktları arasında yeni bir silahlanma tırmanışına yol açılmış olmasın.''

''HÜKÜMET DÜNYA VE TÜRKİYE KOŞULLARINI DAHA GERÇEKÇİ DEĞERLENDİRMELİDİ''

Ecevit, ulusal ekonomi bakımından özel sektörün öneminin giderek arttığını ancak, böyle bir politika izlenmesinin ileri görüşlü girişimciler tarafından da istenmeyeceğini bildiğini söyledi. Ecevit, hükümete bazı tavsiyelerde bulunarak şöyle dedi: ''CHP hükümetinin döviz darboğazında ve bazı temel mal ve hizmet darlıklarına karşı uygulamaya koymuş olduğu politika ve önlemler yürürlükten kaldırılmadan önce daha gerçekçi değerlendirilmelidir. Hükümet iş işten geçmeden ekonomik sorunları daha ciddiye almaya ve değişen dünya ve Türkiye koşullarını daha gerçekçi bir biçimde değerlendirmeye başlanmalıdır.'

''IMF BİZE HERHANGİ BİR KOŞUL EMPOZE ETMEDİ''

Ecevit IMF'ye ilişkin sorular üzerine de, kendi hükümetleri döneminde IMF tarafından kendilerine herhangi bir koşul empoze edilmediğini söyledi. Ecevit, dış kredi olanakları konusunda da garanti istediklerini, 1979 başında yapılan devalüasyon sırasında bunun gerçekleştiğini, IMF'nin de bunu gerçekçi bulduğunu belirtti. Ecevit, yeni bir kur ayarlaması için, kendi zamanlarındaki Niyet Mektubunda bir husus yer almadığı gibi sözlü olarak yapılmış bir vaadin de bulunmadığını söyledi.

ECEVİT NASIL BIR EKONOMİK DURUM DEVRETTİKLERİNİ ANLATTI

Ecevit, ekonomik konulara ilişkin olarak yaptığı açıklamalarda, bir ayın bir tablosunu çizerek, kendi hükümetlerinin nasıl bir ekonomik durum devrettiğini uzun uzun anlattı. Ecevit, fuel-oil ve motorin darlığının büyük ölçüde bu hükümet zamanında arttığını öne sürerek, bunun sonuçlarının üzerinde durdu. Ecevit elektrik kesintilerine de değinerek, kendilerinin Demirel'in iddiasının aksine hükümete önemli petrol bağlantıları devrettiklerini söyledi. Ecevit daha sonra şöyle konuştu:

''Şimdi yeni hükümetin birinci ayı dolarken, dışsatımda işçi dövizleri de yavaşlamaya ve Merkez Bankasının döviz rezervleri düşmeye başlamıştır.'' Ecevit bunun nedenini bazı büyük sermaye çevrelerinin önerilerine uyularak Tahtakale işlemlerine serbestlik verileceği yolunda haberlerin yayılmasına ve döviz karaborsasının canlandırılmasına bağladı. Yağ darlığının sürüp gittiğini, kömür darlığının arttığını belirten CHP Genel Başkanı, ''Biz görev başında iken bazı darlıkların CHP hükümetince izlenen politikalarda, alınan önlemlerden ileri geldiğini sananlar vardı. Oysa, o politikaların ve önlemlerin darlıkları artırıcı değil, hafifletici yönde olduğu, fiyat artışlarını hızlandırıcı değil, yavaşlatıcı yönde olduğu herhalde şimdi daha iyi anlaşılmaktadır'' dedi.

ATAMALAR

Daha sonra gazetecilerin sorularını cevaplayan Ecevit, atamalarla ilgili bir soruya karşılık ''Rejim ve iç güvenlik açısından duyarlı mevkilere MHP militanları doldurulurken, ekonomik yaşam açısından önem taşıyan mevkilere de büyük sermaye çevreleriyle içli dışlı kişiler getirilmektedir'' dedi.

Ecevit, TRT'ye yapılan yeni atamaya ilişkin olarak, ''Yeni atama konusunda hukuki açıdan söyleyeceğim bir şey yoktur. Benim bu konuda bir üzüntüm vardır. Bence, belli mevkilere hak ederek ve aşama aşama yükselen kimseleri hükümet değişti diye ayırmaya gerek yoktur'' dedi.

Ecevit, sıkıyönetimin genilşetilip genişletilmeyeceğine ilişkin bir başka soruya karşılık ise, bu konuda kendilerine bir haber gelmediğini belirterek şöyle dedi: ''Sıkıyönetimin genişletilmesine biz herhangi bir gerek görmüyoruz.''

DEMİREL'İN SÖZLERİ

Başbakan Süleyman Demirel, dün partisine bazı katılmalar nedeniyle AP Genel Merkezinde düzenlenen törende gazetecilerin sorularını cevapladı. Demirel, Ecevit'in hükümeti bırakıp gitmenin pişmanlığı içinde olduğunu söyleyerek, ''Hükümet olalı ne yaptığımız ortada. Bu kadar kısa sürede muhalefetin ithamlarına hak kazanmak için ne yaptık ki? Bu kadar aceleci olmamalı'' dedi.

Demirel, Ecevit'in fuel-oil ve motorin yokluğuyla ilgili sözlerini hatırlatan bir gazeteciye de ''Bunlar vardı da biz içtik mi'' cevabını verdi.

Demagojiye girmek istemediğini belirten Demirel, Ecevit'in beyanlarının hangi maksada hizmet ettiğini anlamadığını da sözlerine ekledi.

Başbakan, bugün rektörlerle, yarın da akademi başkanlarıyla görüşüyor

ANKARA (ÖZEL) BAŞBAKAN Süleyman Demirel, bugün üniversite rektörleriyle yarın da akademi başkanlarıyla görüşerek, çeşitli konularda görüşlerini alacak.

Görüşmede öncelikle üniversitelerde meydana gelen olayların önlenmesi konusu ele alınacak.

Demirel'in de anarşiyi önleme konusunda çıkaracağı yasalar hakkında rektörler ve akademi başkanlarının görüşlerini alacağı bildirildi.

Kuyumcular Kongresine katılan delegeler

Kuyumcular Derneği Kongresinde imalatçılar satıcıları suçladı

"Sanatçının kara serveti yoktur ama satıcının vardır"

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL Esnaflar Birliğine bağlı, İstanbul Esnaflar, Turistik Elsanatları İmalcileri ve Kuyumcu Sanatkarları Derneği Olağan Kongresi yapıldı.

Kongrenin, Yönetim Kuruluna eleştiriler bölümünde söz alan Haysiyet Divanı üyesi Celal Kılıçarslan, ''Başbakan piyasada bir 'kara servet' olduğunu söylüyor. Hiç bir kuyumcu sanatkarının kara serveti yoktur, olamaz. Ancak satıcının kara serveti vardır'' dedi.

Türkiye Esnaf Dernekleri Konfederasyonu Başkanı Hüsnü Çınar'ın Divan Başkanlığına seçilmesi ile başlayan kongrede, Yönetim Kurulu raporunun okunmasından sonra eleştirilere geçildi. İlk söz alan Hayrettin Ertekin, üç ay dükkanları kapatarak direniş yapan kuyumcu esnafının, üzerlerinde oynanan oyuna alet edildiklerini söyleyerek, ''Daha önce şoförleri direnişe geçirmeye çalışılarak başlatılan oyun, sonra da kuyumcular üzerinde oynandı'' dedi.

Daha sonra söz alan Hüseyin Türker ise, ''Emeğimizi, göz nurumuzu verdiğimiz bir altın zincirden emeğimizin karşılığını alamıyoruz, altınından çalıp ayarını düşürerek halkımızı kandırıyoruz. Halkımız bunu bilse bize başka gözle bakar. Gerçeği konuşalım. Ayarı net yaptığımızda bizimle alış veriş eden satıcı yoktur, ama halkımızı aldattığımız zaman alıcımız çoktur'' şeklinde konuştu.

Yönetim Kurulu Başkanı Necati Elidüzgün'ün eleştirileri cevaplaması ile devam eden kongre yeni Yönetim Kurulunun seçilmesi ile sona erdi.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilciliği: Doğan Yurdakul

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Aydınlık

itiraf

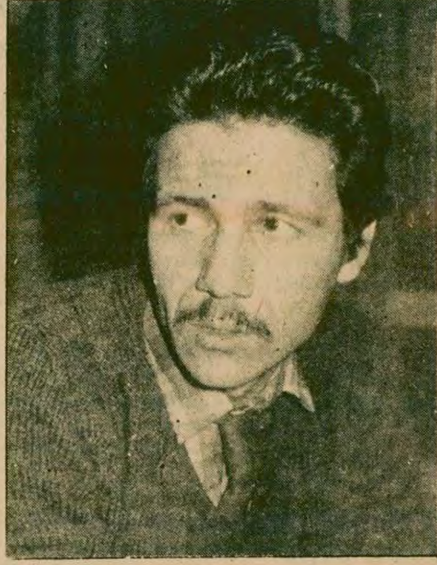

Ömer Tanlak yaşadığı gerçek olayları anlatıyor

ÜLKÜ OCAKLARINDA KIZLAR-ERKEKLER

● KOMANDOLARIN KADIN SORUNUNDAKİ PAROLASI: "KIZIM NEDEN HALA OYNAŞTASIN SEN DE FATİHLER DOĞURACAK YAŞTASIN"

● KOMANDOLAR ARASINDA İÇKİ VE ESRAR ALIŞKANLIĞI OLDUKÇA YAYGIN, KUMAR DA OYNANIYOR

● "KIZLARA GENELLİKLE BİR ARKADAŞ OLARAK DEĞİL, FAYDALI BİR CİSİM OLARAK BAKILIR"

● BAŞKAN KIZIN IRZINA GEÇERKEN, YÖNETİM KURULUNDAN İKİ KİŞİ NÖBET TUTUYORDU

Dernek mi, çete mi?

Ülkü Ocaklarının ne doğru dürüst bir yönetimleri, ne seçimleri, ne defterleri, ne kayıtları olmadığı, Ömer Tanlak'ın anlattıklarından ortaya çıktı. Ama illegal adamları var. Bunlar MHP'nin vurucu güçlerini oluşturmak için dernekçiliği kendilerine paravan yapmışlar. Ömer Tanlak gazetecilerle konuşurken bir ara, "Yönetim Kurulu Gülhane Hastanesi önünde toplandık" demişti. Yönetim Kurulu (!) ya da silahlı çete (!). Biri başkandır deniyor, öbürü MHP'den getirdiği talimatları, planları, "Yönetim Kurulu"na iletiyor, ülkücüler de ipleri çekilmiş kuklalar gibi silah ya da bomba elde oraya buraya saldırıyor, adam kurşunluyor, adam öldürüyorlar. Kendilerini "işe çıktık" "işi bitirdik" diye avutuyorlar.

Her derneğin bir parası olur. Bakalım bunlar para konusunda nasıl davranıyorlar? Ömer Tanlak'tan dinleyelim:

Başkan paraları cebine koyuyordu

"Burhan Güneyli başkan olarak görev yapıyordu. Bunun birçok açığını görmüştüm. Bu kişi başkanlığını kullanarak aidat paralarını cebine koyuyordu.

"Bunun için bir gece (yılbaşı gecesi) İsa Sarı, Cevdet Çankaya, Abdurrahman Sarı oturduk konuştuk. Etlik Ülkü Ocağının bugüne kadar nasıl kullanıldığını, kişilerin, görev yapanların nasıl görevi suistimal ettiklerini, elde kalan işe yarar adamların ne kadar olduğunu konuştuk.

"Bütün bunların sonucunda devamlı para yendiğini, işe yarar sadece 5 veya 6 kişinin kaldığını gördük. Bundan sonra yapılacakları planladık.

"Yapılacak ilk iş Yönetim Kurulunun değişmesi, yönetimi ele geçirmek olacaktı. Bunun üzerine eski başkan başta olmak üzere Burhan Güneyli, Kemal Çankılıç, Erol isimli bir kişi, İsmail İspirli ve Sarı Zafer'den oluşan Yönetim Kurulunun istifası için müracaat ettik."

İsteyen Başkan olup istediği yönetim kurulunu seçiyor

Başkan Burhan bunu duymuş olacak kı, görevi bıraktı. Başkan olan Abdurrahman Sarı Yönetim Kurulunu tespit etti, bu kurulda İsa Sarı, Cevdet Çankaya, Rıfat Kaval vardı. İkinci Başkan olarak görev yapan Cevdet Çankaya benim illegal işler için görev yapmamı istedi.'

illegal görev

"Bütün gün kahvede oturacak, akşamları işe çıkacaktım. Eylemleri yönetecektim. Bu arada disiplin görevi yapacaktım. Gerekirse lumpenlik yapacaktım. Fakat kendi görevimi belli etmeyecektim."

«İtiraf» üzerine görüşler

AP Ankara İl Başkanı «AP'nin seçim çalışmasını yapan MHP'liler» konusunda açıklama yaptı

● *"İçimize maksatlı kişiler sızsa dahi, farkedildikleri an, ihraç edilirler"*

Ömer Tanlak'ın "itiraf"ları sırasında bazı komandoların AP Altındağ İlçe Lokalinde barındıkları ve AP seçim çalışmalarında görev aldıklarını söylemesi üzerine kendisi ile görüştüğümüz, AP Ankara İl Başkanı, Bülent Özşimşek, sözü geçen kişilerin AP'nin kayıtlı üyesi olmadıklarını, ancak seçim çalışmaları sırasında tutulan kişiler arasına sızmış olabileceklerini söyledi.

Tanlak'ın açıklamalarında Asker Hikmet adlı komandonun sürekli AP Altındağ İlçe Lokalinde durduğunu belirtmemiz üzerine Özşimşek, 1977 seçimleri sırasında Altındağ İlçe Lokallerinin her ne kadar AP lokali görünümünde ise de bir şahıs tarafından işletildiğini ve bu sırada lokale, partili, partisiz kişilerin girebildiğini belirterek, "Bu dönemde, Asker Hikmet denen şahıs lokale gelmiş olabilir" dedi.

İtiraflarını yayınladığımız Tanlak'ı tanımadıklarını kaydeden Özşimşek, 1977 seçimleri sırasında Ankara İl Yönetiminde Müteşebbis Heyet olarak görev yapan arkadaşlarının seçim çalışmaları sırasında görev alan gençleri ödüllendirmek üzere kendi ceplerinden elbise aldıklarını, Asker Hikmet'in de bu gençler arasına sızmış olabileceğini belirtti.

AP Ankara İl Başkanı Bülent Özşimşek terör örgütleri konusundaki sorumuzu da şöyle cevapladı:

"Biz her türlü, sağ ve sol teröre karşıyız. Bir ucu dışta, bir ucu içte olan sağ ve sol terör örgütleri Türkiye Cumhuriyetini bölmeye, yıkmaya çalışmakta, güzel yurdumuzu yaşanamaz hale getirmeye uğraşmaktadır.

"Biz AP olarak, her zaman bu tür sağ ve sol terör örgütlerinin eylemlerinden uzak kaldık. Bundan sonra da kalacağız. Şimdiye kadar, AP olarak, her zaman fikri mücadeleyi esas aldık, mücadelemizi meşru çizgide sürdürdük."

AP Ankara İl Başkanı Özşimşek görüşmemizin sonunda "İçlerine Adalet Partisinin tüzüğünü kabul ediyor gibi görünen maksatlı kişiler girse dahi farkedildikleri an ihraç edileceklerini, AP gençliğinin hiç bir zaman, sağ ve sol terör örgütlerinin alanına çekilemeyeceğini" sözlerine ekledi.

Özşimşek, görüşmemizin sonunda Necatibey Caddesindeki İl Merkezlerinden ayrılırken, gazetemizi tutumundan dolayı kutladıklarını, böyle bir konuda yayından önce kendilerinin görüşlerini almamızdan memnuniyet duyduklarını belirtti.

"KIZIM NEDEN HALA OYNAŞTASIN SEN DE FATİHLER DOĞURACAK YAŞTASIN"

Ömer Tanlak gazetemize verdiği yazılı "itiraf"ında bu başlık altında bir bölüm hazırlamış. Ülkücüler arasında insan ilişkileri ve ahlak durumuna ışık tutması bakımından aydınlatıcı olan bu bölümde Tanlak şöyle diyor:

"Kızlara genellikle bir arkadaş olarak değil, faydalı bir cisim olarak bakılır. Bundan da kızların durumları ortaya çıkar.

"Kız konusunda en tutarsız davranan Baki Ceylan ve Burhan Güneyli idi. Burhan Güneyli başkan olduğu dönemde Etlik Ülkü Ocağına kız götürüp ırzına geçmiş. Burada kendisine Yönetim Kurulundan iki kişi de nöbet tutmuştu.

"Baki Ceylan ise aynı yatakta yatmak zorunda kaldığı kız (ülkücü) arkadaşını sabaha karşı ırzına geçerek uyandırmıştı.

"Kız arkadaşların seminerlerine kızdan çok erkek gidiyordu, erkeklerin seminerlerinde ise erkek bulunuyordu.

"Kız konusunda söylenen diğer şeyler ise, "Kadın evinin kadınıdır" "Kadın erkek eşit değildir", "Bunun ahlak kurallarında yeri yoktur" vs.

"Önemli bir şiir vardır bu konuda temel dayanak:

"Kızım neden hâlâ
oynaştasın,
"Sen de Fatihler
doğuracak yaştasın"

HOMOSEKSÜELLİK

"Erkek konusunda tutarsızlık devamlı vardır. Birbirini homoseksüellikle itham etmek gibi.

"Bunun yanında iki önemli olay. Halim isimli ajanın daha önceden yattığı dernekte bir kişi tarafından iğfal durumuna getirilmesi ve ertesi gün bütün ülkücü camiaya anlatılmasıydı.

"Kişiler arasındaki bağlar çok zayıftı. Bunun nedeni ise çeşitli komplekslerin olumsuz etkileriydi. Herkes her olanı diğerlerine anlatırdı.

İÇKİ, KUMAR, ESRAR İZİNLE

İçki konusunda bazı kişilere izin verilirdi. Bazıları ise ağır ceza ile cezalandırılırdı. Kumar ise oldukça yaygındı. Bu da kişilerin boş zamanlarının çok oluşundandı. Bunda da içki gibi özel müsamaha vardı.

"Esrar da oldukça çok kullanılan bir madde idi. Bu da diğerleri gibi özel kişilere mahsustu."

YARIN: MHP'nin hedefi ihtilal

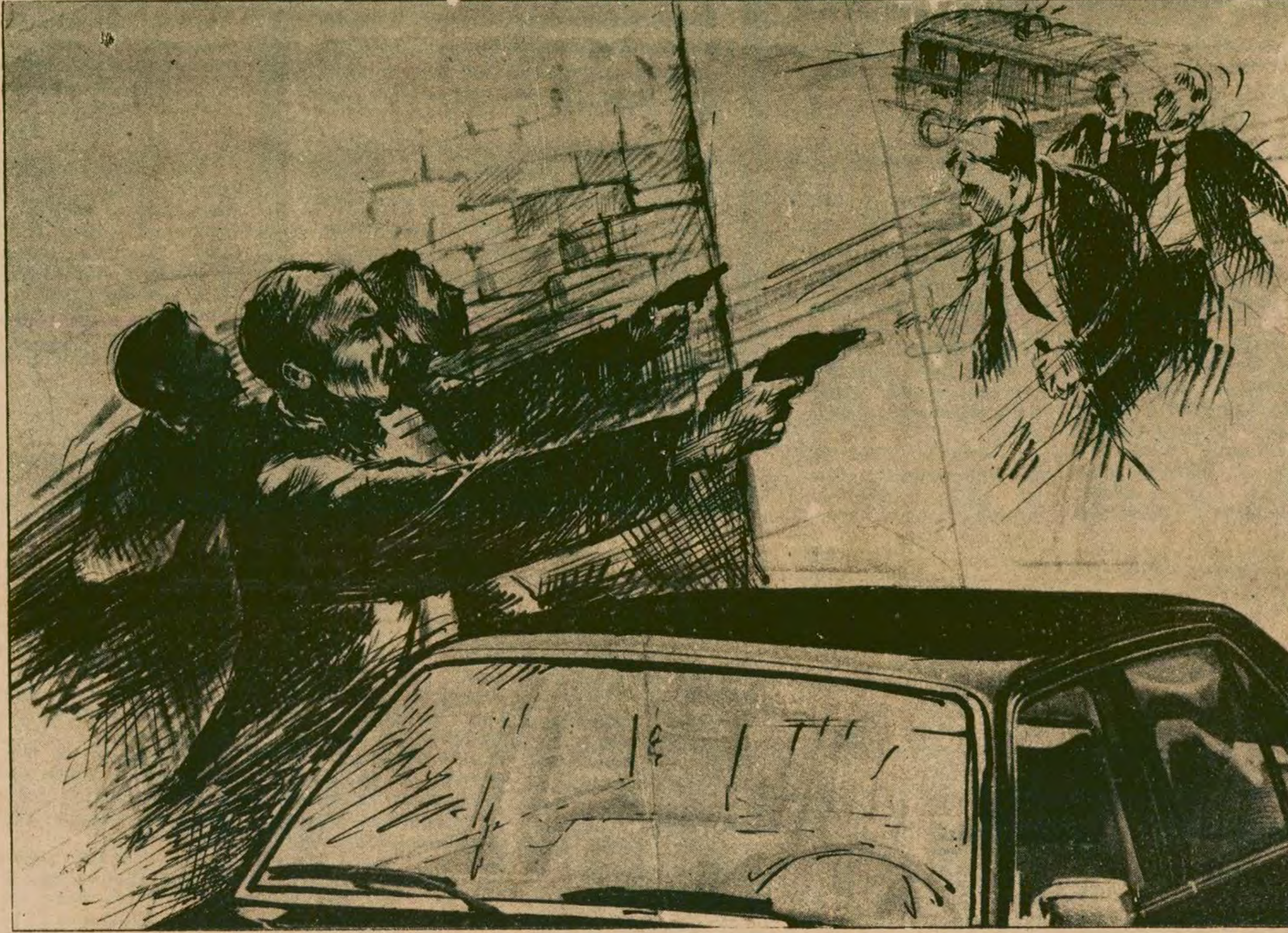

Tanlak'ın yazılı açıklamasından

Töb-Der Genel Merkezine girerek mühür ve evraklarını çaldılar

Silahlı eylemler, Etlik Ülkü Ocaklarında günlük işlerdendi

● **Duvarlara afiş yapıştıran sol grubu yakalamak istedik. Atadan Caddesinde karşılaştık. Üzerimize doğru gelen polise de ateş açtık**

"Erol Türkmen, Ali Bülent Orkan, Ayvalı Ülkü Ocağı Başkanı Naci Durmuş Ersal, Levent Baydın, lise önünde İsmail Özcan isimli şahsı bacağından kurşunla yaraladıkları olaydan sonra muhasip Ali Sabri Öz'ün yaptığı para yardımıyla bir süre kaçmışlardı. Bu kişiler bir müddet oradan kaybolmuşlar, daha sonra polis bir şey öğrenemeyince tekrar ortaya çıkmışlardı.

"Lisede görevim devam ediyordu. Hemen her gün kavga çıkıyor ve yine ben devamlı olarak karakola gidiyordum.

"Bu günlerde Yozgat'tan Şamil isimli bir kişi geldi. Bu kişinin bakımı Etlik Ülkü Ocağına aitti. Bazen dernekte yatıp kalkan Şamil, bazen de kendi memleketlisi olan Ahmet Mümin Boran'ın Aşağı Eğlence Mendil Sokaktaki evinde kalıyordu.

"SENİN PARKANLA İŞ BİTİRDİK"

"Bu kişi benim parkamı bir müddet giymek için ödünç almıştı. Daha sonra istediğimde ise bana "Senin parkanla iş bitirdik" dedi.

"Bu arada iki kez kurşunlanmıştım. Tekrar eylemlere karışmaya başladım. Okula daha sık gidip geliyordum. Bu arada bir gün yine okulun yanındaki çay bahçesinde otururken kurşunlandık. Ben de bunun üzerine bir kişiye silah çekmiştim.

"MÜCADELE İYİ GİDİYOR, İKİ ÖLÜ VAR"

"Bir gece sokakta yazı yazarken, karşıdan bir kişi üzerimize doğru gelmeye başladı. Yakından baktığımda bu kişinin Necmi isimli Abidinpaşa Gece Lisesi talebesi olduğunu anladım. Bu kişi de ülkücü idi. Bizi tanımamış olsa gerek ki, üzerimize gelirken pardesüsünün cebinden bir silah çıkararak mermiyi namlusuna sürdü. Daha sonra iyice yaklaşınca tanıdı. Biraz hoşbeşten sonra 'Sizin orada mücadele nasıl gidiyor" diye sordum. O bana, "Mücadelemiz çok iyi, okul bizim elimizde. Yalnız bugün yine olay çıktı, bir iki ölü var. Bana da silahı saklamam için verdiler" dedi.

"1976-1977 senesi sömestr tatiline girmeden bir hafta kadar öncesinde Aşağı Eğlence'ye indiğimde solcu bir grubun geldiğini söylediler. Dışarı çıktığımızda silahlı çatışma çıktı. O anda bizde silah olmadığı için hemen karşılık vermedik. Çatışma biterken gelen silahı ise hemen gelen polisler yakaladı. Onlar ise iki silah yakalatmıştı.

"Yine de araya Genel Merkez. partilileri soktuğu için bizim silahla yakalananlar bırakılmış, diğer sol görüşlü kişiler ise tutuklanmıştı, ceza almıştı.

"Durmadan yeni örgüt kurmak istiyorduk. Fakat teklif edilen eylem türlerine aklım yatmıyordu. Daha sonra Baki Ceylan'la konuşup bunların benim aklıma yatmadığını söyledim. O da, "Aslında benim de aklıma yatmıyor, ama örgütü biz istedik. Onlar da zaten bizi duymuşlar hemen evet dediler" dedi.

"Benim kafam yatmadığı için alttan almaya başladım. Bir iki sağlam adam daha bulmamız gerekiyordu. Bunun için benimle aynı sınıfta okuyan Atilla Arslan'ı önerdim. Bir müddet gözaltına alıp hareketlerine dikkat edip neler yapabileceğini anlamaya çalıştık. Bütün gözlemlerden olumlu not alan Atilla örgüte kabul edildi."

MÜHÜRLÜ TÖB-DER'E GİRİYORLAR

"Ben örgütten ilişkimi kestikten sonra benim yerime bir kişi alınmış. Bu da ilk işinde Baki Ceylan ile o zamanlar mühürlü olan Töb-Der Genel Merkezine girerek (Sümer Sokak) mühürlerini ve evraklarını almışlar. Atalay Doğan isimli şahısa (77 Ekimi Aksu Antalya İplik Fabrikası Müdürü) teslim etmişler. Bu şahıstan da Ülkü Ocakları Genel Merkezine gitti.

"Daha sonra ise Baki Ceylan'ın (Yunus Emre Caddesi, Ülkü Ocakları karşısındaki bina no: 4) evinin altında bulunan depoyu üs olarak kullanmaya başladık. Daha sonra buradan yazıya, afişlemeye çıkılmaya, silahların saklanması için kullanmaya başlandı. Daha sonra burayı boşaltmak için girişimler oldu. Ve sadece gece yatmak için kullanıldı."

SEFA TAŞÇIER KAFASINDAN BIÇAKLANIYOR

"Yine Baki Ceylan, Yıldırım Beyazıt Sanat Okulunda (75-76) döneminde okulda bir kavga sırasında Sefa Taşçıer isimli bir şahsı kafasından bıçaklamış. Daha sonra yakalandığı zaman bıçağı saklayarak karakola götürülmüş. Karakolda ise delil yetersizliğinden bırakılmıştı.

"Bundan sonra ise Abdurrahman Sarı ve beraberindeki 15 kişilik grup bir akşam üzeri bir kişiyi bacağından tabanca ile yaralamışlardı.

"Burada daha sonra Abdurrahman Sarı ve Baki Ceylan devamlı silahlı gezdiler."

CHP'NİN SEÇİM OTOSU KURŞUNLANIYOR

"Asker Hikmet'ten kalan Beretta marka 7.65 çapında tabanca bize kalmış kullanmaya başlamıştık. Seçim zamanları olsa gerek, silahla Etlik Ülkü Ocağı önünde beklerken, seçim çalışmaları için dolaşan CHP'ye ait Murat marka bir otoya ateş açtık. Silahı kullanan Sabahattin Gözlükaya idi. Silah Etlik Ülkü Ocağına ait bir kömürlükte saklanıyordu.

"Daha sonra bir gün Baki Ceylan, İlimdar Yağmur, Sabahattin Gözlükaya (Kolombo) ve ben silahlı olarak afiş yapıştıran bir grubu yakalamak için dolaşmaya başladık. Atadan Caddesinde karşılaştık. Üzerimize gelen polise de ateş açtık. Silahı daha sonra Yıldırım Beyazıt Ziraat Yurduna bıraktık. Daha sonra yine alındı. Bu kez de 77-78 döneminde İncirli Lisesi önünde Erol Türkmen, Sabahattin Gözlükaya ve İlimdar Yağmur tarafından bir kızın vurulması olayında kullanıldı."

ASKER HİKMET AP DIŞKAPI BİNASINA GÖREVLİ GİRİYOR

"Bu arada Asker Hikmet'in AP Dışkapı (Altındağ) binasında görevli olduğunu duydum. Bu arada ben bir iki kez Altındağ'a gidip silah aldım. Daha önce ve devamlı olarak, AP seçim bildirilerini, yazılarını ve afişlemelerini semtte biz yapmaya başladık. Bunun için AP bize, para ve alet konusunda yardım ediyor, işe çıkanları yemekle, parayla tatmin ediyordu. Tabii yazıya çıkanlar da bir AP, üç MHP yazıyorlardı."

BAKİ'NİN EVİ CEPHANELİKTİ

"Bundan sonra başkanlığı ele geçiren Diyarbakırlılar ise daha iyi çalışma yapıyorlardı. Bu günlerde ben ayrı çalışma yaparken, Baki Ceylan ve Abdurrahman Sarı Emek tarafında seri gasplar yapıyorlardı.

"Baki'nin evi ise bir adet cephanelikti. Evde birçok kalıplar, dinamitler ve silah vardı.

"O günlerde Baki Ceylan Antalya Antbirlik Genel Müdürlüğünde çalışıyordu. Bana da gelmemi söylüyor, 'Militan güce ihtiyaç var' diyordu."

AZIK SOKAKTAKİ BEKAR EVİ BOMBALANACAK DİYOR, BOMBALANIYOR

"Bu arada Azık Sokaktaki bir bekar evinin bombalanması gerekiyordu. Bu evi, Sadık Söğünmez, Ahmet Boran ve Erol Türkmen yapmışlardı.

"Daha sonra cezaevinden çıkan Sabahattin Gözlükaya ile Site Yurdunda kalmaya başladık.

İŞİ LUMPENLİĞE VURUYORUM

"Yeni eylemler yapmamız isteniyordu. Ben ise bunun için, henüz karar vermemiştim. Artık yavaş yavaş kendimi çekme yolunda gitmeye başladım. Biraz etrafımı düşünmem lazımdı.

"Daha sonraki günlerde Müteahhitler Lokali denilen kumarhaneye devamlı takılmaya başladım. Bu Aşağı Eğlence'de idi. Devamlı kumar oynayan, serserilerin geldiği bir yerdi. Burada bütün gün oturuyor, lumpenlik yapıyordum.

"Bu da hemen dikkati çekti. Birkaç kez ikaz edildim."